

Activitatea Societății Naționale de Cruce Roșie a României 1917-1918

pagina 8 ✓

Correspondența interzonală între România ocupată și Moldova, 1917-1918. Periodizare și caracteristici (I).

pagina 2 ✓

Carte poștală cu supliment de francatură, adresată Crucii Roșii din Geneva de către un ofițer din Divizia a 14-a, cartată IAȘI 17.10.1917, cenzurată în Iași a doua zi (vezi ștampila numeral 18, și cele de cenzură BUCUREȘTI-SCRISORI și CENSURAT S). Postcard with extra franking, addressed to the Geneva Red Cross by an officer from the 14th Division, sorted at IAȘI 10/17/1917, censorship in IAȘI the second day (see numeral postmark 18, and those of censorship BUCUREȘTI-SCRISORI and CENSURAT S).

inEDITORIAL

Dușmanul este un învățător care nu te costă nimic*

László KÁLLAI

Cu uimire și consternare observ ura viscerală ce dăinuie în lumea filateliștilor. X nu vorbește cu Y pentru că... (de regulă nici părțile beligerante nici cei din anturajul lor nu mai știu motivul pentru care cei doi se urăsc). Alt X abia așteaptă să se răzbune pe Alt Y pentru cine știe ce greșală comisă în urmă cu decenii. Dar, X, Y, Alt X și Alt Y sigur nu îl salută pe Z. De

ce? Nimeni nu știe, iar dacă totuși există un presupus mobil al dușmăniei acela este unul infantil.

Cu ceva timp în urmă am apelat la un filatelist reputat pentru a scrie un material pentru revista noastră. Fără să-mi dau seama l-am pus pe colegul nostru într-o situație delicată. Mi-a cerut scuze că nu onorează solicitarea mea, dar nu dorește să fie la mijloc și să

Neatenția ctc-ului ne aduce o surpriză

pagina 18 ✓

Mandate poștale internaționale

pagina 28-29 ✓

90 de ani de la înființarea Cercului filatelic Sibiu

pagina 32-34 ✓

Cărți poștale militare: un eseu necunoscut

pagina 35 ✓

Slănic Prahova

pagina 36-37 ✓

Colițele frustrărilor mele

pagina 38-40 ✓

Un eseu necunoscut

An unknown essay

Eseuri pentru marca fixă (5 BANI) a emisiunii de cărți poștale „Iași” (1917)
Essays for printed stamp (5 BANI), „Jassy” issue (1917)

Bricul MIRCEA. Realizare: A.F. TOMIS Constanța.
C.p.i. - Editura FULL COLOR București.
Obliterare: ștampila ocazională *Bricul Mircea*
75 de ani în serviciul marinei,
26.05.2014, 900880 CONSTANȚA 1 Gh. 2.
Machetă ștampilă: dr. Ioan Daniliuc

Mesageri ai sportului românesc -
Octavian Belu și Mariana Bitang.
Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.
C.p.i. - Editura FULL COLOR București.
Obliterare: ștampila prima zi BUCUREȘTI 20.06.2014.

Palatul Parlamentului. Realizare: Grupa
de maximafilie a AFB. C.p.i. - 2S DESIGN București.
Obliterare: ștampila prima zi BUCUREȘTI 17.06.2014.

Universitatea București.
Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.
C.p.i. - Muzeul Municipiului București.
Obliterare: ștampila prima zi BUCUREȘTI 16.07.2014.

Universitatea București. Realizare: Grupa
de maximafilie a AFB. C.p.i. - Editura FULL COLOR
București (foto I. Daniliuc). Obliterare: ștampila
ocațională.

Universitatea București - acuarelă - proiect arh.
Al. Orăscu. Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.
C.p.i. - Editura FULL COLOR București.
Obliterare: ștampila ocazională *Universitatea*
București 150 de ani de la înființare 1864 2014,
16.07.2014, 014950 BUCUREȘTI 13.
Machetă ștampilă: dr. Ioan Daniliuc

Continuă gafele Romfilatelia

Dan N. DOBRESCU, AIJP

În ultimii doi ani și jumătate *Romfilatelia* ne-a obișnuit cu un lanț de gafe, dintre care reamintim:

- eroarea majoră de machetare la valoarea nominală de 1 L^{1, 2, 3, 4} din emisiunea *Ziua mondială a proprietății intelectuale - Femeile și inventica*, inclusiv la întregul poștal cod 003/2013;

- falsificarea versurilor nemuri-toare *Glossa* a poetului național Mihai Eminescu⁵, tocmai cu prilejul emisiunii *Ziua culturii naționale*;

- machetare eronată⁶, în oglindă, a valorii nominale de 14,50 L din emisiunea *Europa - instrumente muzicale naționale*;

- eroarea de machetare majoră a stemei⁷ din emisiunea *Senatul*

României (1864-2014);

- eroare de redactare a textului întregului poștal (cod 006/2014) dedicat lui Hermann Oberth: 120 ANI în loc de 120 DE ANI.

În nici una din aceste situații *Romfilatelia* nu a procedat normal, adică să corecteze erorile de machetare, așa cum s-a arătat în paginile revistei philatelica.ro că procedează alți editori de mărci poștale^{8, 9}. Chiar mai mult, în cazul, ultimei erori de machetare, în loc să se retragă emisiunea, a fost retras tirajul aflat pe piață, anunțând că acesta s-a epuizat. În aceste condiții mărcile poștale corect machetate sunt într-un număr mai mic decât cele eronate!

Filatelia românească nu a fost scutită de erori de machetare,

ber-December 2013, 20-21

³ Dănuț Puiu Șerban - *Top descoperiri românești (XIV): Ștefană Mărcăneanu - ploaia artificială*, philatelica.ro, V, 6(29) - noiembrie-decembrie 2013, C1 și 2-3

⁴ Dan N. Dobrescu - *Rezoluții*, philatelica.ro, V, 6(29) - noiembrie-decembrie 2013, 1

⁵ Sergiu Marian Găbureac - *Iar au dat-o în bară*, philatelica.ro, VI, 1(30) - ianuarie-februarie 2014, 22

⁶ Ioan Daniliuc - *Iar ... / Again ...*, philatelica.ro, 2-3(31-32) - martie-iunie

chiar și după 1990. Problema, însă, a fost rezolvată simplu - s-a retras emisiunea și s-a pus în circulație o emisiune corect machetată.

Este cunoscut cazul coliței emisiunii *75 de ani de la Marea Unire* (01.12.1993), care a fost machetată eronat¹⁰, macheta fiind avizată și de Academia Română. Colița machetată eronat a fost retrasă și casată și s-a pus în circulație una corect machetată.

Slavii de pe plantația *Romfilatelia* nu înțeleg de ce este tolerată această situație de către Ministerul tehnologiei informației și comunicațiilor. Noi nu solicităm pedepsirea vinovaților, ci soluționarea problemelor, adică emiterea unor noi emisiuni care să corecteze aceste erori. Oare *Romfilatelia* este stat în stat?

Până atunci să auzim numai de bine.

2014, 94

⁷ Dan N. Dobrescu - *S-a epuizat tirajul?* / Has the run printing been sold?, philatelica.ro, VI, 4(33) - iulie-august 2014, 30

⁸ Revista presel, philatelica.ro, V, 5(28) - septembrie-octombrie 2013, 23

⁹ Florin Patapie-Raicu - *Retragerea ... irlandeză*, philatelica.ro, VI, 1(30) - ianuarie-februarie 2014, 46

¹⁰ Bogdan Emanuel Răduț - *Istoria României prin viziunea filateliei*, philatelica.ro, V, 5(28) - septembrie-octombrie 2013, 22

Dușmanul este un învățător care nu te costă nimic

urmare de pe coperta 1

fie bălăcărit de și mai mulți.

Aș fi dat eu mai demult articole, dar apariția unor articole de-ale mele ar fi fost privită drept un afront adus onoare. Sper să nu fiu greșit înțeles: pur și simplu m-am săturat de scandaluri, suspiciuni, priviri aruncate pieziș, vorbe scose prin spate și altele asemenea - îmi spunea. Am fost consternat (și sunt în continuare), cum o mână de oameni (majoritatea lor intelectuali cu o solidă educație) au ajuns în această stare. Ură, ură și iarăși ură față de colegii de pasiune. Dacă unul scrie un articol, publică o carte sau realizează un exponat sigur se va alege cu noi dușmani. La propriu. Ura viscerală, imbecilă stăpânește breasla (și să fiu cinic,

cred că virusul se răspândește prin schimburi filatelice).

Alt caz. Recent un filatelist din provincie m-a rugat să-i achiziționez de pe *ebay* niște piese. Spre surprinderea mea am constatat că vânzătorul îi este prieten celui care a apelat la mine. Nu am avut stare și l-am chestionat: de ce a fost nevoie să cumpere prin intermediar. Răspunsul a fost unul năucitor: *Îl uresc! Este un derbedeu, dacă îi mai roștești numele nici nu te mai salut!* Am rămas înmărmurit și nu am mai dorit să aflui motivul supărării colegului provincial.

Am încercat să înțeleg psihologia fenomenului și am ajuns la concluzia că această stare malefică a fost indusă cu bună știință în mințile multor filателиști de un grup restrâns de indivizi care și-au propus

să domine prin dezbinare. Prin zvonuri, bârfe și minciuni ei au reușit să învrăjbească o mare parte a filателиștilor. Iar această decădere morală a comunității le aduce avantajele membrilor grupului. Ei decid soarta unor piese filatelice importante/scumpe/rare, destinul unor exponate, dar ei manipulează și robinetul recompenselor (participări la expoziții, acordarea unor diplome, delegări pentru funcțiile de comisari naționali etc.).

Pe parcurs m-am ales și eu cu o serie de *dușmani filatelici* și cu multă *ură filatelică*. Ei se cred dușmanii mei și mă urăsc, iar eu îi las în plata Domnului. Așa sunt eu, rămân credincios ideii lui Oscar Wilde: *iartă-ți întotdeauna dușmanii; nimic nu-i enervează mai tare.*

Coroșpondența interzonală între România ocupată și Moldova, 1917-1918. Periodizare și caracteristici (I).

Dr. Dan Simion GRECU, AEP

În general se știe că, după ocuparea României de către Puterile Centrale, serviciul poștal cu Moldova neocupată a fost suspendat, fiind restabilit doar la începutul lunii mai 1918. Situația corespondenței interzonale în timpul războiului este însă mult mai complexă: în realitate au existat încercări locale de contact poștal între cele două regiuni și înainte de 1 mai 1918, iar pe de altă parte au vehiculat informații și chiar corespondențe ca atare și numeroși intermediari: legali (organizații de ajutorare sau Cruce Roșie) ori ilegali (curieri privați).

Vom discuta aceste aspecte ținând cont de periodizarea istorico-poștală și vom încerca codificarea diferitelor capitole rezultate ținând cont de:

1. Sensul mișcării corespondenței: dinspre România ocupată spre Moldova (cod: **R-M**), respectiv dinspre Moldova spre România ocupată (cod: **M-R**).

2. Modalitățile de realizare a comunicației poștale între cele două zone:

- traseul complet, schimbul de corespondență propriu-zis, care presupune circulația unui efect poștal de la un expeditor la un destinatar între cele două zone (cod: **SC**),

- traseul incomplet, limitat la schimbul de informații între cele două zone, în care efectul poștal nu ajunge în mâna destinatarului, ci al unui intermediar neutru, care ulterior comunică prin mijloace specifice destinatarului cuprinsul corespondenței (cod: **SI**).

Perioada I (6.12.1916 - 31.5.1917): între data ocupării Bucureștiului, considerată reper al suspendării activității poștale în România și prețuia înființării serviciului poștal în teritoriul ocupat.

Coroșpondența civilă a fost interzisă în întreg teritoriul Administrației Militare în România (M.V.i.R), fiind posibile doar expedițiile poștale militare. Ca urmare, schimbul de corespondență local și interzonal este practic imposibil.

- **I./R-M.** Coroșpondența civilă în M.V.i.R, prin intermediul poștei militare germane era în principiu strict interzisă. Conform Ordinului nr. 170 din 24.2.1917 al Cdt. Mackensen, doar în situații urgente și cu motive întemeiate, locuitorii se puteau adresa comandamentelor militare învecinate, care puteau transmite veștile prin serviciul lor oficial¹. Piese poștale care să ilustreze acest fapt nu sunt cunoscute. În Fig.1 se poate vedea o piesă echivalentă, însă intermediată nu de germani, ci de austro-ungari. Nu poartă nici un fel de adresă a expeditoarei, dar putem deduce că aceasta se

Interzonal correspondence between occupied Romania and Moldova, 1917-1918. Periodization and features (I).

It is generally known that, after the occupation of Romania by the Central Powers, the postal service was suspended with unoccupied Moldova, being restored only in early May 1918. The situation of inter-regional correspondence in the time of war is much more complex: in fact, there had been local attempts of postal contact between the two regions even before May 1st 1918, and on the other hand, information and even correspondence as such had circulated and many agents: legal (aid organizations or the Red Cross relief) or illegal (private couriers).

We will discuss these issues taking into account the historical and postal periodization and we will try encoding the resulting different chapters considering:

1. The direction of the moving correspondence: from occupied Romania to Moldova (code: **R-M**), accordingly from Moldova to occupied Romania (code **M-R**).

2. The means used in the completion of postal communication between the two areas:

- complete route, proper exchange of correspondence, which assumes the circulation of a postal effect from a sender to a recipient between the two areas (code: **SC**);

- incomplete route, limited to the exchange of information between the two zones, when the postal effect does not reach its recipient, but a neutral agent, who subsequently communicates, through specific means, the content of the correspondence to the recipient (code: **SI**).

1st Period (12/06/1916 - 05/31/1917): between the date of Bucharest's occupation, considered a reference point for the postal activity suspension in Romania and the eve of the postal service establishment in the occupied territory.

Civil correspondence was verboten in the whole territory of the Military Administration in Romania (M.V.i.R), only military postal expeditions being possible. As a result, the exchange of local and inter-zonal correspondence is practically impossible.

- **I./R-M.** Civil correspondence in M.V.i.R, through the medium of German military post was, basically strictly forbidden. According to the Order number 170 from 02/24/1917 of Commander Mackensen, only in urgent situations and with well-founded reasons, inhabitants could address neighboring military commandments, which could send news through their official service¹. Postal items that illustrate this fact are not known. In Fig. 1 we can see an equivalent item, intermediated not by German agents, but by Austro-Hungarians. It does not have the sender's address, but we can deduce that this was in the area of

¹ Franz Josef Mutter - M.V.i.R - Militarverwaltung in Rumänien, Soest 1999, p.24.

afila în zona județelor Râmnicu Sărat sau Brăila, făcându-se referire la membri de familie utilizați la munci în Brăila de către ocupanți.

Cartea poștală militară a fost adresată soțului ei, soldat aflat pe frontul din Moldova cu Divizionul 4 Tren și a fost preluată de comandamentul local de etape austro-ungar, care aplică ștampila K.u.K.

ETAPPENSTATIONSKOMMANDO, de unde este cartată de oficiul poștal militar austro-ungar nr. 280 (cu ștampila K.U.K. ETAPPENPOSTAMT la data de 1.2.1917, așadar o dată timpurie, la doar două-trei săptămâni după stabilizarea frontului în acea regiune). Din păcate, oficiul 280 este unul din puținele neidentificate până acum (se pare că este luat din „zestrea” Corpului 16 care se găsea pe frontul italian și transferat în zona de operații a Armatei a 9-a Germane de pe Siret). Nu există însemne poștale care să ateste sosirea corespondenței în Moldova, ea fiind probabil oprită în final de la expediere. Totuși, simplul fapt că un comandament austro-ungar a preluat și a cartat corespondență civilă românească sugerează fie existența unor reglementări sau interpretări locale, fie neatenția inițială a oficialilor militari care au observat târziu destinația nepermisă a corespondenței.

• **I./M-R (SI).** Dacă *schimbul de corespondență* este la fel de imposibil și din direcția Moldovei spre teritoriul ocupat, *schimbul de informații* putea fi totuși realizat înainte de 1 iunie 1917, dar numai prin intermediere:

o A) Prin intermediul organizațiilor din Elveția neutră (în primul rând *Comité International de la Croix Rouge Geneve*, și în măsură mai mică *Bureau International de la Paix Berne*, care se ocupa în principal de procurarea de informații despre militarii de pe front). La 16/29 ianuarie 1917 cenzura română comunică publicului posibilitatea de a *corresponda cu regiunile din țară ocupate de armatele dușmane* prin cele două birouri². Este important de notat că forma de comunicare părea a se limita la scrisori (și nu cărți poștale), scrisori care nu s-au mai păstrat, în colecții existând doar plicurile aferente (care puteau servi la fel de bine pentru comunicări legate de prizonierii de război, ceea ce este cu totul altceva decât tema noastră de față); din acest motiv nu cunoaștem până azi vreun exemplu efectiv de corespondență cu informații pentru familiile din teritoriile ocupate, circulate în această perioadă. Mai mult, în memoriile lui Cancicov³ se menționează că doar la data de 8/21.5.1917 încep să se primească informații prin *Crucea Roșie*, dar scurte și numai privitoare la sănătate.

o B) Prin intermediul unor particulari, din ►►►

Râmnicu Sărat or Brăila county, the reference to the family members used in different works in Brăila by the occupier being made.

The military postcard was addressed to her husband, a soldier located on the Moldavian front with the Division 4 Train, and was taken over by the Austro-Hungarian local stage commandment, who applies the K.u.K. ETAPPENSTATIONSKOMMANDO, ca-

chet, from where it is sorted by the Austro-Hungarian military postal office number 280 (with the K.U.K. ETAPPENPOSTAMT postmark on 02/01/1917 date, thus an early date, just two-three weeks after the front's establishment in that region). Unfortunately, post office number 280 is one of the few offices unidentified to this day (apparently it was taken from the 'dowery' of Corp 16 which was found on the Italian front and transferred to the operation zone of the 9th German Army on the Siret river). There are no postal marks that would attest the correspondence's arrival in Moldova, it was probably stopped in the end from expedition. Nevertheless, the simple fact that an Austro-Hungarian commandment took charge and distributed the Romanian civil correspondence suggests either the existence of regulations or local interpretations, or the initial inattention of military officials who tardily noticed the forbidden destination of the correspondence.

• **I./M-R (SI).** If *exchanging correspondence* is just as impossible from the Moldavian side towards the occupied territory, *the exchange of information* however could be realized before June 1st 1917, but only by the instrumentality of:

o A) Through organizations from neutral Switzerland (primarily the *Comité International de la Croix Rouge Geneve*, and to a lesser extent, the *Bureau International de la Paix Berne*, which dealt mainly with the procurement of information about soldiers on the front). On January 16th/29th 1917 the Romanian censorship communicated to the public *the opportunity of corresponding with regions of the country occupied by enemy armies* through the two offices². It is important to note that the form of communication seemed to be limited to letters (and not postcards), letters that have not been preserved, in collections there are only associated envelopes (which could serve just as well for communications relating to prisoners of war, which is a totally different topic than our theme of today); therefore, we do not actually know up to this date of any such correspondences containing information for the families from the occupied territories, circulated in this period. Moreover, in Cancicov's memoirs³ ►►►

² Călin Marinescu - *Cenzura poștală militară română 1914-1940*, București 2004, p.31 / *Romanian military postal censorship 1914-1940*, Bucharest 2004, page 31.

³ Vasile Th. Cancicov - *Impresiuni și păreri personale din*

timpul războiului României, 2 vol., București 1921 / *Personal impressions and opinions from the Romanian war time*, 2 vol., Bucharest 1921

Fig. 2: Carte poștală recomandată scrisă în Iași la 12.5.1917, cartare IAȘI la doua zi, cenzură cu stampila roșie BUCUREȘTI-SCRISORI 18.5.1917 și cea ovală LIBER - Recomandate. Tranzit prin Petrograd, Rusia, cu recenzurare (vezi matricola 80). Adresată către Arthur Wittner în Copenhaga, este redirijată spre noua sa reședință temporară, în Villa Skroby, Østre Alle, Gilleleje, cartare în tranzit HELSINGØR la 3.7.1917⁴. În text, expeditoarea face, prin intermediul lui Wittner, schimb de informații cu solicitanți din București.

Fig. 2: Registered postcard written in Iași on May 12th 1917, postal sorting in Iași the second day, censorship with red cancellation BUCUREȘTI-SCRISORI May 18th 1917 and the oval one LIBER - Recomandate (FREE - Registered). Transit through Petrograd, Russia, with re-censorship (see registry book 80). Addressed to Arthur Wittner in Copenhagen, it is redirected to his temporary residence, in Villa Skroby, Østre Alle, Gilleleje, sorted in transit HELSINGØR on July 3rd 1917⁴. In the text, the sender does, through the medium of Wittner, an exchange of information with applicants from Bucharest.

care unii în serviciul Crucii Roșii Române, așa cum a fost Arthur Wittner în Copenhaga, vezi Fig. 2.

Perioada II (1.6.1917 - 9.12.1917), între data înființării serviciului poștal Landespost și data Armistițiului.

La 1 iunie 1917 a fost permisă oficial corespondența civilă pe teritoriul M.V.I.R. Legături directe cu Moldova nu erau însă admise și nu sunt cunoscute corespondențe de acest fel. Singura legătură posibilă era *schimbul de informații* între cele două zone, bidirecțional, prin intermediul persoanelor sau agențiilor specializate, după cum urmează:

o **II./R-M (SI).** Informațiile provenind din M.V.I.R spre destinatari din Moldova, erau transmise prin intermediul *Kriegsfürsorge für Brief und Nachrichtenvermittlung* din Stuttgart (instituție cunoscută, ce media corespondența cu țările neutre și inamice Germaniei). Această intermediere era singura opțiune din moment ce corespondența directă cu țările neutre (Elveția inclusiv) *nu a fost permisă* până în februarie 1918. Trimiterile sunt grupate într-un interval limitat de timp, datele de cartare BUKAREST cunoscute până acum fiind din 26, 28, 30 iunie, 2 și 3 iulie (majoritatea fiind cele din 30 iunie). Aparent aceste cărți poștale au fost colectate și stocate, pentru a fi supuse cenzurii germane în doar 3 zile (4, 6 și 7 iulie 1917), ceea ce ne face o idee asupra datei anunțului oficial, dar și asupra posibilității să nu fi fost o acțiune continuă, ci episodică, într-un context dat (Fig. 3). În mod excepțional, se întâlnesc și corespondențe necenzurate, ceea ce sugerează ideea netransmiterii lor din motive asupra cărora este prematur să speculăm acum.

o **II./M-R (SI).** Corespondența din Moldova ►►►

⁴ Interesant că acest Wittner era în atenția organelor de siguranță aliate și românești, care-l suspectau de intenții viitoare de propagandă bolșevică și-l caracterizau așa prin 1918: „Arthur Wittner, zis și Baby Vitnerescu, 27 ani, dezertor român. Israelit. A fost în serviciul Crucii Roșii Românești la Copenhaga, care nu a cunoscut trecutul lui, însă apoi l'a dat afară. Escroc, care se dă când medic, când ofițer de cavalerie, ba chiar și secretar de Legațiune. Probabil locuiește la Copenhaga.”

he states that only on 05/08/1917 they began to receive information through the Red Cross, but short and only about health.

o B) Through private individuals, of which some were in the service of the Romanian Red Cross, as was Arthur Wittner in Copenhagen, see Fig. 2.

2nd Period (06/01/1917 - 12/09/1917), between the date of the Landespost postal service establishment and the date of the Truce.

On June 1st, 1917 civil correspondence in the M.V.I.R territory was officially permitted. Direct connections with Moldavia however were not allowed and there aren't any known correspondences of this type. The only possible connection was the *exchange of information between the two zones*, bidirectional, through the means of people or specialized agencies, as follows:

o **II./R-M (SI).** The information coming from M.V.I.R towards recipients from Moldova, was transmitted through *Kriegsfürsorge für Brief und Nachrichtenvermittlung* from Stuttgart (renown institution, which interceded the correspondence with countries neutral and adversary to Germany). This intermediation was the only option given that direct correspondence with neutral countries (including Switzerland) was *not allowed* until February 1918. The postal items are grouped in a limited time frame, the BUKAREST sorting dates known up to this date, being from June 26th, 28th, 30th, July 2nd and 3rd (the majority are from June 30th). Apparently these postcards were collected and stored, in order for them to be submitted to German ►►►

⁴ It is interesting that this Wittner was in the attention of allied and Romanian security organisms, which suspected of his future intentions of Bolshevik propaganda and described him as such in 1918: „Arthur Wittner, also called Baby Vitnerescu, 27 years, Romanian deserter. Israelite. Was in the service of the Romanian Red Cross in Copenhagen, which did not know about his past, but then threw him out. Charlatan, who impostures either a medic, or a cavalry officer, and even the Legation secretary. Probably lives in Copenhagen.”

Fig. 3: Un exemplu standard de corespondență adresată Biroului de Informații din Stuttgart: carte poștală M.V.I.R., cartată BUKAREST (în acest caz este vorba de o folosire timpurie, la 26.6.1917), cenzurată de germani cu ștampila **GEPRÜFT** / -6 JUL. 1917 / **Postüberwachungstelle**.

Fig. 3: A standard example of correspondence addressed to the Stuttgart Information Office: postcard M.V.I.R., sorted at BUKAREST (in this case it is about an early use, on 06/26/1917), cancelled by Germans with **GEPRÜFT** / -6 JUL. 1917 / **Postüberwachungstelle** cachet.

spre M.V.I.R. a beneficiat de mai mulți mijlocitori în țările neutre (Elveția). După 1 iunie 1917, data înființării *Landespost* (poșta civilă în teritoriul ocupat de germani), se modifică aparent modalitatea de comunicare poștală cu cele două birouri din Geneva și Berna: de acum încolo, vor fi expediate în majoritate sau în exclusivitate cărți poștale deschise, care conțin un text succint ce urmează a fi transmis familiilor din teritoriile ocupate (a căror adresă este indicată clar pe aversul sau reversul cărții poștale). Ca urmare, avem astăzi în colecții un număr foarte mare de astfel de corespondențe, cam cu aceleași caracteristici principale: expeditori civili sau militari (în care caz pot fi aplicate ștampilele regimentare), cartare și cenzură în Moldova, recenzurare în Petrograd (Rusia), în general fără însemne marcofile de destinație (vezi o excepție în Fig. 4). Până în prezent am identificat următoarele date extreme de folosire, luând în calcul data poștei oficiului de expediție din Moldova: data timpurie 21.7.1917 (Fig. 4), data târzie 22.12.1917 (Fig. 5), astfel încât putem constata că transmiterea informațiilor prin Crucea Roșie elvețiană a încetat practic după semnarea Armistițiului, odată cu suspendarea serviciului poștal prin intermediul Rusiei.

Mesajele personale conținute erau transcrise de oficianții Crucii Roșii și comunicate familiilor interesate prin mijloace specifice nepoștale (Buletine ale Crucii Roșii probabil), din moment ce corespondența Elveția - România ocupată nu era încă admisă. Acestea constituie majoritatea (dacă nu cvasitotalitatea) cărților poștale circulante pe această cale, fiind foarte frecvent întâlnite. În schimb, cărți poștale speciale destinate comunicatelor de familie, tipărite pe carton verde, au fost introduse în uz doar spre sfârșitul anului 1917 și din acest motiv sunt destul de rare, un exemplu

Fig. 4: Corespondență deschisă timpurie către Biroul din Berna: carte poștală militară gratuită cu două ștampile de Liberă Expediere (a Regimentului 2 Vâlcea și a Diviziei 2 Infanterie), cartare OFIC. TEL.

POSTAL MILITAR DIVIZIA II., tranzit IAȘI la 25.7.1917 cu cenzură în localitate (ștampila roșie BUCUREȘTI-SCRISORI și CENSURAT G), tranzit PETROGRAD la 17/30.8.1917 cu recenzurare (ștampile violet dreptunghiulară și numerică 56). Trimiterea este taxată Porto 15 cenți de către elvețieni (astfel de situații rare sunt întâlnite la

corespondențele timpurii scrise pe cărți poștale militare, până la stabilirea unor convenții de scutire de taxe pentru acestea) și cartată BERN la 8.2.1918, constituind unul din puținele exemple de atestare a sosirii în Elveția, după aproape 7 luni pe traseu.

Fig. 4: Early open correspondence towards the Office in Bern: free military postcard with two cancellations of Free Posting (of the Regiment 2 Valcea and the 2nd Infantry Division), sorted: OFIC. TEL. POSTAL MILITAR DIVIZIA II., transit: IAȘI on 07/25/1917 with censorship in the town (red postmark BUCUREȘTI-SCRISORI and CENSURAT G), transit: PETROGRAD on 08/17/30.1917 with re-censorship (rectangular purple postmark and numerical 56). The postcard was taxed Porto 15 cents by the Swiss (such rare situations are met in early correspondences written on military postcards, until the settlement of conventions of exempt of taxes for these) and sorted in BERN on 02/08/1918, being one of the few examples of certification of arrival in Switzerland, after almost 7 months on the road.

in just 3 days (July 4th, 6th and 7th 1917), which gives us an idea of the date of the official announcement, and also regarding the possibility of it not being a continuous action, but an episodic one, in a given context (Fig. 3). Exceptionally, there are also met uncensored correspondences, which suggests the idea of not transmitting them for reasons of which it is premature to speculate now.

o II./M-R (SI). Correspondence from Moldova to M.V.I.R. was provided with more agents in neutral countries (Switzerland). After June 1st 1917, *Landespost's* establishment day (civil post in territory occupied by Germans), apparently the

Fig. 5: Carte poștală verde specială pretipărită, destinată comunicatelor de familie către Societatea de Cruce Roșie Geneva (care urmau a fi prelucrate cu prioritate de organele poștale), scrisă de un militar din Moldova, cartată BOTOȘANI la 22.12.1917, tranzit IAȘI cu cenzura probabil în 7 ianuarie (vezi numeralul 7) și ștampilele CENSURAT 24 și BUCUREȘTI-SCRISORI la 14.1.1918.

Fig. 5: Green special postcard pre-printed, designed for family communication by the Geneva Red Cross Society (which were to be prevalently processed by the postal authority), written by a military from Moldova, chartered BOTOSANI on 12/22/1917, transit IASI with censorship probably on January 7th (see the number 7) and CENSURAT 24 and BUCUREȘTI-SCRISORI on 01/14/1918 postmarks.

poate fi văzut în Fig. 5.

o II./M-R (SC). La data de 21 februarie 1918, Feldpost-Erlass nr. 396 stabilea ridicarea restricțiilor de corespondență între M.V.i.R și țările neutre, implicit cu organismele Crucii Roșii din Elveția. Această decizie va duce la apariția unor piese poștale interesante în contextul în care, oficialii Crucii Roșii din Elveția vor decide să nu mai transcrie mesajele pentru retransmitere către destinatarul din România ocupată, ci să trimită ca atare corespondențele neprelucrate la adresele destinatarilor, întregind astfel circuitul lor poștal. A durat multe luni până ce acest lucru să se îndeplinească, astfel că datele de sosire la cenzura germană din București sunt toate (cele câteva cunoscute) din luna iulie 1918, chiar dacă expedierea avusese loc între septembrie - noiembrie 1917 (vezi Fig. 6 - coperta 1). O situație similară există și pentru corespondențele redirijate din Elveția către destinatarii din M.V.i.R prin intermediul cenzurii austro-ungare din Viena, aspect asupra căruia vom reveni după mai multă documentare.

continuare în nr. 5(34) / septembrie-octombrie 2014

Fig. 6: (vezi coperta 1). Tranzit prin Petrograd, Rusia, cu cenzura dreptunghiulară și cea numerică 61. În timp ce se afla la sediul Crucii Roșii din Geneva, așteptând ca informația să fie transmisă destinatarului din Sărata-Monteoru, se redeschide traficul poștal dintre România ocupată și Elveția (la 21.2.1918), astfel încât cartea poștală va fi trimisă ca atare destinatarului: trece prin București unde e cenzurată de germani (GEPRÜFT / 17 JUL. 1918 / Postüberwachungstelle), sosește la MIZIL, în fosta zonă a Armatei a 9-a, în 21.7.1918. Rezultă astfel un circuit poștal complet Moldova - Elveția - România ocupată, desfășurat timp de 10 luni !

Fig. 6: (see cover 1). Transit through Petrograd, Russia, with rectangle censorship cancellation and the numerical one 61. While it was at the Geneva Red Cross headquarters, waiting for the information to be sent to its recipient from Sarata-Monteoru, postal traffic between occupied Romania and Switzerland is reopened (on 02/21/1918), so that the postcard can be sent as such to its recipient: it passes through Bucharest where it is censored by the Germans (GEPRÜFT / 17 JUL. 1918 / Postüberwachungstelle), arrives in MIZIL, in the former area of the 9th Army, in 07/21/1918. Thus results in a complete postal circuit Moldova - Switzerland - occupied Romania, which took over 10 months!

to the regarding families by not postal specific means (Red Cross Bulletins probably), seeing how correspondence between Switzerland and occupied Romania was not yet allowed. These form the majority (if not almost entirely) of postcards circulating through this way, being quite frequently met. Alternatively, special postcards intended for family communications, printed on green carton, were introduced into circulation only towards the end of 1917 and for this reason they are quite rare, an example can be seen in Fig. 5.

o II./M-R (SC). On February 21st

1918 *Feldpost-Erlass no. 396* was establishing the lift of correspondence restriction between M.V.i.R and neutral countries, implicitly with the Red Cross authorities from Switzerland. This decision will lead to the appearance of some interesting postal items in the context where, Switzerland's Red Cross officials will decide not to transcribe the messages for the relay to the recipient from occupied Romania, but to send the unprocessed correspondences as such to their recipients address, thus completing their postal circuit. It took many months for this to happen, there-

fore the dates of arrival to the German censorship in Bucharest are all (the few that are known) from the month of July 1918, even though they were sent sometime between September - November 1917 (see Fig. 6 - cover 1). A situation similar to this is also in the case of correspondences redirected from Switzerland towards their recipients in M.V.i.R through the path of Austro-Hungarian censorship from Vienna, an issue we will return upon after more documentation.

to be continued in No. 5(34) /
September- November 2014

FLASH, nr. 118 / aprilie 2014 și 119 / iulie 2014, publicație a FIP (www.f-i-p.ch). Din sumar: Pagina președintelui, minutele reuniunilor bordului FIP (16 mai 2013, Melbourne; 8 august 2013, Bangkok; 23 noiembrie 2013, Rio de Janeiro; 24-26 aprilie 2014, San Francisco; 19 iunie 2014, Paris), *Modern philately guidelines* (Dr. Peter P. McCann), *Comments on exhibits at Thailand 2013 and Brasi-*

liana 2013 in the promotional category and the one frame exhibits (Dr. Peter P. McCann), Rapoarte ale comisiilor FIP, Salon Planete Timbres - Paris 2014 (s-a acordat Marele Premiu FIP doamnei Michèle Chauvet (Franța) pentru exponatul *Hermès 1ère émission de Grèce sur le courier international 1861-1882*), noutăți în legătură cu activitatea federațiilor membre și a membrilor asociați. (Emanoil Săvoiu)

semnalări: din istoria presei românești

Dumitru F. DUMITRU

Foaie Sătească a Prințipatului Moldovii • Curierul Românesc • Ziua mondială a libertății presei - Imnul presei • Albina românească. Realizare: Asociația Filateliștilor din București.

Machete plicuri: Dumitru F. Dumitru. Obliterări cu ștampile ocazionale, machete: dr. Ioan Daniliuc.

Activitatea Societății Naționale de Cruce Roșie a României 1917-1918

ing. Călin MARINESCU, engineer

Societatea Națională de Cruce Roșie a României (SNCRR) a fost înființată pe data de 4 iulie 1876. În anul 1915, prin fuziunea cu Societatea de Cruce Roșie a doamnelor din România, înființată în anul 1906, SNCRR a devenit o adevărată „forță” în domeniul de ajutorare sanitară. Prin legea dată în anul 1915, când România se pregătea intens pentru intrarea în Primul Război Mondial, SNCRR a devenit o componentă importantă care să ajute la făurirea României Mari. Activitatea sa era complexă și s-a desfășurat pe mai multe planuri. Informații importante despre istoria poștală a vremii în care a fost implicată SNCRR au putut fi identificate în organul de presă al acesteia - „Buletinul Societății Naționale de Cruce Roșie a României”¹.

1. Activitatea spitalicească

În luna august 1916 la intrarea României în război, SNCRR dispunea de mijloace destul de reduse privind activitatea sa spitalicească. Intrarea în război contra Puterilor Centrale a tăiat practic căile de aprovizionare din țările din vestul Europei, blocând asigurarea cu cele strict necesare activității, tocmai atunci când erau mai mulți bani alocați în eforturile de război.

Pentru început, principala activitate a constat în pregătirea spitalelor fixe și de campanie.

Spitalele fixe erau puse sub ordinele Ministerului de Război, Serviciul Spitalelor. Ele erau organizate și administrate de către filialele SNCRR în principalele localități din țară. Personalul medical era al Ministerului de Război, precum și personalul inferior medical; restul de personal, voluntar sau angajat de Crucea Roșie, depindea numai de SNCRR.

Spitalele de campanie făceau parte din Armata de Operațiuni și erau puse în subordinea Serviciului Sanitar al Marelui Cartier General. Acestea erau administrate de un delegat al SNCRR, care era de obicei și medicul șef al uneia dintre secțiile spitalului.

Conform planurilor de mobilizare au fost puse la dispoziția autorităților militare 6.000 de paturi în spitale fixe și 1.000 de paturi în cinci spitale mobile. Cele cinci spitale mobile (de campanie) au fost trimise pe front, însoțind trupele combatante. ▶▶▶

¹ Buletinul Societății Naționale de Cruce Roșie a României, Iași, 1917-1918

The activity of National Society of Red Cross from Romania 1917-1918

Fig. 1: Carte poștală oficială a Filialei Bacău a SNCRR expediată pe 17 oct. 1917 de la Spitalul „Regele Ferdinand” nr. 217 din Bacău către Ruginoasa
Fig. 1: Official postal card of SNCRR Bacău Office sent on Oct. 17th, 1917 from the „King Ferdinand” Hospital, No. 217, from Bacău to Ruginoasa

The Romanian Red Cross National Society (SNCRR) was founded on July 4th, 1876. In 1915, after the fusion with the Romanian Ladies' Red Cross Society, founded in 1906, SNCRR became a real „force” in sanitary helping. After the law issued in 1915, when Romania was intensely preparing to enter the WWI, SNCRR became an important component of the effort for setting up of the Great Romania. It had a complex activity, developed in many fields. Important information about the postal history of the time SNCRR was involved in, could be found in its press bulletin - „The Romanian Red Cross National Society's Bulletin”¹.

1. The hospital activity

In August 1916, when Romania entered the war, SNCRR had few resources to accomplish its hospital activity. Entering the war against the Central Powers, there were practically cut the most needed supplies from the western European countries, exactly when there was more money allocated for the war effort.

For the beginning, its main activity was to prepare the hospitals, both permanent and mobile.

The permanent hospitals were under the order of Ministry of War, the Hospitals Service. These were organized and administrated by the SNCRR offices in the main country's towns. The medical staff and the lower qualified medical personnel depended on the Ministry of War, the rest of the staff, volunteers or hired by the Red Cross, depended only on SNCRR.

The mobile hospitals were part of the Operations Army and were subordinated to the Sanitary Service of the General Headquarters. These were ruled by a representative of SNCRR, who, usually, was the chief doctor of one of its sections.

According to the mobilization plans, the military authorities disposed of 6,000 beds in permanent hospitals and 1,000 beds in five mobile hospitals. The five military mobile hospitals were sent to the front, together with the combatant troops.

New hospitals continued to be founded, and new beds prepared for casualties, so that at the beginning of November 1916 there were 65 hospitals ▶▶▶

¹ Bulletin of the National Red Cross Society of Romania, Iași, 1917-1918

În continuare au fost înființate noi spitale și pregătite noi paturi pentru răniți, încât la începutul lunii noiembrie 1916 s-a ajuns la 65 de spitale cu 12.000 de paturi.

Odată cu ocuparea de către armatele Puterilor Centrale a Olteniei, Munteniei și Dobrogei cu Cadriaterul, SNCRR a retras în Moldova echipamentul și spitalele care au putut fi evacuate. În teritoriul liber - Moldova - au fost organizate inițial un număr 2.700 de paturi în spitale fixe. Până în luna septembrie 1917 s-a ajuns la organizarea a peste 7.000 de paturi în 30 de spitale fixe și 2.640 de paturi în șase spitale de campanie.

O listă a spitalelor militare sub patronajul SNCRR care au putut fi identificate, cât și o clasificare a sigiliilor aplicate în aceste spitale au fost reproduse în volumul autorului acestui studiu publicat în anul 2001².

2. Corespondența cu teritoriul ocupat al României

România fiind în război cu Germania și celelalte Puteri Centrale avea comunicațiile poștale și telegrafice cu acestea întrerupte. Din această cauză corespondența poștală și telegrafică nu se putea transmite direct între teritoriul rămas liber al României și teritoriul ocupat de către Puterile Centrale. Inițial această problemă nu era prevăzută în sfera de activitate a SNCRR, dar datorită importanței sale, a fost preluată de SNCRR. S-a înființat un birou special în cadrul SNCRR însărcinat cu obținerea de știri pentru românii despărțiți de linia frontului.

Convențiile internaționale în vigoare în acei ani, care stabileau modul de corespondență a prizonierilor, nu aveau în vedere cazul de ocupare pe timp îndelungat a unui teritoriu, ceea ce făcea ca populația din acel teritoriu să aibă mai puține drepturi (de a corespunde) decât prizonierii de război.

România a obținut imediat după invazia armatelor Puterilor Centrale, prin intermediul Biroului internațional al păcii din Berna (Interpax), dreptul de a corespunde telegrafic cu teritoriul ocupat³. Răspunsurile ajungeau neregulat și cu mare întârziere. Corespondența telegrafică s-a încercat să se trimită și prin poștă, dar primele câteva răspunsuri au sosit după patru luni. S-a făcut același demers și prin Crucea Roșie Suedeză și Crucea Roșie Daneză, dar s-au obținut de asemenea puține rezultate.

Cel mai util mod de corespondență s-a dovedit a fi cel prin Crucea Roșie din Geneva, care a folosit modelul corespondenței cu teritoriile invadate ale Franței. Se proceda în felul următor⁴:

„Se adresează o carte poștală de 10 bani direct prin poștă la societatea Crucii Roșii din Geneva (Société internationale de la Croix Rouge, Genève) adăugând, tot pe fața de adresă, rugămintea a se transmite la persoana din orașul ... județul în România ocupată. Pe cealaltă față a cărții poștale se scrie pe scurt (cam 20 cuvinte) știrile relative la sănătate, afaceri și interese personale fără a atinge chestiuni de ▶▶▶

with 12,000 beds.

With the armies of the Central Powers occupation of Oltenia, Muntenia and Dobrogea with Quadrilateral, SNCRR withdrew in Moldova the equipment and hospitals that could be evacuated. In the free territory -Moldova- were initially organized a number of 2,700 beds in permanent hospitals. By September 1917 the organization has reached more than 7,000 beds in 30 permanent hospitals and 2,640 beds in six mobile military hospitals.

A list of the military hospitals under the patronage of SNCRR that could be identified, and a classification of seals applied in these hospitals were reproduced in the author's study published in 2001².

2. The correspondence with the occupied territory of Romania

Romania, being at war with Germany and the other Central Powers, has discontinued postal and telegraphic communications with them. Because of this, postal and telegraphic correspondence could not be transmitted directly between the territory remained free of Romania and the territory occupied by the Central Powers. Initially, this problem was not envisaged in the sphere of activity of SNCRR, but due to its importance, has been taken over by SNCRR. Inside SNCRR was set up a special office in charge of getting the news for Romanians separated by the front line.

International conventions in force those years, which were provided for the correspondence of prisoners, were not meant for a long time if occupancy of a territory, which conducted to fewer rights (to correspond) for the population of that territory than the prisoners of war.

Romania obtained immediately after the Invasion of the Central Powers, through the International Bureau of Peace in Bern (Interpax), the right to correspond by telegraph with the occupied territory³. Responses arrived irregularly and very late. Attempts to send telegraphic correspondence by post were made, but the first few responses arrived after four months. The same approach was made through the Swedish and Danish Red Cross, but also yielded few results.

The most useful way of correspondence proved to be by the Red Cross in Geneva, which used the model of correspondence from the invaded territories of France. The procedure was as follows⁴:

„It addresses a 10 bani postcard directly by post to the Red Cross Society of Geneva (Société Internationale de la Croix Rouge, Genève) adding on the postcard side with the address, the request to sent to the person ... in the city ... County ... in occupied Romania. On the other side of the postal card is written in short (about 20 words) news related to ▶▶▶

² Călin Marinescu, *Istoricul poștei militare române 1859-2001*, București, 2001, pag.120-121

³ Buletinul Societății Naționale de Cruce Roșie a României, Iași, nr. 2 / 24 sept. 1917

⁴ *Id.*, nr. 2 / 24 sept. 1917, pag.3-4, nr. 3 / 1 oct. 1917, pag.9

² Călin Marinescu, *The history of the Romanian military post from 1859 to 2001*, Bucharest, 2001, pages 120-121

³ Bulletin of the National Red Cross Society of Romania, Iași, 2/24 Sept. 1917

⁴ *Id.*, 2/24 Sept. 1917, pages 3-4, 3/1 Oct. 1917, page 9

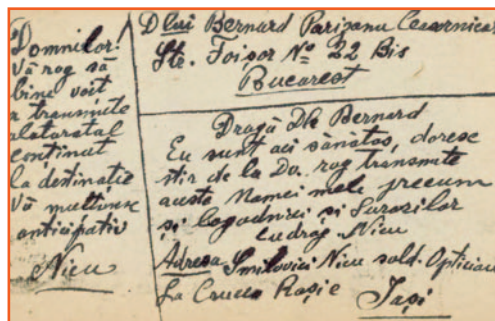

Fig. 2: Carte poștală particulară expediată din Iași către Comitetul Internațional al Crucii Roșii din Geneva - Elveția, cu rugămintea de a fi transmis conținutul către un destinatar din București - teritoriul ocupat, respectând instrucțiunile de francare cu 10 bani și având pe spate un text și adresa pentru destinatarul final

Fig. 2: Private postal card sent from Iași to the International Committee of the Red Cross in Geneva - Switzerland, with a request that the content to be sent to a recipient in Bucharest - occupied territory, following the instructions of franking with 10 bani and having on the reverse a text and the address for the final recipient

ordin general. Tot astfel se poate scrie la Crucea Roșie Suedeză din Stockholm. Dacă se poate - fără a fi însă absolut necesar - se scrie în limba franceză sau germană, pentru a se înlătura vreo întârziere provenind din nevoia de a se traduce textul pentru cenzura germană."

Prin Geneva s-a obținut astfel o numeroasă corespondență, în special cu Oltenia, câteva mii de informații și întrebări, chiar de prin sate, care au fost aduse la cunoștință celor interesați prin buletinul Crucii Roșii.

Crucea Roșie Suedeză din Stockholm se oferise să facă același tip de serviciu prin intermediul Crucii Roșii de la Berlin.

Numeroase scrisori ce s-au trimis de populație prin poștă la Stockholm pentru a fi trimise în teritoriul ocupat la București, au fost returnate cu mențiunea că nu se puteau transmite. În mod excepțional au sosit scrisori autografe (așa cum au fost scrise de expeditori) din teritoriul ocupat, dar aceasta s-a petrecut întâmplător și fără a se respecta regulamentele în vigoare la acea dată.

În preajma datei de 29 octombrie 1917 s-a încercat o reglementare a serviciului de corespondență telegrafică cu teritoriul ocupat prin intermediul SNCRR⁵. Telegrammele trebuiau scrise într-un formular în limba franceză, care era întocmit astfel:

INTERPAX

Berne

Gheorghe a Marandei (numele destinatarului) bienportant (starea de sănătate) avec famille; lassy, strada Lăpușneanu, 40 (adresa) demande nouvelles Voicu Marian, Craiova, strada Banului, 23 (adresa).

Se pot adăoga detalii familiare sau de interes:

Vasile blessé va mieux. Communiquez si famille Preda est bien....

Rouge roumaine

Tariful telegrafic era de 1,16 lei cuvântul ▶▶▶▶

health, business and personal interests without touching general issues. Same you can write the Swedish Red Cross in Stockholm. If possible - but not absolutely necessary - to write in French or German, to remove any delay from the need to translate the text to German censorship."

Through Geneva was thus obtained a large correspondence, especially with Oltenia, several thousand information and questions, even from villages, which were brought to those interested by The Red Cross bulletin.

Swedish Red Cross in Stockholm had offered to do the same type of service through Red Cross from Berlin.

Many letters that were sent by people by post to Stockholm to be sent into occupied territory in Bucharest were returned stating that they could not be sent. Exceptionally arrived autograph letters (as written by the senders) from the occupied territory, but it happened by chance and without complying with the regulations in force at that time.

Around the date of October 29th, 1917 was made an attempt to regulate telegraphic service with the occupied territory through SNCRR⁵. Telegrams to be written in a form in French, which was prepared as follows:

INTERPAX

Bern

George Maranda (name of recipient) bienportant (health) avec famille; IASSY street Lăpușneanu, 40 (address) demande nouvelles Marian Voicu, Craiova, Street Ban, 23 (address).

Details can be added, more familiar or of interest:

Basil wounded goes better. Please communicate if Preda family goes well....

Rouge roumaine

Telegraph charge was Lei 1.16 for telegrams sent to Bern, 0.39 lei and 0.44 lei to Stockholm and Copenhagen. To paid reply, the same fees applied. ▶▶▶▶

⁵ Id., nr. 9 /29 oct. 1917

⁵ Id., No. 9/29 Oct. 1917

pentru telegramele trimise la Berna, 0,39 lei la Stockholm și 0,44 la Copenhaga. Pentru răspuns plătit se aplicau aceleași taxe. Pentru expedierea telegramelor din țara neutră în teritoriul ocupat se mai plăteau încă 7 lei.

Formularele se aduceau gata completate pentru evitarea aglomerației de la ghișee. Un exemplar se înregistra în dosarul Crucii Roșii în vederea răspunsului așteptat. Celălalt exemplar se stampila și se transmitea iar apoi se plătea la poștă direct de către expeditorul telegramelor. Taxa de tranzit de 7 lei între țara neutră și teritoriul ocupat se plătea la Crucea Roșie.

Telegramele puteau fi adresate la Berna (Interpax), Stockholm (Rödkorskomitte) sau Copenhaga (Croix rouge, section roumaine). În mod obișnuit se transmiteau prin Berna, unde Biroul internațional al păcii avea un serviciu înființat de mai mult timp pentru acest scop și unde SNCRR avea fonduri disponibile.

În data de 12 noiembrie 1917 se anunța că se putea corespunda cu teritoriul ocupat astfel⁶:

a) **Telegrafic.** Telegramele se trimiteau prin Crucea Roșie aducându-se scrise într-un formular special anunțat din 29 octombrie 1917⁵. Telegramele erau transmise prin Biroul internațional al păcii (Interpax), Berna sau Crucea Roșie Suedeză (Rödkorskomitte), Stockholm.

b) **Poștal.** Cărțile poștale de 10 bani se adresau direct prin poștă Comitetului internațional al Crucii Roșii din Geneva sau la Crucea Roșie din Stockholm.

c) **Prin presă.** Comunicările de știri din teritoriul ocupat sosite la Crucea Roșie se publicau în buletinul SNCRR. Se publica numele persoanei pe care o privea, alăturându-se un număr de ordine și biroul prin care s-a transmis. Cerând aceste date și numărul buletinului, persoana interesată obținea imediat răspunsul. Când avea adresa el transmitea știrea direct.

Persoanele înștiințate că au primit corespondență din teritoriul ocupat erau rugate, pentru a le obține, să comunice la prezentare la sediul SNCRR (sau o filială a acesteia) sau prin scrisoare biroul prin care au primit acea corespondență (Berna, Stockholm, ... Oltenia) și numărul înscris în dreptul numelui lor, după cum erau clasate și trecute în buletinul SNCRR. Aceste cerințe se datorau numărului mare de informații și corespondențe care soseau la SNCRR și necesitau o muncă foarte anevoioasă.

În data de 17 ianuarie 1918 Oficiul telegrafic central din Iași a comunicat că, din cauza evenimentelor din Rusia, comunicațiile telegrafice cu statele aliate și neutre au fost întrerupte de două zile pe durată nedeterminată⁷. În același timp au fost întrerupte și comunicațiile poștale. Această situație s-a menținut cel puțin până spre sfârșitul lunii martie 1918. Data exactă de 15 ianuarie 1918, ca dată de întrerupere a tranzitului prin Rusia a comunicațiilor poștale și telegrafice este una foarte importantă pentru istoria poștală română. În mod curios, există corespondență tranzitată prin Petrograd-Rusia și în lunile martie-aprilie 1918, ceea ce denotă o reluare prin Rusia a tranzitului ►►►

To send telegrams from neutral country in the occupied territory the fee was increased with another 7 lei.

Completed forms were required in order to avoid congestion at the counters. A copy was recorded in the register file of the Red Cross, expecting response. The other copy was canceled and transmitted and then paid by the sender of the telegram directly to the post office. 7 lei transit fee between neutral country and occupied territory was paid to the Red Cross.

Telegrams could be sent to Bern (Interpax), Stockholm (Rödkorskomitte) or Copenhagen (Croix Rouge, Romanian section). It was commonly transmitted via Bern, where the International Peace Bureau had an older service established for this purpose and where SNCRR had available funds.

On November 12th, 1917 it was announced the way to correspond with the occupied territory, so that⁶:

a) **By telegraph.** Telegrams were sent by the Red Cross, delivered already written on a special form, announced in October 29th, 1917⁵. Telegrams were sent by the International Peace Bureau (Interpax), Bern and Swedish Red Cross (Rödkorskomitte), Stockholm.

b) **By mail.** 10 bani Postal cards directly addressed by mail to the International Committee of the Red Cross in Geneva or to the Red Cross in Stockholm.

c) **By media means.** The news from occupied territory arrived to the Red Cross was published in SNCRR bulletin. It contained the name of the person who was referred to, an order number and the office through which it was sent. Asking these data and the bulletin number, the person concerned immediately got the answer. When he had the address the news was directly sent.

People noticed that they received correspondence from occupied territory were asked, in order to get it, to communicate to the arrival at the SNCRR (or its offices) or by letter, the office through which they received that correspondence (Bern, Stockholm, ... Oltenia) and the number registered in connection with their names, as they were ranked and listed in the bulletin SNCRR. These requirements were due to the large number of information and correspondence arriving at SNCRR and required a very difficult job.

On January 17th, 1917 Central Telegraph Office from Iași announced that, due to events from Russia, telegraphic communications with allied and neutral states were interrupted since two days for an indefinite period of time⁷. At the same time the postal communications were also discontinued. This was maintained at least until the end of March 1918. The exact date of January 15th, 1917, as the date of interruption of transit through Russia of telegraphic and postal communications is very important for Romanian postal history. Curiously, there is correspondence in transit through Petrograd - Russia even in March-April 1918, which shows the resumption of ►►►

⁶ *Id.*, nr. 11/12 noe. 1917, pag. 2

⁷ *Id.*, nr. 22/28 ian. 1918

⁶ *Id.*, No. 11/12 Nov. 1917, page 2

⁷ *Id.*, No. 22/28 Jan. 1918

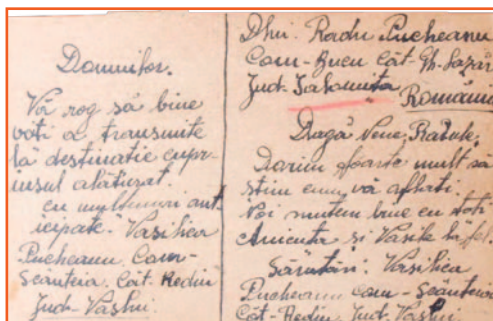

Fig. 3: Carte poștală expediată din comuna Scânteia (prin Gara Rediu), județ Vaslui către Comitetul Internațional al Crucii Roșii din Geneva - Elveția, cu rugămintea de a fi transmis conținutul către un destinatar din comuna Bucu, județ Ialomița - teritoriul ocupat, respectând instrucțiunile de francare cu 10 bani și având pe spate un text și adresa pentru destinatarul final

Fig. 3: Postal card sent from village Scanteia (by Rediu Railway Station), Vaslui county to the International Committee of the Red Cross in Geneva - Switzerland, with a request that the content to be sent to a recipient in Bucu village - Ialomita County - occupied territory, following the instructions of franking with 10 Bani and having on the reverse the text and the address for the final recipient

correspondenței extene române.

În mod oficial în România reluarea comunicațiilor poștale și telegrafice dintre teritoriul liber și cel ocupat s-a făcut pe data de 1 mai 1918.

Trebuie subliniat că până la data de 1 mai 1918 nu a existat o circulație poștală directă între teritoriul liber al României și cel ocupat. Expeditorii și destinatarii de corespondență, fie că se aflau în teritoriul liber, fie în cel ocupat, nu primeau (decât în cazuri excepționale) corespondența așa cum era scrisă/trimisă de expeditori. Răspunsurile veneau din partea Societăților de Cruce Roșie care intermediu corespondența. Chiar și aceste răspunsuri nu soseau prin poștă, ci se ridicau de la sediul/filialele SNCRR.

3. Corespondența cu prizonierii de război și inter-nați civili români

SNCRR avea inclusă în structura sa o secție pentru prizonierii de război. Încă din luna decembrie 1916, datorită numărului mare de prizonieri și a activității suplimentare aferente, s-a simțit nevoia unei dezvoltări a acestei secții.

Agențiile Crucii Roșii Române din Berna, Geneva și Paris și-au repartizat lucrările de ajutorare a prizonierilor. SNCRR a instituit o agenție centrală la Berna. În afară de ajutoarele pentru prizonieri trimise de persoane particulare și societăți de ajutorare particulare (cum era Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva⁸) statul român a pus la dispoziția agențiilor SNCRR sumele necesare pentru ajutoarele tuturor prizonierilor.

Sub coordonarea agenției centrale din Berna, secțiunea română constituită la Paris pe lângă societatea franceză „Vêtement du prisonnier de guerre”, ▶▶▶

transit through Russia for the external Romanian correspondence.

Officially, resumption of telegraphic and mail communication between free and occupied territories of Romania was made on May 1st, 1918.

Should be noted that until May 1st, 1918 there was no direct postal circulation between the free and the occupied territory of Romania. Senders and recipients of correspondence, whether they were in free or in the occupied territory, did not receive (except special cases) the correspondence as it was written / submitted by senders. Responses were from the Red Cross Society which intermediated the correspondence. Even these answers did not arrive by mail, but they were picked up from the headquarters / offices of SNCRR.

3. The correspondence with the prisoners of war and Romanian civilians internees

SNCRR structures included a section for prisoners of war. Already since December 1916, due to the large number of prisoners and additional work related, the development of that section was required.

Romanian Red Cross Agencies in Berne, Geneva and Paris have assigned the work for helping prisoners. SNCRR established a central agency in Bern. In addition to aid for prisoners sent by individuals and private companies (as was the Committee for the Assistance of the Romanian Prisoners in Geneva⁸) the Romanian state provided SNCRR agencies necessary amounts of money needed to help all prisoners.

Under the coordination of the central agency in Bern, Romanian section formed in Paris, in addition to French society „Vêtement du prisonnier de guerre”, was sending parcels to Romanian prisoners ▶▶▶

⁸ Călin Marinescu, *Comitetul de Asistență a Prizonierilor Români de la Geneva, 1917-1919*, philatelica.ro, nr. 2(25)/2013

⁸ Călin Marinescu, *Romanian Prisoners Assistance Committee in Geneva from 1917 to 1919*, philatelica.ro, No. 2 (25) / 2013

facea expedierea coletelor pentru prizonierii români din Germania. Secțiunea română din Geneva se ocupa de prizonierii români din Bulgaria și Turcia, iar cea din Berna de cei din Austro-Ungaria.

Separat de aceste secțiuni, s-au constituit comitete ale Crucii Roșii Române la Haga (Olanda), Londra (Marea Britanie), Copenhaga (Danemarca) și Stockholm (Suedia). Și acestea erau în corespondență cu prizonierii români, transmiteau știri și trimiteau ajutoare particulare.

Trimiterea ajutoarelor se făcea prin pachete individuale și prin trimiteri colective prin vagoane speciale, care se sigilau la granița Elveției.

În luna septembrie 1917 numărul prizonierilor de război și a internaților civili români ajunsese la peste 80.000, pentru care erau întocmite fișe privind lagărele în care se aflau, ajutoarele trimise-primate etc.

Așa cum se arăta și în studiile anterioare numărul lagărelor era într-o continuă modificare, unele erau desființate, altele erau înființate, altele transferate etc.

Lagărele care erau în funcțiune în luna octombrie 1917⁹ au fost menționate în volumul autorului din anul 1998¹⁰.

Activitatea SNCRR în privința ajutorării prizonierilor de război români s-a desfășurat pe trei planuri:

a) Expedierea corespondenței spre și dinspre prizonierii de război români

Acest aspect a fost tratat în multe articole și studii anterioare.

Se poate menționa, totuși un interesant anunț, care a fost publicat în luna octombrie 1917¹¹:

„Crucea Roșie din Berlin, comunică Agenției internaționale a prizonierilor de război din Geneva, că de la data de 12 iulie traficul poștal în România ocupată e deschis peste tot între locuitori. Prizonierii români din Germania pot scrie în România liberă 4 cărți poștale și 2 scrisori pe lună, dar nu pot corespunda între ei.”

b) Trimiterea de pachete cu ajutoare pentru prizonierii de război români

SNCRR a încheiat înțelegeri cu Crucea Roșie Elvețiană și cu Comitetul de asistență al Crucii Roșii Române din Paris împreună cu societățile similare franceze, să cumpere și să trimită din aceste țări alimente și îmbrăcăminte, care să fie trimise în colete către prizonierii de război români. Asemenea colete, dar în număr mult mai mic, se trimiteau prin Suedia, Danemarca și Olanda. Pentru reglementarea expedierii lor s-a centralizat serviciul la agenția Crucii Roșii Române din Berna, de unde se făcea distribuirea.

Persoanele care doreau să trimită ajutoare (în colete) pentru prizonierii de război trebuiau să se prezinte la SNCRR, serviciul contabilității, unde depuneau banii necesari pentru tipurile de colete care voiau să ajungă la prizonierul respectiv, socotindu-se diferența ▶▶▶

in Germany. Romanian section in Geneva took care of Romanian prisoners in Bulgaria and Turkey, and the one in Berne of those in Austria-Hungary.

Apart from these sections, Romanian Red Cross committees were formed in Hague (Netherlands), London (UK), Copenhagen (Denmark) and Stockholm (Sweden). And they were in correspondence with Romanian prisoners, conveyed the news and sent private aid.

Sending aid packages was made by individual and collective dispatches by special coaches that were sealed at the border to Switzerland.

In September 1917 the number of Romanian prisoners of war and civilian internees reached over 80,000, for which were drawn files containing the camps where they were, the aid sent, received, etc.

As noted in previous studies, camps number was constantly changed, some were eliminated, others were created, others transferred, etc.

The camps that were in operation in October 1917⁹ were mentioned in the author volume in 1998¹⁰.

SNCRR work on helping Romanian prisoners of war took place on three levels:

a) Sending mail to and from Romanian prisoners of war

This has been shown in many previous articles and studies.

It just may mention an interesting ad that was published in October 1917¹¹:

„Red Cross in Berlin informed International Prisoners of War Agency in Geneva, that starting with July 12th, the postal traffic in occupied Romania is open everywhere between residents. Romanian prisoners of Germany can write in free Romania four postal cards and two letters per month, but may not correspond with each other.”

b) Sending aid packages for Romanian POWs

SNCRR concluded agreements with the Swiss Red Cross and the Romanian Red Cross Assistance Committee in Paris together with similar French associations, to buy and send from these countries, food and clothing parcels to be sent to the Romanian POWs. Such parcels, but in much smaller numbers were sent through Sweden, Denmark and the Netherlands. To regulate their dispatch, this service was centralized by Romanian Red Cross Agency in Berne, where they were distributed.

Those wishing to send aid (in packages) for prisoners of war had to present at SNCRR, accounting service, where deposited money for the types of packages that they wanted the prisoner to reach, considering the currency rate of exchange and the cost of the telegram in emergency, to forward the order. ▶▶▶

⁹ Buletinul Societății Naționale de Cruce Roșie a României, Iași, nr. 3 / 1 oct. 1917, pag.4-5

¹⁰ Călin Marinescu, *Poșta militară română 1859-1995 și corespondența prizonierilor de război*, București, 1998, pag. 311-312

¹¹ Buletinul Societății Naționale de Cruce Roșie a României, Iași, nr. 6 / 15 oct. 1917, pag.13

⁹ Bulletin of the National Red Cross Society of Romania, Iași, 3/1 Oct. 1917, pages 4-5

¹⁰ Călin Marinescu, *Romanian military post from 1859 to 1995 and the correspondence of prisoners of war*, Bucharest, 1998, pages 311-312

¹¹ Bulletin of the National Red Cross Society of Romania, Iași, 6/15 Oct. 1917, page 13

Fig. 4: Carte poștală expediată din Iași către Societatea Internațională a Crucii Roșii din Geneva - Elveția, cu rugămintea de a fi transmis conținutul către un destinatar din comuna Titu, județ Dâmbovița - teritoriul ocupat, având pe față și adresa pentru destinatarul final

Fig. 4: Postal card sent from Iași to the International Red Cross Society in Geneva - Switzerland, with a request that the content to be sent to a recipient in Titu village, Dâmbovița County - occupied territory, having also on the postal card front the final recipient address

de curs și costul telegramei în caz de urgență, pentru a se face comanda mai departe.

Coletele cu alimente erau de patru tipuri (de 3, 4, 5 sau 6 franci elvețieni), iar cele cu îmbrăcăminte erau de 9,50 franci elvețieni, la toate adăugându-se 0,35 franci elvețieni pentru împachetare. Pentru fiecare prizonier se puteau trimite colete de maximum 150 franci elvețieni lunar. Plata coletelor se efectua la sediul SNCRR, eliberându-se chitanță, iar avizul telegrafic (25-30 lei) se plătea la poștă, unde se preda telegrama de către persoana interesată. Avizul pentru scrisoare era gratuit.

c) Trimiterea mandatelor poștale către prizonierii de război români

Familiele puteau trimite bani prizonierilor de război români prin mandate poștale, dar acestea erau trimise (și onorate) în funcție de sumele pe care SNCRR le avea disponibile în străinătate. Dacă acestea erau depășite se oprea expedierea mandatelor. Deci mandatele poștale pentru prizonieri se depuneau la oficiile poștale, însă nu se primeau și expediau decât în funcție de fondurile externe ale SNCRR.

La începutul lunii noiembrie 1917 era adus la cunoștința publicului român următorul comunicat al Administrației poștelor germane privind prizonierii de război¹²:

„Expedițiile poștale către prizonierii detașați în lagăre în Germania, trebuie să cuprindă pe adresă numai lagărul principal (original, Stammlager). Prizonierii sunt opriți de acum înainte de a înștiința despre asemenea deplasări pe rufe sau pe alte persoane de la care așteaptă expediții poștale. În urma cererii autorităților militare competente, serviciile poștale de graniță sunt avizate ca toate expedițiile către prizonieri, pe a căror adresă ca loc ►►►

Fig. 5: Carte poștală expediată din Iași către Comitetul Internațional al Crucii Roșii din Geneva - Elveția, cu rugămintea de a fi transmis conținutul către un destinatar din teritoriul ocupat, tranzitată prin Petrograd în luna aprilie 1918 (!!!)

Fig. 5: Postal card sent from Iași to the International Red Cross Society in Geneva - Switzerland, with a request that the content to be sent to a recipient of the occupied territory, transited through Petrograd in April 1918 (!!!)

Food parcels were four types (3, 4, 5 or 6 Swiss francs) and the clothing were CHF 9.50, all adding CHF 0.35 for packing. For each prisoner could be sent parcels up to 150 Swiss francs per month. The payment for packages was made at the SNCRR headquarter, freeing receipt, and the telegraphic notice (25-30 Lei) was paid to the post office where the telegram is delivered by the person concerned. The notice for the letter was free.

c) Sending money orders to Romanian POWs

Families could send money to Romanian prisoners of war by money orders, but they were sent (and paid) according to the amounts that SNCRR had available abroad. If the funds were insufficient, sending money was stopped. So money orders for prisoners were submitted to the post offices, but were accepted or sent only according to the external funds of SNCRR.

In early November 1917 was made public in Romania the following announcement of the German Postal Administration regarding the prisoners of war¹²:

„For postal items sent to the prisoners in the camps in Germany, the address must include only the main camp (original, Stammlager). Prisoners are not allowed to inform about such movements their relatives or other persons from whom they expect postal items. Following the request of the competent military authorities, border postal offices are advised that all dispatches to the prisoners, whose address on the place of destination is given a second camp or work camp rather the original to be sent back. The dispatches for the prisoners in hospitals are not affected by this provision. ►►►

¹² Id., nr. 10 / 5 noe. 1917, pag. 3

¹² Id., No.10 / 5 Nov. 1917, page 3

de destinație e dat un lagăr secundar sau de lucrări și nu lagărul original, să fie trimise înapoi. Trimiterile către prizonieri în lazarete nu sunt atinse de această dispoziție. Expedierile fără darea vreunui loc de destinație pot fi admise.”

Ultima propoziție a acestui comunicat se referea la corespondența destinată prizonierilor de război români despre care nu se știa în ce lagăr din Germania erau găzduiți. Pentru aceștia era suficient a se scrie numele, prenumele și gradul, iar corespondența era îndrumată la lagărul Tüchel de unde, după consultarea listelor de repartizare a prizonierilor în lagăre, era dirijată la lagărul în care se afla prizonierul⁸.

Comunicatul din data de 17 ianuarie 1918 al Oficiului telegrafic central din Iași, privind întreruperea comunicațiilor telegrafice și poștale cu statele aliate și neutre din cauza evenimentelor din Rusia și-a făcut efectul și în privința corespondenței cu prizonierii de război și internații civili români.

Deși s-au făcut mari progrese în cercetarea rutelor pe care au fost transportate corespondențele prizonierilor de război din lagăre spre țara de origine^{8,13}, încă mai sunt neclarități care nu au putut fi documentate, existând doar supoziții. În Buletinul SNCRR, care rămâne un document oficial, s-au putut găsi două mențiuni care atestă transportul corespondenței prizonierilor de război prin curieri speciali ai Societăților de Cruce Roșie din alte țări în legătură cu SNCRR.

Astfel, pe baza unor documente oficiale tipărite - precum Buletinul SNCRR - pentru a doua dată în literatura filatelică se poate vorbi „documentat” despre corespondența prizonierilor de război prin curieri ai societăților de Cruce Roșie. Astfel, în luna septembrie 1917 se menționa¹⁴:

„...Un curier voluminos ne sosește din străinătate prin Societățile de cruce roșie sau direct de la prizonieri cari reclamă răspunsuri urgente...”. Chiar dacă în acest context cuvântul „curier” a fost folosit în sensul de „transport” e interesantă expresia „prin Societățile de cruce roșie...”

La data de 8 octombrie 1917 rezumându-se mijloacele „în curs de aplicare” pentru „ușurarea traiului prizonierilor” se preciza¹⁵:

„...Trimiterea corespondenței prin curieri speciali. De la Stockholm ea poate fi trimisă pe drumul cel mai scurt spre lagărele din țările dușmane...”

În total în perioada 1916-1918 SNCRR a identificat și stabilit locul de internare a 143.679 prizonieri români și s-a ocupat de ajutorarea acestora cu alimente, îmbrăcăminte și medicamente.

4. Internații civili români în Germania și Austria

Așa cum se presupunea într-un articol anterior⁸, s-a constatat că și în Germania și Austria au fost înființate și au funcționat lagăre pentru civilii români, pe ►►►

The dispatches without giving any place of destination may be admitted.”

The last sentence of this statement referred to the Romanian correspondence to prisoners of war where the camp in Germany they were staying was unknown. For them it was enough to write the full name and rank and correspondence was directed to Camp Tüchel where, after consultation with the distribution lists of prisoners in the camps, was directed at the camp where the prisoner is.⁸

The official information, dated January 17th, 1917, of the central telegraph office in Iași, about the interruption of telegraphic and postal communication with the Allies and the neutral states because of the events in Russia, has taken effect regarding also the correspondence with Romanian prisoners of war and civilian internees.

While we have made great progress in research of routes for the POW's correspondence from camps to the country of origin^{8,13}, there are still uncertainties that have not been documented, there are only assumptions. In the SNCRR Bulletin, that remains an official document, they could find two references attesting the transport of POW's correspondence by special courier of Red Cross Societies from other countries in connection with SNCRR.

Based on official printed documents - SNCRR Bulletin - for the second time in philatelic literature we can speak „in a documented manner” about POW's correspondence by special couriers of the Red Cross societies. Thus, in September 1917 was mentioned¹⁴:

„... A voluminous courier arrives from abroad through our Red Cross Society or directly from prisoners who require urgent answers ...”. Even though in this context the word „courier” was used in the sense of „transport” it is interesting the phrase „by the Red Cross Society ...”

On October 8th, 1917, summarizing the means „being implemented” in order „to ease the life of the prisoners” it was underlined¹⁵:

„... Sending mail through special couriers. From Stockholm it can be sent on the shortest path to the camps in enemy countries ... ”

In total, during the period 1916-1918, SNCRR identified and established the place of internment of 143,679 Romanian prisoners and was responsible for helping them with food, clothing and medicines.

4. Romanian civilian internees in Germany and Austria

As implied in a previous article⁸, we found that in Germany and Austria were set up and operated camps for Romanian civilians that the war had caught up with various activities in Germany and Austria. From such correspondence of Romanian ►►►

¹³ Dan-Simion Grecu, *Cenzura Ministerului de Război pe corespondența prizonierilor de război și internaților civili (aprilie 1917-1919)*, philatelica.ro, nr. 4(27)/2013

¹⁴ Buletinul Societății Naționale de Cruce Roșie a României, Iași, nr. 1 / 17 sept. 1917, pag. 5

¹⁵ *Id.*, nr. 4-5 / 8 oct. 1917, pag. 3

¹³ Dan-Simion Grecu, *Censorship of the Ministry of War of the correspondence of POW's and civilian internees (April 1917-1919)*, philatelica.ro, No. 4 (27) / 2013

¹⁴ Bulletin of the National Red Cross Society of Romania, Iași, 1/17 Sept. 1917, page 5

¹⁵ *Id.*, No.4-5 / 8 Oct. 1917, page 3

Fig. 6: Plic recomandat expediat din Bacău în luna ianuarie 1917 către Biroul Internațional al Păcii din Berna - Elveția, cu rugămintea de a fi transmis conținutul către un destinatar din București - teritoriul ocupat, ajuns la Berna în luna iulie 1917

Fig. 6: Registered letter sent from Bacău in January 1917 to the International Peace Bureau in Bern - Switzerland, with a request that the content be sent to a recipient in Bucharest - occupied territory, arrived in Bern in July 1917

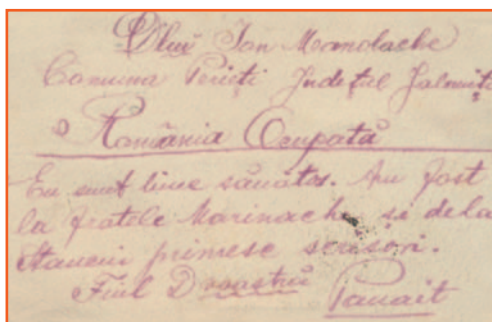

Fig. 7: Carte poștală militară expediată prin Iași către Societatea Internațională a Crucii Roșii din Geneva - Elveția, cu rugămintea de a fi transmis conținutul către un destinatar din comuna Perieți, județ Ialomița - teritoriul ocupat și având pe spate un text și adresa pentru destinatarul final. Pentru a fi mai sigur că mesajul va fi transmis la destinatar, expeditorul a lipit pe fața cărții poștale un Cupon Răspuns Internațional de 30 bani (contravaloarea unei scrisori simple internaționale), care însă nu a fost folosit de Societatea Internațională de Cruce Roșie din Geneva (colecția ing. Emanoil Săvoiu)

Fig. 7: Military postal card sent through Iași to the International Society of the Red Cross in Geneva - Switzerland, with a request that the content be sent to a recipient in Perieți village - Ialomița county-occupied territory and having on the back a text and the address of the final recipient. To be sure that the message will be sent to the recipient, the sender of the postcard bonded on the front of the postcard an International Reply Coupon of 30 Bani (the equivalent postage for an international ordinary letter), but which was not used by the International Red Cross Society of Geneva (Emanoil Săvoiu collection)

care războiul i-a prins cu diverse activități, în aceste țări. Astfel din corespondența unor internați civili români¹⁶ s-au putut identifica unele dintre aceste lagăre de internați civili: Celle Schloss, Zanckerode b. Dresden, Holzminden, Katzen b/ Linz, Wien II Ober Donaustr. 19/4.

civilians internees¹⁶ we were able to identify some of these camps for interned civilians: Schloss Celle, Zanckerode b. Dresden, Holzminden, Katzen b/ Linz, Wien II Ober Donaustr. 19 / 4.

¹⁶ /d., nr. 7-8/22 oct. 1917, pag. 28; nr. 15/10 dec. 1917, pag. 4

¹⁶ /d., No. 7-8 / 22 Oct. 1917, page 28; No. 15/10 Dec. 1917, page 4

Un eseu necunoscut pentru primele cărți poștale militare

Cătălin Nicolae TUDOR

În colecția mea se află cartea poștală militară (Fig. 1- recto, Fig. 2 - verso). Această carte poștală se caracterizează prin prezența în spațiul destinat ștampilei de liberă expediție a corespondenței a două cercuri concentrice cu diametrul de 19 mm, respectiv 20,50 mm, fapt nemaîntâlnit la nici una din cărțile poștale militare circulante efectiv prin poștă. În plus ștampila aplicată aparține biroului de presă al Armatei de operații.

Activitatea de manipulare a corespondenței militare în perioada în discuție, 1916-1919, era reglementată de circulara 15 nr. 226 din 16 / 29 august 1916. De menționat că în perioada respectivă șeful biroului de presă era Ion Minulescu. Biroul presei avea misiunea să exploateze și să verifice datele și informațiile de interes care vedeau lumina tiparului în coloanele și revistele românești sau străine inclusiv propaganda internă și tipizate și formulele care intrau în circuitul intern.

Cartea poștală prezentată în Fig. 1 are dimensiunea de 141x93,50 mm; titlul are o lungime de 44,20 mm, literele având înălțimea de 5,50 mm / 4 mm; stema are dimensiunea de 14,50x15 mm.

Având în vedere că nu am întâlnit nici un exemplar circulat al acestui model de carte poștală militară, după consultarea a peste 1.000 de exemplare, bazându-ne pe cele prezentate mai sus, suntem îndreptățiți să afirmăm că avem de a face cu un eseu al primelor cărți poștale militare din anul 1916.

Fig. 1

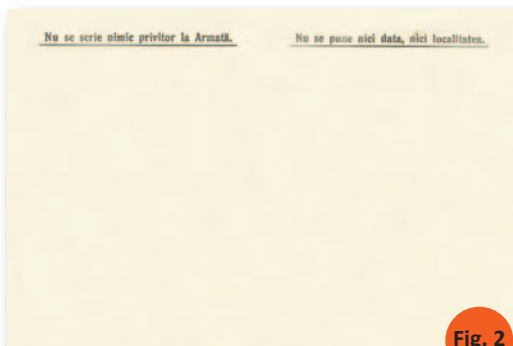

Fig. 2

Data punerii în circulație a scrisorii de expediție nr. 1

ing. Călin MARINESCU

Călin Marinescu și Ștefan Vîrtaci¹ au prezentat formularele însoțitoare de mesagerii poștale folosite în cadrul Serviciului poștal român în perioada 1872-1915. Pentru Formularul cu timbru fiscal fix (imprimat) nr. 1 la pagina 85 a fost indicată punerea în circulație „în jurul datei de 1 iunie 1890”.

Cercetătorul ing. Emanoil Săvoiu a prezentat în revista philatelica.ro² un Formular nr. 1 expediat la data de 4 noiembrie 1889, adică cu șapte luni mai devreme.

Continuând cercetările pentru a se elucida această problemă s-a găsit în Monitorul Oficial anunțul nr. 20.959 din 23 septembrie 1889³:

„Ministerul de Interne

Diracțiunea Generală a Telegrafelor și Poștelor

Se aduce la cunoștința publicului, spre a facilita predarea obiectelor de mesagerii la oficiile poștale, cu începere de la 1 octombrie st.v. viitor s-au introdus în serviciul poștal și se vor debita la toate oficiile din țară „scrisori de expediție” cu timbru fiscal de 10 bani, la care sunt supuse după legea timbrului, im-

primat chiar pe dânsese. Astfel publicul în viitor nu va mai avea nici o dificultate ca să-și confecționeze asemenea servicii de expediție sau să alerge pe la debitanți ca să-și procure timbre să le aplice pe dânsese.

Aceste scrisori de expediție se vor debita deocamdată numai la oficiile poștale și numai pentru valoarea de 10 bani bucata, cât reprezintă timbrul imprimat pe dânsese. În curând însă ele vor fi puse la dispoziția publicului și prin debitanții de timbre poștale”.

Din acest anunț rezultă că primul formular cu timbru fiscal fix pentru expedierea mesageriilor poștale a fost pus în circulație pe data de 1/13 octombrie 1889. Ca urmare se va înlocui în volumul sus-amintit¹, la pagina 85, data de „1 iunie 1890” cu „1/13 octombrie 1889”.

¹ Călin Marinescu și Ștefan Vîrtaci, *Timbrele fiscale folosite în Serviciul Poștal Român 1872-1915*, Editura Palimpsest, București, 2010

² xxx - *Scrisoarea de expediție nr. 1*, philatelica.ro, III, 4(15) - iulie-august 2011, coperta 2

³ Monitorul Oficial al României, București, nr.140/27 sept./9 oct.1889 și următoarele

Neatenția ctc-ului ne aduce o surpriză

Cătălin Nicolae TUDOR

În goana de a aduna cărți poștale militare am strâns sute de exemplare, studiindu-le de-abia în ultima vreme. Nu mică mi-a fost surprinderea găsim în volumul strâns, câteva cărți poștale care, prin decupajul eronat, aduceau la suprafață formatul unei

coli de tipar și ordinea de aranjare în coală - Fig. 1.

Uneori putem mulțumi sortii sau ctc-ului că anumite rebuturi sau piese neconforme reușesc să ajungă pe piață și să aducă un plus de informație și o piesă inedită pentru inima noastră de colecționari. Consider că reconstituirea unei planșe ajută la informarea colecționarilor de cărți

poștale și justifică anumite semne de tăiere care apar pe unele cărți poștale militare (Fig. 2). Acestea delimitau formatul unei cărți poștale, prin deplasarea ghilotinei (Fig. 3) și ne-au ajutat să descoperim punerea lor în planșă și practic reconstituirea unei coli de tipar.

Sper ca această informație să fie utilă și să aducă un plus în lumea întregurilor poștale militare!

Fig. 1

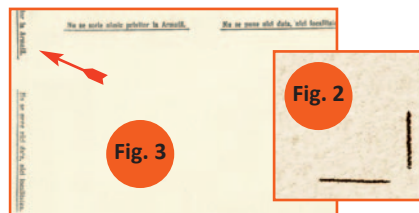

Fig. 3

Revista presei

CURIERUL FILATELIC, an XXIV, nr. 172, ianuarie-martie 2014. Din sumar: 90 de ani de la înființarea cercului filatelic „Timbrop-hila” din Sibiu (prof. Nicolae Salade); Expoziția filatelică 95 de ani de la înființarea brigăzii mecanizate „Gen. Gheorghe Bălan” din Bistrița (N. Salade); Emisiunea Mihai I vederi uzuale 1947 fără și cu supratipar - francaturi și circulații deosebite (Dinu G. Matei); Ziua mărcii poștale la Sibiu 75 de ani (ing. Ioan Dejugan); 165 de ani de la moartea lui Stephan Ludwig Roth (1796-1849) - ing. Liviu Pitanca; Gara Nicolae Titulescu - Halmeu (ing. Călin Marinescu); Monedele de aur bătute de Iuliu Popper împlinesc 125 de ani (ing. Dan Dimitrescu); Maximafile: Raport privind maximafile în România în anul 2013 (G.I. Vasile Doros); Realizări maximafile; Documentar Fram: Cafeaua-i minunată ... (prof. Nicolae Ilișiu); Noi emisiuni de mărci poștale; Noi întreguri poștale românești; Știri din țară, Recenzii filatelice.

MAGAZIN DE FILATELIE, CARTOFILIE ȘI NUMISMATICĂ, nr. 129, ianuarie-mai 2014. Din sumar: De ce-i frumoasă filatelia! - Despre emisiunile Cluj 1919 și Oradea 1919 (I) - Sergiu Găburesc; Editorul T.G. Dabo din Constanța (II) - dr. ing. George Stănescu; Artiști ilustratori de cărți poștale (VII) - Reclame pe cărți poștale ilustrate (Oana Dumitrașcu); Urme ale Imperiului Otoman în Constanța (arh. Radu Cornescu); Raritate cartofilă sau chiar o ilustrată enigmatică (Helmut Kulhanek); Ce scria presa engleză în epoca Războiului de Independență a României (arh. Gheorghe Radu Stănculescu).

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt

► **Teodor MELNIC-GHIAȚĂ la 89 de ani.** Un senior al filateliei, membru fondator al Asociației Filateliștilor

din România - AFR, membru de onoare al Federației Filatelice Române - FFR, promotor al mărcii poștale românești și al imaginii României, promotor al clasei *open* în România. LA MULȚI ANI! cu sănătate și realizarea tuturor dorințelor alături de cei dragi. (dnd)

► **UVT 70**, expoziție filatelică națională dedicată aniversării Universității de Vest din Timișoara. Juriul

(Tiron Martin - președinte; Mircea Calu, Nicolae Salade, Arsenie Arădean, Marius Muntean - membri; Constantin Pascu - secretar) a stabilit următorul palmares:

Aur: Leon Iancovici - *Liderii lumii.*

Vermeil mare: Leon Iancovici - *Cultura Egiptului antic, piramidele și Sfînxul* (un panou); Arsenie Arădean - *Securitate și cooperare în Europa*; Ioan Catană - *George Enescu universal musician*; Constantin Dăniluc - *Personalități, locuri și simboluri în lumea JO de vară*; Lucian Stoia - *Știința și arta heraldicii*; Mircea Calu - *Errare humanum est*; AF Sibiu - *Curierul Filatelic - 2012-2013* (literatură).

Vermeil: Valerij Khomyn (Ucraina) - *King of cars is a car of kings* (un panou); Petre Suciu - *Turda o monografie în imagini* (cartofilie); Nicolae Salade - *Aspecte din istoria patriei*; Mihai Ceucă - *Ferdinand*.

Argent mare: Dumitru Caragioiu - *Crucea Roșie de campanie*; Aurel Diaconu - *Premiere cosmice*; Mihaela Ene - *Drum printre aștri*; Neboisa Iljin - *Campioni mondiali de șah* (un panou); Andra Bortun - *Colaborare europeană* (tineret).

Argent: Dumitru Caragioiu - *Oameni de seamă români* (marcofilie); Bogdan Butnariu - *Centenar Crucea Roșie*; Dumitru Caragioiu - *Pictura românească*; Dumitru Caragioiu - *Scritori români*; Aurel Diaconu - *Cometa Halley* (un panou); Cristian Diaconu - *Maiestorașul Aurel - ucenicul lui Dumnezeu* (un panou); Ana Gheorghiu - *Arta tablourilor VII - aranjamente florale*; Sorin Gheorghiu - *Flori în buchete nemuritoare - picturi*; Ferdinand Gradl (Germania) - *Podurile din Budapesta*; Gustav Hlinka - *Dunărea de la izvoare până la Marea Neagră* (un panou); Irina Ene - *I.L. Caragiale* (un panou); Andra Bortun - *9 mai, ziua Europei* (tineret, un panou); Andreea Diaconu - *Sporturi nautice* (tineret).

Diplomă de onoare: Doina Martin - *Relațiile României reflectate în filatelie*; Aron Martin (SUA) - *Olimpiadele de la începuturi până în zilele noastre*; Greta Martin (SUA) - *Football*. (Marius MUNTEAN)

► **SALON PLANETE DU TIMBRE 2014**, organizată în perioada 14 - 22 iunie 2014, sub patronaj FEPA. Expozanții români (comisar național Constantin Milu) au înregistrat următorul palmares:

Vermeil mare: Daniel Cătălin Timofei - *Bridging the Atlantic by plane (record flights 1919 - 1939)* - aerofilatelie, 87 puncte; Constantin Milu - *Romania: classic postal history 1857 - 1872* (istorie poștală, 86 puncte).

Vermeil: Francisc Ambrus - *100 years of romanian commerce and stock exchange, 1847 - 1947* (fiscale, 81 puncte).

Argent: Marius Muntean - *From continental caoutchouc and gutta percha to continental gummiwerke AG (1871 - 1929)* - fiscale, 70 puncte. (Bernard JIMENEZ)

► **STAMP MAGAZINE** (www.stampmagazine.co.uk). În știrea intitulată *Romania left red-faced after chemical error* semnalează eroarea de machetare a valorii nominale de 1 L de la emisiunea *Ziua mondială a proprietății intelectuale - Femeile și inventica*. (Victor NECOLAU)

► Gheorghe V. Tudor și Gheorghe Mermeze ne propun, în cadrul colecției *Călăuza filatelistului*, lucrarea *Catalogul întregurilor poștale românești - cărți poștale semilul-*

trate 2001-2014. Lucrarea prezintă 300 cărți poștale editate în perioada mai sus-amintită.

În prefață, autorii ne semnalează că România a adunat o zestre filatelică ce însumează 4.694 de întreguri poștale.

Cei interesați pot adresa comenzi dlui Gh. Tudor la tel 0721 540 399. (dnd)

Întâlnirile colecționarilor de la Piatra-Neamț

ing. Viorel NICOLAU

Juriul (Constantin Pațilea - președinte, C. Prisecaru, Viorel Nicolau - membri, Ioana Vasiliu -

secretar), cu ajutorul și recomandările domnilor Nicolae Salade, Ioan Catană și Șerban Drăgușanu, a stabilit palmaresul care se prezintă alăturat.

În perioada 3 - 6 iulie 2014, în organizarea Asociației filateliștilor Neamț, Clubului colecționarilor Piatra-Neamț și a Complexului muzeal județean Neamț a avut loc a XXI-a ediție a întâlnirilor colecționarilor. Ediția a fost dedicată: 120 de ani de la editarea primelor cărți poștale ilustrate românești (1894-2014), 510 ani de veșnicie - Ștefan Cel Mare și Sfânt (1504-2014), un secol de la decesul Regelui CAROL I (1914-2014).

În preajma acestui eveniment, mai precis în perioada 24 iunie - 13 iulie 2014, s-a desfășurat și expoziția națională de cartofilie *Parfum de ilustrate*.

Palmares expoziție *Parfum de ilustrate*

Medalia	Nume & prenume	Titlu exponat	Punctaj	Obs.
Aur	Găbureac M. Sergiu	Piatra Neamț odinioară un oraș european - catalog album cartofil ilustrat 1897-1938	95	literatură
	Nicolae Gabriel Octavian & Moșneagu Marian	Vizita țarului Nicolae al II-lea la Constanța	94	literatură
	Nicolae Gabriel Octavian & Moșneagu Marian - Mircea	voievodul velelor	93	literatură
	Cornescu Radu	Cazinoul din Constanța - scurtă istorie în imagini	93	literatură
	Stoica Corneliu	Târgul anilor romantici - un secol de istorie ilustrată a orașului Tg. Ocna	93	literatură
	Beda Corneliu	Orașul Zimnicea în 1000 imagini și documente alb negru și color	92	literatură
	Calu Mircea	Localități săsești din Transilvania	91	
	Catană Ioan	Salutări din Bacău	91	literatură
	Dragomir N. Silviu	Regina Maria	91	literatură
	Dejungan Ioan	Sibiu - viața socială și economică 1897-1930	90	
Vermeil mare	Vasiliu Gheorghe	Bârladu de altă dată în imagini - studiu	83	
	Ceucă Mihai	Slănic Moldova primi editori de cărți poștale ilustrate	82	
	Muntean Marius	Făgăraș	81	
	Muntean Marius	Cetăți transilvane	81	
	Muntean Marius	Cetăți transilvane (album)	81	literatură
Vermeil	Doroș Vasile	Muzicieni celebri în edituri de prestigiu	80	
	Chiriță Dan	Salutări din Slănic Moldova	78	
	Stan Nicolae	Veșnicia satului românesc	77	
	Hrustovici Viorica	Femeia de la dorință la realitate	76	
Argint	Stancu Ion	Trandafirul pe cartea poștală ilustrată	61	
Hors concours	Chiricheș Coriolan	Dulcea Bucovina		
	Ciobanu Constantin	Mihai Eminescu în filatelie și cartofilia universală		literatură
	Ciobanu Constantin	Al. Wolkhenberg primul editor cartofil din Basarabia		literatură
	Nicolau Viorel	Pelerin la schituri și mănăstiri		
	Pațilia Constantin & Nicolau Viorel	O poveste a satului românesc		
	Pațilia Constantin & Nicolau Viorel	Pelerin în județul Neamț - schituri și mănăstiri		literatură
	Pațilia Constantin & Nicolau Viorel	Mănăstiri și schituri din județul Neamț - cartea poștală ilustrată		literatură
	Pațilia Constantin & Nicolau Viorel	Personalități nemțene - Nicu Albu		literatură
	Vasiliu Gheorghe	Pentru neam și pentru țară		
	Catană Ioan	Catania		un panou
	Catană Ioan	Palatu administrativ Bacău - studiu		un panou
	Găbureac M. Sergiu	Vetre de lumină		un panou
	Nicolau Crenguța Catrinel	Dor de Piatra		un panou
	Nicolau Andreea Diana	Copiii în cartofilie		un panou

Cartofilia salvează România

Ce este cartofilia și cine sunt cartofilii?

Ce e **cartofilia**? Aceasta-i întrebarea!
Pe care-am auzit-o prin târg, de-o săptămână
Fiindcă prin ziare, pe stâlpi sau mână-n mână
Tot circulă afișe, programe, invitații
Chiar și TV-ul face, local, eculubrații.

Parfum de ilustrate, un titlu incitant

Este-o activitate, avem și un pliant
E un eveniment, începe chiar aici
Este și filatelic, pe spate cu lipici
Dar ce-i **cartofilia**, înseamnă ea ceva?
E-o întrebare bună. Și vă răspund: *Voila!*

Priviți în jur: cu toții ne aflăm într-un muzeu
E o realitate ce se acceptă greu...
Dar fac o paranteză, nu chiar cu veselie
Dacă te uiți afară vezi că e nebulie
Și-un alt parfum se simte: parfum de pușcărie...

Sunt documente rare a timpului apus
Iară colecționarul este acel sedus
De dulcea scufundare pe care ți-o oferă
Plutirea-n alte timpuri, trăirea efemeră

Este o pasiune, un hobby mai subtil
Și-am definit aicea un termen: **cartofil**.

Ce e cartofilia? Aproape o știință
Aproape nostalgie, aproape de credință

Patriotism curat pe glia milenară
Fără vre-un iz politic, doar dragoste de țară

Am traversat un secol, acum suntem în altul
Iar cartofilul face, nostalgic, face saltul
Într-un trecut rămas, în cărți poștale
Cu lupa vede el învățăturile virale

De sat, sau de pădure, de-orășe nevăzute
De străzi, de port, de datini și drumuri nebătute
Pe care fotografiile le-au nemurit în poze
Cu „*Salutări din Piatra*”, înconjurat cu roze

Aici sunt ilustrații, vederi sau cărți poștale
Ce-împodobesc mirific panourile goale
Pe care, personal, ca organizator
Le-am șters de praf politic și le-am ornat cu spor.

Noi, la muzeu, aicea, ne respectăm trecutul
Și admirăm frumosul, valoarea, începutul
Istoria, tezaur, păstrat cu strășnicie
Cartofilie, deci: **CARTOFILIE**...

Fiindcă, nu-i așa?, nimic nu este greu
Când însuși cartofilii sunt piese de muzeu.

ing. **Viorel NICOLAU**

4 iulie 2014, Complexul Muzeal Județean Neamț,
la deschiderea oficială a evenimentului

Parfum de ilustrate

Carte poștală militară (cpm) ilustrată neadoptată

Cătălin Nicolae TUDOR

Enigme, noi descoperiri, asta ne oferă în continuare
cercetarea și studiul întregurilor poștale militare. Cu
ceva timp în urmă am achiziționat cpm ilustrată, pre-
zentată alăturat, care respectă, pe față, tiparul unui în-
treg postal militar, dar pe avers lipsesc textele de
avertizare fiind înlocuite cu o imagine de propagandă
militară. Curiozitatea acestei cărți poștale militare cu
marcă fixă ne duce cu gândul la o încercare de propa-
gandă în rândul soldaților români de pe front. Din punc-
tul meu de vedere, urmare a studiului făcut în acest
domeniu, consider că această probă poate fi conside-

rată primul întreg postal militar ilustrat. Cartea poștală
are următoarele caracteristici:

- titlul - *Carte poștală militară* (lungime - 44 mm,
înlățime - 5,5 / 4 mm);
- marcă fixă rectangulară, fără valoare nominală
tip MI *, având dimensiunile de 19x24 mm;
- ștampila de cenzură - cerc cu diametru de 25 mm;
- dimensiune - 141x93,5 mm;
- text ilustrație - *Prizonieri români eliberați, la tun-
sul oilor.*

* Săvoiu, Emanoil, Dobrescu, Dan N. - *Cărți poștale militare
(1913-1918)*, philatelica.ro, VI, 2-3(31-32), 2014, 82-86

Prizonieri români eliberați, la tunsul oilor

Coroandă din refugiu în Rusia (1917-1918)

ing. Călin MARINESCU

La începutul anului 1917, după ocuparea rapidă a sudului României de către armatele Puterilor Centrale, o parte a populației române din teritoriile ocupate, cât și din populația din Moldova rămasă liberă, a plecat spre est, trecând granița vremelnică cu Rusia. Refugiații români erau alcătuiți în special din reprezentanți ai familiilor avute și ei s-au așezat în principal în guberniile ruse Kiev, Odesa, Poltava și Herson (ortografiat în presa română și Cherson sau Kerson). Chiar guvernul României și regele Ferdinand intenționase să se refugieze în Rusia în fața iminențelor ofensive germane. Se știe că regele Ferdinand și-a trimis în refugiu în Rusia, în afara de tezaur, chiar pe moștenitorul tronului, pe atunci prințul Carol.

Din punct de vedere poștal cea mai interesantă realizare a fost înființarea unui oficiu poștal românesc la Herson^{1,2}. Fără a se descoperi până acum, în afara unei ștampile aplicate pe corespondență, dacă acest oficiu poștal a fost înființat cu aprobarea administrației poștale ruse și alte informații despre funcționarea sa, se poate însă intui cantitatea relativ mare de corespondență care era schimbată între populația română refugiată și cea rămasă în țară.

În mod destul de curios corespondența expedită de refugiați spre România sau din România către refugiați este extrem de rară astăzi. La fel cum este, de fapt, și corespondența civilă spre și dinspre Basarabia din anii 1917-1918.

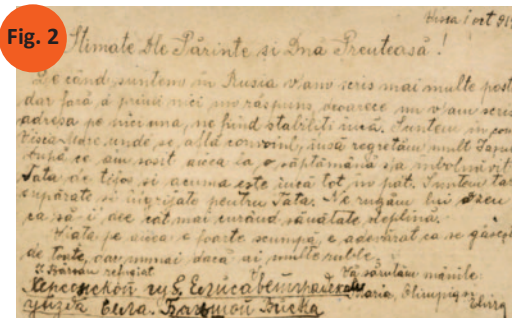
O carte poștală expedită din Rusia, destul de banală la prima vedere (Fig.1, Fig. 2), prin textul scris pe spate s-a dovedit a fi fost trimisă tocmai de o familie de refugiați români stabiliți într-o comună din gubernia Herson.

Cartea poștală rusească cu marcă fixă de 3 kopeiki și marcă suplimentară de 2 kopeiki a fost expedită și ștampilată la oficiul poștal rusesc БОЛЬШАЯ-ВИСЬКА (Visca Mare) din Elisavetgrad, gu-

Fig. 1

Fig. 2

bernă Herson, pe data de 3 octombrie 1917 (stil vechi), a fost cenzurată la Odesa de cenzorul militar nr. 446, a ajuns la cenzura militară română din Iași pe 5 sau 15 octombrie 1917 (stil nou - ștampila de cenzură adusă de la București) și a ajuns la oficiul poștal Iași pe 26 octombrie 1917 (stil nou). Fiind destinată în Iași, pe cartea poștală a fost aplicată și ștampila matricolă a factorului 23 care a dus-o la destinatar acasă.

După revoluția bolșevică din Rusia din 25 octombrie / 7 noiembrie 1917 și retragerea Rusiei din război, la începutul anului 1918 refugiații români au fost obligați să se repatrieze în timp foarte scurt. În luna martie 1918 presa română anunța că românii care se aflau la Odesa și Herson reveneau zilnic la Iași³, pe data de 13/26 aprilie 1918 sosind ultimul lot de români dintre cei refugiați în Rusia la Herson⁴.

¹ Ladislav Rothman, *Special Cancells*, Romanian Philatelic Studies, nr.2/1979, pag. 12

² Dr. Constantin Milu, *O ștampilă interesantă*, Filatelia, nr.11/1983, pag. 6

³ Ziarul *Mișcarea*, Iași, martie 1918

⁴ Ziarul *Arena*, Iași, nr.39/15 apr.1918

Un eseu necunoscut

ing. Emanoil SĂVOIU, engineer

Pe coperta 1 se prezintă un eseu necunoscut al mărcii fixe de la emisiunea de cărți poștale „Iași” (1917).

Esul este tipărit pe hârtie subțire, clișeu emisiunii „Iași” (5 BANI) fiind tipărit atât în culoarea roșie (clișeu dreapta) cât și în culoarea violet (clișeu stânga, tipar slab tipărit).

Este singura piesă de acest fel cunoscută.

Un unknown essay

On the cover 1 is shown an unknown essay of the printed stamp from « Iasi » postal card issue (1917).

The essay is printed on thin paper, the cliché of « Iasi » issue (5 BANI) being printed both in red color (cliché on the right) and in purple (cliché on the left, poorly printed pattern).

It's the unique piece of its kind which is known.

ROMÂNIA EMISIUNI 2014

ROMANIA 2014 ISSUES

Sursa imaginilor: UPU - WADP Numbering
System (WNS) <http://www.wnsstamps.ch/en>
și <http://www.stampnews.com>

Conferința Mondială a Marilor Loji Masonice Regulare

Data punerii în circulație:
14.05.2014.

Dimensiuni: mărcile poștale,
33x48 mm; bloc,
116x74mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂ-
ȘESCU & Stan PELTEACU.

Prezentare: **coală** de 32
mărci poștale, **minicoală** de
4 mărci poștale cu manșetă
ilustrată; **bloc** de 2 mărci
poștale.

Tipărit offset la 4 culori, pe
hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 23.784 (valoarea no-
minală de 3,30 L), 13.384 (va-
loarea nominală de 9,10 L),
325 (bloc).

FDC în tiraj total de 1.275 plicuri echipate cu mărcile
poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila
P.Z., din care 325 (în album filatelic) au aplicată în clar
ștampila P.Z. în folio aur.

Album filatelic în tiraj de 325 exemplare echipat cu blo-
cul de două mărci poștale și FDC având aplicată în clar
ștampila P.Z. în folio aur. Ambele produse sunt numerotate
cu negru de la 001 la 325.

World Conference of Masonic Regular Lodge

Date of issue:
05/14/2014.

Size: stamps, 33x48 mm;
block, 116x74 mm (in phila-
telic album).

Designer: Mihai VĂMĂ-
ȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: **sheet**
of 32 stamps, **small sheet** of
4 stamps with illustrated
border; **block** of 2 stamps.

Printing system: offset,
in four colours on chro-
mogrammed paper - UK origin.

Run printing: 23,784
(3.30 L face value), 13,384
(9.10 L face value), 325
(block).

FDC run printing: 1,275 envelopes equipped with the
stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first*
day postmark, out of which 325 (in philatelic album) have
the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling.

Philatelic album in run printing of 325 pcs., equipped
with the block of four stamps and FDC of the issue and hav-
ing the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling.
Both products are numbered in black from 001 to 325.

Nava școală „MIRCEA”, 75 de ani

The sail training ship „MIRCEA”, 75 years

Data punerii în circulație: 24.05.2014.
Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm,
48x33 mm; coliță dantelată, 136x100 mm;
bloc, 103x115 mm (în album filatelic).
Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan
PELTEACU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 6
mărci poștale cu manșetă ilustrată; **bloc** de 2 mărci poș-
tale; **coliță dantelată**.

Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (An-
glia).

Tiraj: 223.820 (valoarea nominală de 1 L), 17.820 (valo-
area nominală de 14,50 L), 325 (bloc), 6.400 (coliță dantelată).

FDC în tiraj total de 665 plicuri echipate cu mărcile
poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila
P.Z., din care 325 (în album filatelic) au aplicată în clar
ștampila P.Z. în folio aur.

Album filatelic în tiraj de 325 exemplare echipat cu blo-
cul de două mărci poștale și FDC având aplicată în clar
ștampila P.Z. în folio aur. Ambele produse sunt nume-
rotate cu negru de la 001 la 325.

Date of issue: 05/24/2014.

Size: stamps, 33x48 mm, 48x33 mm;
perforated souvenir sheet, 136x100 mm;
block, 103x115 mm (in philatelic album).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of
6 stamps with illustrated border; **block** of 2 stamps; **per-
forated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in four colours on chro-
mogrammed paper - UK origin.

Run printing: 223,820 (1 L face value), 17,820 (14.50 L
face value), 325 (block), 6,400 (perforated souvenir sheet).

FDC run printing: 665 envelopes equipped with the
stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first*
day postmark, out of which 325 (in philatelic album) have
the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling.

Philatelic album in run printing of 325 pcs., equipped
with the block of two stamps and FDC of the issue and hav-
ing the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling.
Both products are numbered in black from 001 to 325.

150 de ani de la înființarea Universității Naționale de Artă

Data punerii în circulație: 28.05.2014.
Dimensiuni: marca poștală, 33x48 mm; colia dantelată, 144x100 mm.
Machetator: Ioan OLTEANU.
Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 6 mărci poștale; **colia dantelată**.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 12.600 (marca poștală), 4.700 (colia dantelată).

FDC în tiraj total de 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

150 years since the establishment of the National University of Arts

Date of issue: 05/28/2014.
Size: stamp, 33x48 mm; perforated souvenir sheet, 144x100 mm.
Designer: Ioan OLTEANU.
Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 6 stamps; **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 12,600 (stamp), 4,700 (perforated souvenir sheet).

FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Campania UNICEF:

Stop violenței împotriva copiilor!

Data punerii în circulație: 2.06.2014.
Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm.
Machetator: Alexandru NENCIU.
Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale, **minicoală** de 8 mărci poștale și o vinietă.
Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 13.084 (marca poștală).
FDC în tiraj total de 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

UNICEF campaigns:

End violence against children!

Date of issue: 06/02/2014.
Size: stamp, 36x36 mm.
Designer: Alexandru NENCIU.
Page composition: **sheet** of 28 stamps, **small sheet** of 8 stamps + one label.
Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.
Run printing: 13,084 (stamp).
FDC run printing: 300 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

150 de ani de la înființarea Curții de conturi a României

Data punerii în circulație: 6.06.2014.
Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm, 48x33 mm; colia dantelată, 153x126 mm.
Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.
Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **coală** de 28 mărci poștale, **minicoală** de 8 mărci poștale și o vinietă, **colia dantelată**.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
Tiraj: 86.284 (valoarea nominală de 2.40 L), 34.416 (valoarea nominală de 4.50 L), 5.650 (colia dantelată).

FDC în tiraj total de 500 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

150 years since the establishment of the Romanian Court of Accounts

Date of issue: 06/06/2014.
Size: stamp, 36x36 mm, 48x33 mm; perforated souvenir sheet, 153x126 mm.
Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.
Page composition: **sheet** of 32 stamps, **sheet** of 28 stamps, **small sheet** of 8 stamps + one label, **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.
Run printing: 86,284 (2.40 L face value), 34,416 (4.50 L face value), 5,650 (perforated souvenir sheet).

FDC run printing: 500 envelopes equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

► Doresc schimb de mărci poștale, ilustrate. Amariei Ticușor, Aleea Teilor nr. 17, Bicăz, jud. Neamț.

► Ofer mărci poștale din Israel la schimb cu mărci poștale românești. Adrian Gratz, POB 4005 Haifa, Israel, newstamps2012@gmail.com

Data punerii în circulație: 12.06.2014.
Dimensiuni: marca poștală, 48x33 mm.; bloc, 130x105 mm.
Machetator: Răzvan POPESCU.
Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **bloc** de patru
tmărci poștale.
Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată
(Anglia).
Tiraj: 40.800 (serii), 6.750 (bloc).
FDC - 320 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii,
numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 06/12/2014.
Size: stamp, 48x33 mm.; perforated souvenir sheet,
130x105 mm.
Designer: Răzvan POPESCU.
Page composition: **sheet** of 32 stamps; **block** of 4 stamps.
Printing system: offset, in four colours on chromo-
gummed paper - UK origin.
Run printing: 40,800 (sets), 6,750 (block).
FDC run printing: 320 covers equipped with the stamps of
the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Senatul României, 150 de ani

Data punerii în circulație: 17.06.2014.
Dimensiuni: marca poștală, 63x27 mm; coliță dantelată,
124x75 mm.
Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.
Prezentare: **coală** de 30 mărci poștale, **minicoală** de
8 mărci poștale și 2 viniete; **minicoală** de 8 mărci poștale
și 2 TABS-uri; **coliță dantelată**.
Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
Tiraj: 86.904 (marca poștală), 5.600 (coliță dantelată).
FDC în tiraj total de 300 plicuri echipate cu marca poștală
a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

The Senate of Romania, 150 years

Date of issue: 06/17/2014.
Size: stamp, 63x4827 mm; perforated souvenir sheet,
124x75 mm.
Designer: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.
Page composition: **sheet** of 30 stamps, **small sheet** of
8 stamps + 2 labels; **small sheet** of 8 stamps + 2 TABSs;
perforated souvenir sheet.
Printing system: offset, in four colours on chromo-
gummed paper - UK origin.
Run printing: 86,904 (stamp), 5,600 (perforated sou-
venir sheet).
FDC run printing: 300 envelopes equipped with the
stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first*
day postmark.

La data de 24.06.2014 Romfilatelia a anunțat epui-
zarea tirajului valorii de 1 L a emisiunii. Această valoare
a prezentat erori de machetare la stemă (a se vedea ma-
terialul de la pag. 30).

On June 24th, 2014 Romfilatelia announced that the
run printing of the stamp of 1 L of the issue has been
sold. This stamp had design errors at the coat of arms
(see the notice of page 30).

Mesageri ai sportului românesc - Octavian Belu și Mariana Bitang

Data punerii în circulație:
20.06.2014.

Dimensiuni: mărcile poștale,
33x48 mm; bloc, 98x156 mm.

Machetator: Mihai
VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32
mărci poștale, **minicoală** de
6 mărci poștale cu manșetă
ilustrată, **bloc** de două mărci
poștale.

Tipărit offset, la 4 culori pe
hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 72.408 (valoarea no-
minală de 2.10 L), 17.908 (va-
loarea nominală de 9.10 L),
5.500 (bloc).

FDC în tiraj total de 300
plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate
și obliterate cu ștampila P.Z.

Messengers of Romanian sport - Octavian Belu and Mariana Bitang

Date of issue:
06/20/2014.

Size: stamps, 33x48 mm;
block, 98x156 mm.

Designer: Mihai
VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet**
of 32 stamps, **small sheet** of
6 stamps with illustrated
border, **block** of two stamps.

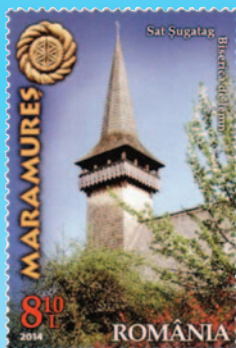
Printing system: offset,
in four colours on chro-
mographed paper UK origin.

Run printing: 72,408
(2.10 L face value), 17,908
(9.10 L face value), 5,500
(block).

FDC run printing: 300
envelopes equipped with the stamps of the issue, num-
bered and cancelled with the *first day* postmark.

Descoperiți România - Maramureș

Discover Romania - Maramures

Data punerii în circulație: 04.07.2014.
Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm; bloc, 215x135
mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 5
mărci poștale și o vinietă; **bloc** de 4 mărci poștale.

Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 12.254 (mărcile poștale), 315 (bloc).

Ilustrează maxime: 315 seturi (4 imagini).

FDC în tiraj total de 300 seturi (2 plicuri) echipate cu
mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu
ștampila P.Z.

Album filatelic în tiraj de 315 exemplare echipat cu blo-
cul de patru mărci poștale numerotat de la 001 la 315,
având elemente grafice în folio aur și un set de 4 ilustrate
maxime cu mărcile poștale ale emisiunii și obliterate cu
ștampila P.Z.

Date of issue: 04/27/2014.

Size: stamps, 33x48 mm; block, 215x135 mm (in philate-
lic album).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of
5 stamps + one label; **block** of 4 stamps.

Printing system: offset, in four colours on chro-
mographed paper - UK origin.

Run printing: 12,254 (stamps), 315 (block).

Maxicards: 315 sets (4 images).

FDC run printing: 300 sets (2 envelopes) equipped with
the stamp of the issue, numbered and cancelled with the
first day postmark.

Philatelic album in run printing of 315 pcs., equipped with the
block of four stamps numbered from 001 to 315, having graphic
elements in gold foiling and a set of four maxicards, equipped with
the stamps of the issue canceled with the *first day* postmark.

THE PHILATELIC JOURNALIST, nr. 144, iunie 2014,
revistă a *Association Internationale des Journalistes
Philatéliques* (Asociația Internațională a Ziariștilor Fi-
latelici) - AIJP (www.aijp.org). Din sumar: *The roll of
distinguished philatelists*, RDPs 2014 the citation: Ro-
bert Ian Johnson (UK), Christopher Miles Bertram King
(UK), Wolfgang A. Maassen (Germany), W. Danforth

Walker (USA); Victor Gisquière. *From questionable
stamp dealer till court expert* (dr. Mark Bottu); Sir John
Wilson: *The Royal philatelic collection* (Wolfgang
Maassen); *Are we witnessing the decay of the WADP
numbering system?* (Victor Manta). Este înserată și
reca că lucrarea dlui Cristian Andrei Scăiceanu a fost
distinsă cu premiul Academiei. (dnd)

Linii directoare pentru filatelie modernă*

Dr. Peter P. McCANN, RDP

Filatelie modernă promovată recent ca o „clasă promoțională” experimentală, are ca obiectiv principal încurajarea colecționării de materiale filatelice noi sau moderne și expunerea acestora la cel mai înalt nivel la FIP. Și de asemenea să demonstreze Administrațiilor poștale că există o grupare extinsă de filатели care colecționează și studiază materialele emise de către acestea în ultimii 20 de ani, de exemplu din 1991, aproximativ, până la zi.

Conducerea FIP face acum această clasă disponibilă în toate expozițiile mondiale și specializate FIP pentru astfel de exponate moderne care se supun reglementărilor speciale (SREV) pentru clasele de *filatelie tradițională*, *istorie poștală* și *întreguri poștale*.

Este planificat ca *aerofilatelia*, *tematica* și *fiscalele* să devină în viitor subiecte pentru clasa de *filatelie modernă*.

Exponatele care se califică pentru *filatelie modernă* trebuie să conțină material filatelic emis de autoritățile poștale în aproximativ ultimii 20 de ani.

Emisiunile de mărci poștale care au fost emise în principal după 1991 se califică ca subiecte ale exponatelor de *filatelie modernă*. Oricum se înțelege că există o libertate privind datele materialului expus și că nu există o limită arbitrară încât materialul apărut înainte de 1991 să nu poată fi expus atât timp cât cea mai mare parte a exponatului se potrivește cu criteriile *filateliei moderne*.

Exponatele de *filatelie modernă* vor fi jurizate în concordanță cu reglementările SREV în vigoare la momentul respectiv pentru clasele menționate mai sus, cu punctajul acordat după cum este prezentat în tabelul alăturat.

Distribuirea punctelor disponibile recunoaște că materialul de *filatelie modernă* este demn de

studiu și în multe cazuri e dificil de obținut, tratat și prezentat din moment ce scurtul interval de timp scurs de la emiterea lui nu a furnizat o indicație strictă și precisă privind importanța sau raritatea.

Medaliile FIP vor fi acordate exponatelor corespunzătoare și ele vor fi înregistrate în lista premiilor FIP. Certificat de participare se va acorda exponatelor ce obțin mai puțin de 60 de puncte.

Pentru viitorul apropiat, acceptarea înscrierilor la clasa de *filatelie modernă* la expozițiile mondiale și specializate FIP se va baza pe recomandarea comisarilor naționali și pe alegerea comitetelor de organi-

Criteriu	Punct
Prezentare	5
Tratare (25) & Importanță (5)	30
Cunoștințe & Cercetare	35
Condiție și raritate, din care: Condiție (10 puncte) Raritate (10 puncte) Dificultate de obținere (10)	30
TOTAL	100

zare ale expoziției.

Expozanții sunt îndreptățiți să solicite 3 sau 5 panouri pentru un exponat. Acceptarea oricărei solicitări la clasa de *filatelie modernă* nu va împiedica acceptarea unor solicitări în oricare altă clasă. Se vor aplica toate celelalte cerințe specifice pentru expoziții - IREX.

Întrebări și răspunsuri.

I: Care este diferența între *Filatelie modernă* și *Clasa promoțională*?

R: Niciuna - ele sunt în esență același lucru. *Filatelie modernă* este cel mai recent și ultim nume pentru categoria de expunere a emisiunilor filatelice moderne într-un format scurt de 3-5 panouri.

I: De ce exponatele de *Filatelie modernă* primesc medalii FIP, iar cele de la *Clasa Open* și *Un Panou* nu?

R: Subiectele exponatelor de *filatelie modernă* sunt de fapt un segment al claselor oficiale deja stabilite de *filatelie tradițională*, *istorie poștală* și *întreguri poștale* cu propriile lor reglementări SREV. Celelalte două categorii sunt cu totul diferite în ce privește materialul conținut și scopul exponatelor actuale.

I: Clasa de *Filatelie modernă* va deveni vreodată o clasă separată în sine?

R: Nu, din moment ce exponatele conțin de fapt materiale de *filatelie tradițională*, de *istorie poștală* și *întreguri poștale* jurizate conform SREV, exponatele de *filatelie modernă* pot fi jurizate de jurați FIP acreditați pentru aceste clase.

I: Pot primi exponatele de *Filatelie modernă* medalii de Aur Mare?

R: Din cauza scurtimii și a intervalului recent de timp al exponatelor, dezvoltarea și importanța exponatelor sunt restricționate ceea ce nu permite satisfacerea cerinței pentru obținerea medaliei de Aur Mare.

I: De ce să existe o nouă clasă de expunere?

R: Există cerere pentru expunerea de material filatelic mai recent care poate fi recunoscut ca atare la nivel internațional. Multe din aceste cereri vin de la expozanți mai noi și de la federații care abia acum au început să participe la expoziții de nivel FIP.

I: Poate o serie de timbre care a fost emisă prima dată în 1985 și care mai este încă în uz astăzi să fie expusă la *Filatelie modernă*?

R: Exponatele de *Filatelie modernă* pot înfățișa material emis în ultimii 20 de ani sau pe-aici. Oricum aceasta nu se presupune a fi o regulă a unei limite rigide de timp și dacă majoritatea materialului este cuprins în perioada de 20 de ani, materialul poate fi expus ca un exponat de *Filatelie modernă*.

*Traducere din limba engleză a materialului „Modern philately guidelines” publicat în *Flash*, nr. 118 - 2014, p. 10

Mandate poștale internaționale

ing. Emanoil SĂVOIU, engineer

Voi prezenta două tipuri de formulare folosite de Administrația Poștelor Române pentru mandate poștale internaționale în anul 1880:

1. Mandat Poștal Internațional cu dimensiunea de 342x131 mm - Fig. 1 (recto), Fig. 2 (verso).
2. Mandat Poștal Internațional (două bucăți) cu dimensiunile 310x228 mm (pentru cele două bucăți) - Fig. 3 (recto), Fig. 4 (verso).

International money orders

I'll present two types of forms used by the Romanian Post Administration for international money orders in 1880 :

1. International Money Order with the dimensions of 342x131 mm - Fig. 1 (front), Fig. 2 (reverse).
2. International Money Order (two items) with the dimensions 310x228 mm (for both pieces) - Fig. 3 (front), Fig. 4 (reverse).

Fig. 1

Fig. 2

[illegible]

Fig. 3

Figure is seen N° Figure number	Figure is not Figure number Figure is not Figure number
Figure is seen N° Figure number	Figure is not Figure number Figure is not Figure number
Figure is seen N° Figure number	Figure is not Figure number Figure is not Figure number
Figure is seen N° Figure number	Figure is not Figure number Figure is not Figure number
Figure is seen N° Figure number	Figure is not Figure number Figure is not Figure number

Fig. 4

Valeurs récupérées

ing. Emanoil SĂVOIU

Poșta Română a folosit la începutul secolului al XX-lea recomandate din oficiu pentru *valeurs récupérées*. Plicul din Fig. 1 are dimensiuni 122,50x189 mm și a fost expediat de la GALATI 7 MAR 907 la Geneva.

Textul plicului este în limba franceză, tipărit pe hârtie galbenă. În partea inferioară a plicului apare inscripția B.208 - *Imprimerie Statului. Form. No. 124b*.

Pe verso prezintă o ștampilă de ambulanță (Fig. 2). Este singurul plic cunoscut până în prezent.

La Poste Roumaine a utilisé au début du XXème siècle les recommandés d'office pour *valeurs récupérées*.

L'enveloppe de la Fig. 1 a les dimensions 122,50x189 mm et a été expédiée de GALATI 7 MAR 907 à Genève.

Le texte sur l'enveloppe est en Français, imprimé sur papier jaune. Au bas de l'enveloppe l'inscription qui figure: B.208 - *Imprimerie Statului. Form. No. 124b*.

Au verso, un cachet d'ambulance (Fig. 2).

C'est la seule enveloppe connue jusqu'à présent.

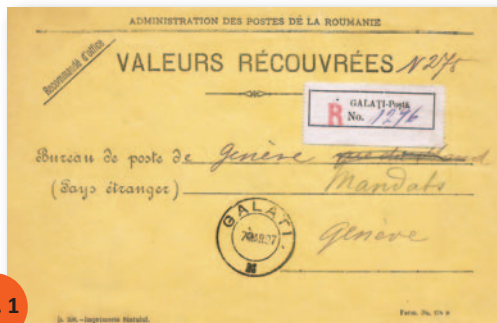

Fig. 1

Fig. 2

S-a epuizat tirajul?

Has the run printing been sold ?

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Marca poștală cu valoarea nominală de 1 L din emisiunea *Senatul României (1864-2014)* prezintă două tipuri de erori majore de machetare la stemă:

- **eroare tip a**, aripa stângă a vulturului incomplet desenată (lipsă penaj);

- **eroare tip b**, o săgeată neagră pe aripa stângă a vulturului care de asemenea este incomplet desenată.

Aceste erori sunt distribuite după cum urmează:

- **minicoala** de 8 mărci poștale și două viniete - eroare **tip a** pe întreaga coală;

- **minicoala** de 8 mărci poștale și două TABS-uri - eroare **tip a** numai în pozițiile 12 și 32, eroare **tip b** în poziția 42, pozițiile 11, 21, 22, 31 și 41 nu sunt eronate;

- **coala** de 30 mărci poștale - eroare **tip a**, în întregime eronată.

Menționăm că mărcile poștale machetate corect sunt în minoritate față de cele eronate.

The stamp with face value of 1 L from the issue *The Senate of Romania (1864-2014)* shows two types of major errors to the coat of arms design:

- **type a error**, the eagle's left wing incompletely drawn (lack of plumage);

- **type b error**, a black arrow on the eagle's left wing which is also incompletely drawn.

We mention that the stamps correctly designed are in the minority compared to the erroneous.

AEROMFILA 2014

Florin PATAPIE-RAICU

Cea de-a XXIX-a ediție a expoziției filatelice naționale cu participare internațională AEROMFILA 2014 a fost organizată de Asociația Filateliștilor din județul Sibiu, Consiliul Local al Primăriei Municipiului Sibiu, Federația Filatică Română și Comisia de Aerofilatelie în perioada 25-29 iunie 2014 în Sala EXPO a Primăriei Municipiului Sibiu sub patronajul Societății Aerofilatice Americane. Manifestarea din acest an a fost dedicată împlinirii a 120 de ani de la nașterea savantului Hermann Oberth (unul dintre părinții fondatori ai astronauticii) și aniversării a 60 de ani de la înființarea companiei aviatice TAROM.

La vernisaj a participat cosmonautul Dumitru Dorin Prunariu, care a vorbit despre Hermann Oberth și despre astrofilatelie.

Din cele 53 de exponate înscrise, unul (cel menționat în Catalogul expoziției cu titlul eronat Muzeul de aeronautică Hermann Oberth / Hermann Oberth Aeronautic Museum - Feucht, titlul corect fiind Hermann-Oberth-Raumfahrt-Museum, adică Muzeul Spațiului Hermann Oberth / Hermann Oberth Space Museum - Feucht) a fost prezentat în clasa de Onoare, iar alte 6 exponate și anume, 5 cu tema generică *Aviație* și unul la tema *Cosmos* au fost în afara concursului (două din Ungaria, unul din Republica Cehă iar celelalte din România, cel la tema *Cosmos* al dlui Ioan Dejugan fiind intitulat în mod eronat - de ani de zile - *Programul Vostok și Voshod*; spun că este intitulat eronat deoarece este vorba nu de un singur program spațial, ci de două programe diferite). În clasa de competiție, conform Raportului Juriului, ar fi participat 46 de exponate, cu precizarea că a fost prezentat un exponat (de *Aviație*, din Ungaria, care nu a fost cuprins în Catalog, dar pe care l-am identificat prin compararea documentelor expoziției), iar un exponat (tot de *Aviație*, dar din Bulgaria) a fost absent. Am numărat în fel și chip exponatele aflate în competiție, dar nu am găsit decât un număr de 45 și nu de 46 cum se susține în Raportul Juriului; îmi amintesc de articolul din urmă cu 3 ani al dlui Aurel Diaconu despre AEROMFILA 2011*, în care preciza că se acordaseră 50 de medalii pentru 49 de exponate jurizate conform Raportului Juriului. Ceva nu este curat cu o medalie mereu acordată în plus, deși este un pro-

Fig. 1

Fig. 2

gres în marja de eroare față de - să zicem - ediția AEROMFILA'90, pe care am organizat-o la Iași și la care marja de eroare a fost... dublă. Or fi fost erori de acest gen și la alte ediții?

Juriul internațional al expoziției (format practic din aerofilateliști), avându-l ca președinte pe dl. ing. Alexandru Dan Bartoc - părintele *Aeromfilelor*, ca membri pe domnii Reinhard Stephen (SUA), Helm Bedrich (Germania), Dejugan Ioan, Lövei György (Ungaria), iar ca secretar pe dl. Salade Nicolae a acordat participanților (din doar 5 țări situate pe numai două continente - un regres) următoarele 45 de medalii pentru 45 (46?) de exponate, defalcate după cum urmează: 12 medalii la clasa generică Astrofilatelie și Cosmos, din care Aur (2), Vermeil mare (1), Vermeil (3), Argint mare (4), Argint (2); 27 medalii la clasa generică Aviație, din care Aur (4), Vermeil mare (2), Vermeil (3), Argint mare (6), Argint (10), Bronz Argintat (2); 4 medalii la clasa Literatură, din care Aur (1), Vermeil mare (1), Vermeil (2); 2 medalii la clasa Machetare, din care Vermeil (1) și Argint mare (1).

Două plăci speciale cu ștampilele expoziției (în machetarea dlui dr. Ioan Daniliuc) - Fig. 1 și Fig. 2, un plic întreg postal dedicat lui Hermann Oberth (în machetarea artistului plastic și astrofilatelistului Alec Bartoc - președinte al Comisiei de Astrofilatelie a FFR) - Fig. 3, o medalie, diploma și un Catalog al expoziției plus Palmaresul sunt urmele materiale ce vor rămâne în timp pentru AEROMFILA 2014.

Fig. 3

* Aurel Diaconu, *Aeromfila 2011*, philatelica.ro, nr. 4 (15), iulie - august 2011, p. 17

90 de ani de la înființarea Cercului filatelic Sibiu

Ing. Ioan DEJUGAN

Începuturile mișcării filatelice, în orașul Sibiu, se situează în primul deceniu al secolului al XX-lea, o perioadă de afirmare a filateliei ca preocupare, ca în-deletnicie larg răspândită. Ca pe tot cuprinsul țării noastre și la Sibiu au existat colecționari de mărci poștale încă din ultimele decenii ale secolului al XIX-lea. Acest lucru îl atestă multe din piesele prefilatelice și filatelice legate de orașul și județul Sibiu, care se găsesc astăzi în numeroase colecții din țară și din străinătate. Există însă dovezi și mărturii ale unor colecționari sibieni, că, în 1903, un grup restrâns se întrune, în mod regulat, la Casa Armatei din Sibiu, unde aveau loc ședințe de schimb filatelic și de informare filatelică. În această perioadă, activitatea filatelică la Sibiu a fost sporadică și limitată.

Abia, după anul 1918, deci după Unire, activitatea filatelică la Sibiu a luat un avânt mai puternic. Filateliștii și-au găsit posibilitatea și timpul - întrerupt de primul război mondial - de a se dedica pasiunii lor, au organizat întruniri de informare și de schimb filatelic, au stabilit contacte și legături cu colecționari din tot cuprinsul țării. Un registru din 1920-1921, aflat în arhiva Filialei AF Sibiu, confirmă existența unei grupări filatelice de 27 de sibieni, care plăteau, lunar, o cotizație minimă. Prima atestare este din anul 1920 după cum este menționat pe ștampila societății: HERMANNSTADTER PHILATELISTENVEREIN Gegr. 1920 HAUPTVEREIN HERMANNSTADT in SIEBENGURGEN H Ph V. și apare sub denumirea de SOCIETATE DE COLECȚIE „TIMBROPHILIA”, dar fără să fie înregistrată oficial.

În 1923 are loc la Timișoara prima expoziție filatelică de după Unire, la care, printre alții, iau parte doi dintre cei mai cunoscuți filateliști sibieni, dr. A. Szalay și Géza Jakócs, care participă cu exponate și care, totodată, fac parte din comitetul de organizare.

Dar, aceste grupări filatelice, neorganizate, nu puteau să rămână prea mult în forma lor inițială. Astfel, la Sibiu, au început preocupările pentru crearea unei Societăți organizate a colecționarilor de mărci poștale. La 15 decembrie 1922, cu nr. 12849, se găsesc redactate statutele *Societății de colecție „TIMBROPHILIA”*, cu sediul în Sibiu. Scopul era astfel definit la art. 1: „*Societatea intenționează întreținerea și încurajarea sportului de colecție în interesul ca membrii să-și poată mări colecțiile într-un mod cât mai simplu și a le feri de silințele necinstite în resortul colecțiilor. Tendințele politice, religioase și naționale sînt excluse.*”

Bazele *Societății de colecție „TIMBROPHILIA”* au fost puse la 4 ianuarie 1924, când un număr de 32 de colecționari de mărci poștale semnează procesul verbal de constituire. Statutele redactate în 1922 au fost aprobate de Ministerul de Interne cu Nr. 021453 din 14 martie 1924 și de Prefectura Jud. Sibiu cu Nr. 3370 din 24 martie 1924. Astfel, și-a început activitatea, la 24 martie 1924, ca persoană juridică, *Societatea de colecție „TIMBROPHILIA”*, care, în decursul timpului, și-a schim-

Fig. 1

bat denumirea de mai multe ori, azi, numindu-se CERCUL FILATELIC Sibiu. Caracteristic acestui cerc filatelic este activitatea sa neîntreruptă.

În decursul existenței cercului au fost organizate, la Sibiu, expoziții filatelice de prestigiu, ca cele din 1930, 1935, 1936 la care au fost prezentate câte 25 - 50 exponate care prezentau colecții prefilatelice, clasice și moderne.

La Expoziția filatelică din 24-30 iulie 1938 (Fig. 1 ... Fig. 4) cu participare internațională, au participat 40 exponanți cu 49 exponate după cum este relatat în articolul din ziarul *Siebenburgisch-Deutsches Tageblatt* nr. 19577 din 31 iulie 1938 și ROMÂNIA - director Cezar Petrescu - nr. 65 din 3 august 1938.

În anii 1941 - 1943, în luna ianuarie, Cercul Filatelic a organizat serbări în cinstea ZILEI MĂRCII POȘTALE ROMÂNEȘTI, marcate prin ștampile speciale.

La data 9 decembrie 1938, în cadrul adunării generale a filateliștilor sibieni, în unanimitate, se aprobă noul „statut” de funcționare a SOCIETĂȚII FILATELICE DIN SIBIU - SFS, care a fost înregistrată în Registrul Persoanelor juridice al Tribunalului Sibiu sub nr. de ordine 10/1940. Lista comitetului de conducere pentru anii 1941 și 1943 este indicată în *Tabel nr. 1*. ▶▶▶

Tabel nr. 1

Funcția	Nume și prenume	
	1941	1943
Președinte	Schuster Norbert	Schuster Norbert
Vicepreședinte	Dengel Ludwig	Dengel Ludwig
Vicepreședinte	Konstantz Nolly	Konstantz Nolly
Secretar	Krech Gustav	Gundiff
Casier	Osszy Aladar	Osszy Aladar
Director de schimb	Zintz Rudolf	Zintz Rudolf
Arhivar	Schuller Friedrich	Schuller Friedrich
Consilieri	Schill Rudolf	Schill Rudolf
	Berger Erich	Berger Erich
	Chiba	Chiba
Cenzori	Meltzer Gustav	Meltzer Gustav
	Eder Hans	Eder Hans
	Gundhart Karl Egon	
Supleanți	Kiltff	Kiltff
	Rehner Norberth	Rehner Norberth

În perioada 1941 - 1944, la Sibiu apare revista de filatelie „BRIEFMARKEN - BOTE”, un periodic lunar, în limba germană, având ca director pe Norbert Schuster și ca editor pe Ludwig Dengel.

Pentru adunarea generală ordinară din 25 martie 1945 (duminică) care s-a ținut la orele 11 a.m. în Sala Mică (camera nr. 20) a Primăriei Municipiului Sibiu, SFS a trebuit să ceară autorizație de la Comandantul Garnizoanei Sibiu, cu adresa din 15 martie 1945, precum și o aprobare de la Primarul Municipiului Sibiu, adresă înregistrată la Primărie sub nr. 3485/14 martie 1945 și aprobată în data de 15 martie. Comanduirea Pieței Sibiu aprobă adunarea, cu adresa nr. 14256 din 21 martie 1945, semnată de Comandantul Pieței Sibiu, colonel V. Preterian și șeful biroului I, plt. adjut. Lungu Gh. Aprobările pentru adunarea generală a SFS trebuiau obținute în fiecare an. Invitația la adunarea generală a fost făcută prin foi volante (în limba română și limba germană) și printr-un „aviz” în presa locală - ziarul *România viitoare* în numărul de marți 20 martie 1945.

Adunarea a avut următoarea ordine de zi: a) citirea și aprobarea procesului verbal al ultimei adunări generale din 17.3.1944; b) darea de seamă, acceptarea contului de gestiune pe anul 1944, votarea bugetului pe anul 1945 și descărcarea casierului; c) alegerea noului comitet de conducere și d) diverse propuneri. Conform statutului, a fost ales comitetul de conducere, pentru următorii doi ani (*Tabel nr. 2*), toți din Sibiu și cetățeni români, cum se specifică în procesul verbal.

Taxa de înscriere s-a stabilit la suma de 500 lei iar „cotizațiunea” la 1.200 lei/an. Comitetul de conducere este însărcinat de către adunarea generală „a verifica lista membrilor și dacă se vor găsi membrii de cetățenie străină sau alte persoane, cari în virtutea legilor și ordinelor de astăzi nu pot fi, să fie șterse.” Se propune de către dr. Gundhart ca „adunarea generală să anuleze articolul din statutele societății, conform căruia persoane de alte confesiuni decât cele creștine nu pot fi primiți ca membri”. Propunerile au fost aprobate cu unanimitate. Procesul verbal a fost redactat în limba română și limba germană. Prin raportul din 3 aprilie 1945 adresat Tribunalului Sibiu secția I, SFS cu sediul în Sibiu str. Nouă nr. 37, cere înscrierea comitetului de conducere în registrul persoanelor juridice. La data de 23 aprilie 1945, cu adresa Es. Nr. 4357/945, Tribunalul face cunoscut SFS că a fost făcută înregistrarea și roagă a se prezenta delegatul SFS la Tribunalul cam. 78 pentru timbrare și primirea extraselor ce urmează a fi publicate în Monitorul Oficial și în două ziare locale. Adresa a fost semnată de Prim-Grefier Emil Pascu. La data de 18 mai 1945, SFS comunică, printr-o adresă, Tribunalului, că extrasul nr. 1360/1945 a fost publicat în *România Viitoare* Nr. 119 din 15 mai 1945 și *Gazeta Sibiului* Nr. 20 din 11 mai 1945. Taxa de timbru a fost de 60 lei. Cu adresa înregistrată la Tribunalul sub nr. 3315 din 29 mai 1945, SFS comunică publicarea extrasului în Monitorul Oficial Nr. 107 din 15 mai 1945.

Tabel nr. 2

Funcția	Prenume și nume - activitate
Președinte	Ludwig Dengel - șef birou Primăria Municipiului Sibiu
Vicepreședinte	dr. Hans Weprich - consilier la Consis. Reg. Ev.
Vicepreședinte	dr. Karl Egon Gundhart - medic la Spitalul de boli mintale
Secretar	Gustav Krech - comerciant
Casier	Friedrich Schuller - pălărier
Director de schimb	Rudolf Zintz - comerciant
Arhivar	Gustav Nikesch - comerciant
Consilieri	Gustav Meltzer - fabricant Hans Eder - comerciant Alfred Kieltsch - comerciant
Supleanți	Wilhelm Binder - profesor Erich Berger - comerciant Emil Krauss - strungar în lemn

Tabel nr. 3

Funcția	Prenume și nume - activitate
Președinte	Ludwig Dengel - funcționar, str. Nouă 37
Vicepreședinte	dr. Karl Egon Gundhart - medic la Spitalul de boli mintale
Vicepreședinte	Wilhelm Binder - profesor
Secretar	Erwin Melas - librar, str. Rotarilor nr. 2
Casier	Aladár Osszy - funcționar de bancă
Director de schimb	Fritz Jickeli jun. - comerciant
Arhivar	Friedrich Schuller - pălărier
Consilieri	dr. Hans Weprich - consilier la Consis. Reg. Ev. Victor Thoiss - maior î.r., str. Sebastian Hann nr. 4
Cenzori:	Hans Eder - comerciant, str. Regina Maria nr. 23 Gustav Meltzer - fabricant, str. Elisabeta nr. 25 Alfred Kieltsch - comerciant, P-ța Mică
Supleanți	Hans Zeibig - inginer Rudolf Schill - procurist Alfred Gundisch - comerciant

Fig. 3 - Vinieta expoziției

Fig. 2

La data de 11 iulie 1946 este trimis, la Chestura Poliției Sibiu, un tabel nominal cu Comitetul de conducere al SFS, având următoarele rubrici: 1) Numele și prenumele; 2) Data și locul nașterii; 3) Numele părinților; 4) Starea civilă și copii; 5) Situația militară; 6) Profesiunea; 7) Locul unde exercită profesiunea; 8) Avere ce posedă; 9) Cetățenie. Ca răspuns la adresa nr. 769 din 26 iunie 1946 a Comisariatului de Poliție Biroul de Siguranță Mediaș, semnată de dl Moga Ioan, șeful Comisariatului și de Glăja Dumitru, șeful Biroului de Siguranță, SFS le trimite acestora o copie după statutul SFS precum și un tabel nominal al membrilor Filialei din Mediaș și adresează rugămintea de a aproba întrunirile acestora, odată pe săptămână, cu scopul schimbului de mărci filatelice. Tabelul conține un număr de 18 membri, precum și adresa de domiciliu.

În data de 16 iunie 1946 ora 11 a.m., în localul școlii primare din str. Centumvirilor, a avut loc adunarea generală anuală. Convocarea a fost publicată în *Gazeta Sibiului* Nr. 24 din 7.06.1946, iar aprobarea din partea Chesturii Poliției Sibiu și Comandamentului Pieței Sibiu s-a obținut în ziua de 1.06.1946. Taxa de înscriere se fixează la 5.000 lei iar „cotizațiunea” la 6.000 lei/an. Taxa de bibliotecă pe anul 1946, pentru cataloage, se stabilește la suma de 1.000 lei pentru trei zile. Cărțile și revistele filatelice se dau în mod gratuit. Chestura Poliției Municipiului Sibiu, Biroul Poliției de Siguranță, prin adresa nr. 2441 din 10 iulie 1946, autorizează SFS să țină, în localul „școlii” primare din str. Centumvirilor, în fiecare duminică de la 11, timp de două ore, adunarea filateliștilor. După terminarea fiecărei adunări, Comitetul societății va înainta o dare de seamă despre dezbaterile ce au avut loc. Autorizația a fost semnată de Prim-Chestor I. Cojocar și Șeful Biroului de siguranță Comisar E. Mathe. Autorizația era valabilă, după cum este menționat în colțul din dreapta sus, timp de o lună: 10 iulie - 10 august.

În data de 23.03.1947 ora 11 a.m., în localul Liceului ev. din P-ța Huet, a avut loc adunarea generală a SFS pentru alegerea noului Comitet de conducere pe o perioadă de doi ani. Comitetul aprobat (*Tabel nr. 3*) avea toți membrii cu domiciliul în Sibiu și de cetățenie română. Cu această ocazie s-a stabilit și taxa de înscriere pe anul 1947 la suma de 20.000 lei iar cotizația la 10.000 lei/lună. Taxa de bibliotecă pentru cataloage s-a fixat la 3.000 lei pentru trei zile, iar cărțile și revistele filatelice se pot consulta gratuit.

Numele membrilor a fost publicat în Monitorul Oficial Nr. 151 din 15 iulie 1947 și în ziarul *România Viitoare* din 23 iunie 1947 pentru a putea fi înregistrați în Registrul persoanelor juridice.

În data de 21 martie 1948 are loc adunarea generală anuală. Taxa de înscriere pentru anul 1948 se stabilește la 50 lei iar cotizația la 20 lei/lună. Taxa de bibliotecă se fixează la 10 lei pentru trei zile iar pentru cei care depășesc trei zile, se percepe o amendă de 10 lei / fiecare zi de întârziere. D-l președinte L. Dengel aduce la cunoștință adunării generale de faptul că, în ultimele luni,

s-a observat pe piața filatelică și mai ales în Sibiu, diferite mărci vechi false, în special mărci ale statelor germane și italiene. Pentru apărarea intereselor filateliștilor, se hotărăște formarea unui comitet compus din d-nii Dengel, Weprich, Gundhart, Kietlsch și Jickeli care să urmărească și să identifice pe cei care le pun în circulație și să găsească originea acestor falsuri.

Tribunalul Sibiu, prin încheierea nr. 2954 din ședința Camerei de Consiliu din 10.11.1949, președinte Lucia Suță, asesori populari Irma Vereș și Ioan Ciora, grefier Nicolae Roșca și procuror Ioan Birsan ca reprezentant al Ministerului Public, în numele legii hotărăște: *constată că este dizolvată Societatea Filatelică Sibiu persoană juridică și dispune radierea și din registrul persoanelor juridice, iar patrimoniile ei să fie atribuite Sfaturii Popular al orașului Sibiu.*

În data de 24 noiembrie 1949 se încheie un proces verbal prin care, conform ord. Nr. 55158 din 12 octombrie 1949 dat de Direcțiunea Generală a Miliției, Direcția Autorizații, întreaga „avere” a SFS a fost inventariată, de față fiind Ludwig Dengel, ca președinte al SFS și Muțiu Ioan, funcționar la Comitetul Provizoriu al Comunei Urbane Sibiu însoțit de plut. major de Miliție Ciucu Nicolae. După inventariere, „averea”, constând din 110 buc. cataloage și reviste filatelice și un dulap maro din brad (conform anexei la procesul verbal) au fost confiscate, ridicate și depozitate în magazia Comitetului Provizoriu al Comunei Urbane Sibiu.

Astfel, prin venirea la putere a comuniștilor, prin fraudarea alegerilor din 19 noiembrie 1946, se încheie o perioadă din activitatea SFS.

Fig. 4 - Coperta catalogului expoziției desfășurate în perioada 24-30 iulie 1938

Ioan DEJUGAN, născut la 28 iulie 1943 Sibiu, licențiat al Facultății de Mecanică, secția Frigotehnie Galați. Domeniul de specializare filatelică: programul Vostok și Voshod, istoria poștală sibiană, Sibiu și Ocna Sibiului în cartofilie. Autor al unor articole filatelice în diferite publicații din țară. Contact: neludejuga@yahoo.com.

125 de ani moneda Popper

Dumitru F. DUMITRU

Inginer, cartograf și explorator, Iuliu Popper s-a născut în București la 15.XII.1857, într-o familie de intelectuali evrei, cu cetățenie otomană. După studiile efectuate în țară, obține diploma de inginer al Școlii Naționale de Poduri și Șosele din Paris. După călătorii în Orientul Mijlociu, China, Japonia, revine, în 1881, în România pentru a-și reglementa cetățenia română, care însă îi este refuzată în baza art. 7 Codul Civil (din 1866) care prevedea că cetățenia română se acordă numai locuitorilor creștini. Dezamăgit, începe un nou periplu de călătorii în Siberia, Alaska, trece în Canada, parcurge Statele Unite, stabilindu-se la New Orleans.

În 1886 ajunge la Buenos Aires, angajându-se în prospecțiuni geologice în scopul exploatării aurului din Țara de Foc, zonă necartografiată, cu o climă deosebit de aspră. Obținând actele de concesionare a terenurilor aurifere descoperite, I. Popper debarcă la sfârșitul anului 1887 în Golf San Sebastian. Aici construiește instalații de spălare a aurului, întemeind colonia El Páramo (Pustiul). Concomitent începe cartografierea zonei, dând denumiri românești unor locuri și formațiuni geografice, precum Rio Rosetti, vârful Lahovari, Punta Sinaia, Sierra Carmen Silva. Pentru protecția exploatărilor de asaltul unui val de aventurieri căutători de aur, angajează în 1888 o grupare armată de mercenari. În 1889, Iuliu Popper bate propriile monede de aur, care au purtat denumirea de Popper - de 1 gram aur (12,50-13 mm) și de 5 grame aur (17,50-18 mm).

Descriere:

- moneda de 1 gram aur (circa 5.000 buc.): avers - TIERRA DEL FUEGO 1889, iar în centru gravat POPPER; revers - EL PARAMO - UN GRAMO; în centru, în cerc, un ciocan încrucișat cu un târnăcop și mențiunea AU 864 - AG 132;

- moneda de 5 grame aur (circa 1.000 buc.): avers - TIERRA DEL FUEGO 1889; în centru, în cerc, un ciocan încrucișat cu un târnăcop peste care este gravat POPPER; revers - LAVADEROS DE ORO • DEL SUD; în centru, în cerc, cifra 5, peste care este gravat GRAMOS.

În 1889 Iuliu Popper emite și o marcă poștală. Atât monedele de aur, cât și marca poștală au avut putere circulatorie limitată (ianuarie-august 1891) în așezările Companiei Popper din Țara de Foc.

Pe 6 iunie 1893 Iuliu Popper se stinge din viață, în condiții suspecte, la Buenos Aires, la vârsta de doar 36 de ani.

Setul de 10 plăci ocazionale (5 x 2 sub auspiciile A.F. București - Fig. 1 și A.F. Timișoara - Fig. 2) au fost realizate din inițiativa regretatului Dan Dimitrescu, cunoscut filatelist bucureștean, stabilit în Suedia. Grafica plăcilor: dr. Ioan Daniliuc; grafica ștampilelor: dr. Ioan Daniliuc (pentru București) și Francisc Ambruș (pentru Timișoara).

Fig. 1

Fig. 2

Slănic Prahova

Gheorghe NILĂ

Orașul Slănic, care-și are ascunse gospodăriile printre bogate livezi de pomi fructiferi, este situat la poalele Subcarpaților, în nordul pitorescului județ Prahova.

Documentar, el este atestat din anul 1532, dar există dovezi materiale că aceste meleaguri au fost populate încă cu mult timp înainte, din perioada neolitică.

Cunoscut și ca o apreciată stațiune balneo-climaterică, Slănicul își trage faima atât de la frumusețea zonei înconjurătoare, de la cele 7 lacuri cu apă tămăduitoare, dar mai ales de la marea bogăție din subsolul său: *sarea*.

Până mai acum câțiva ani simbolul acestui oraș, reprodus în diverse variante pe întreguri poștale și cărți poștale ilustrate, era *Muntele de sare* (Fig. 1, întreg poștal cod 0149/82), cel de al doilea monument natural de acest fel din lume, după cel din California (SUA). Din păcate el s-a prăbușit în apele din *Grotă miresii*. Legenda spune că deoarece părinții miresii i-au impus un mire pe care fata nu-l vroia, în ziua nunții fata s-a aruncat în lacul format în vechea ocnă și s-a înecat. De atunci locul a capătă denumirea de *Grotă miresii* - o fostă ocnă inundată (Fig. 2). Simbolul orașului Slănic Prahova *Muntele de sare* alături de *Baia Baciului*, este reprodus pe cartea poștală de culoare sepia (cod 0412/79) - Fig. 3.

Un alt obiectiv al orașului Slănic îl reprezintă Casa Cămarășiei, astăzi unicul *Muzeu al sării*. În această clădire, în 1812 a poposit scriitorul francez Stendhal (1783-1842), pseodonomul lui Marie Henri Beyle, autor al unor romane de mare valoare, precum *Roșu și Negru* (1831), *Lucien Leuwen* (1834-35) sau *Mănăstirea din Parma* (1839). El a venit în Slănic pentru a încheia tranzacții în vederea aprovizionării cu sare a armatei împăratului Napoleon aflată în campania din Rusia.

Începutul exploatării sării la Slănic este legat de anul 1691, în care domnitorul Constantin Brâncoveanu (CMPR #689; #2513; #4635) a încuviințat spătarului Mihai Cantacuzino deschiderea primei mine. Peste ani, în 1865, la Slănic se va deschide o nouă mină cu un sistem mai modern de exploatare, mina *Sistematică* (întreg poștal cod 0150/82 care ne prezintă pavilionul administrativ al noii mine), eveniment la care a fost prezent Alexandru Ioan Cuza - primul domn al Principatelor Unite (1859 - 1862) - CMPR #1933; #14-17; #2514; #3018; #4190; #6504; #6519; BL #441; #6586; BL #455.

Orașul Slănic a fost vizitat și de către Carol I, primul domnitor străin (1866 - 1881) și primul rege al României (1881 - 1914) - CMPR #18-54; #61-62; #66-67; #101; BL #427; #1444; #5842; #6251 etc.

În nordul orașului, există un munte de tuf vulcanic, de culoare verde, denumit *Muntele verde* (și a cărei culoare devine evidentă după ploaie) și care a fost exploatat printr-o carieră, pentru fabrica de ciment de la Fieni, fiind o cenușă vulcanică ce intra în compoziția

unor cimenturi speciale.

Un alt eveniment pus în evidență, prin grija ing. Valeriu Ionescu, unul din mentorii filateliei prahovene, a fost împlinirea a 100 de ani de la darea în folosință a căii ferate: Buda - Slănic. Cu acest prilej s-a realizat un plic și o ștampilă ocazională, folosită la oficiul poștal din Slănic (Fig. 4). Până la inaugurarea „drumului de fier”, sarea era transportată către Ploiești, București, Giurgiu sau Zimnicea (pentru export) și alte localități din țară, cu care cu coviltir, pe drumul cunoscut drept „drumul sării” Slănic - Ploiești.

În apropiere de Slănic, la numai 12 km, în anul 1927 s-a făcut o descoperire arheologică de o importanță deosebită pentru zona respectivă, cât și pentru istoria României. Patru școlari din localitatea Coțofenești, aflați la păscut cu vitele la *Piscul Buduiului* au descoperit un coif din aur masiv, care ar fi ►►►

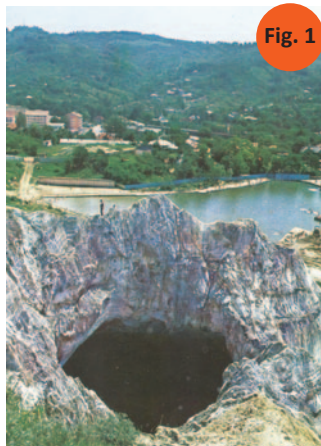

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

aparținut unei căpetenii locale. Coiful este cel mai valoros obiect de acest fel, din cele cinci găsite pe teritoriul României (Fig. 5 - CMPR #4701). Cu ocazia celui de al XV-lea Congres internațional de științe istorice - București 10 - 17.08.1980, coiful respectiv a fost reprodus pe un plic special dedicat evenimentului, de către filatelisti prahoveni și a fost obliterat cu o stampilă

ocazională cu textul și desenul respectiv, folosită la AG. POIANA VĂRBILĂU (comuna de care aparține satul Cotofenesti).

Asemenea multor orașe ale României, în ultimii ani Slănicul a intrat într-un „con de umbră”, din care se zbate să iasă. Înainte de 1989, în Slănic exista un sanatoriu balnear, care a devenit o ruină, dar pentru care există o mică speranță de revenire. Cum la noi românii există o vorba „speranța moare ultima” și locuitorii acestui pitoresc oraș speră ca pe viitor faima lui să crească datorită efectelor terapeutice ale zonei și al noilor dotări și amenajări apărute, în ultima perioadă, urmând ca valoarea curativă a lacurilor sărate să-și spună cuvântul.

Revista prese

FILATELISTUL FERIOVIAR, nr. 75(2) - mai 2014 și 76(3) - august 2014, buletin informativ al Asociației Filateliștilor Feroviari din România - AFFR. Din sumar nr. 75(2), mai 2014: *Calea ferată la podgoriile din Panciu* (ing. Gabriel Mărgineanu); *135 de ani de la inaugurarea liniei de cale ferată Brașov - Predeal* (ing. Tiberiu Lőrincz); *23 aprilie - Ziua feroviarilor* (G. Mărgineanu); *Anghel Saligny - 160 de ani de la naștere* (G. Mărgineanu); *Poșta Moldovei pe timpul lui Ioniță Sandu Sturdza (1822-1828)* [3] - Aurel Maxim; *The blue flea (partea a 2-a)* - ing. Radu Dănilă; *Calea ferată Pitești - Craiova - Vârciorova* (dr. Cristian Scăiceanu); *Strategia comercială pe tematica feroviară* (prof. Helmut Kulhanek); *Calea ferată din Corsica* (G. Mărgineanu); *Primul motor Diesel pentru locomotive fabricat la Reșița* (G. Mărgineanu); *Timbre personalizate în tematica feroviară* (T. Lőrincz); *Căi ferate din zona cascadei Niagara* (G. Mărgineanu); *Filatelia feroviară în Europa; Realizări filatelice; Literatură filatelică*. De menționat că în România nu s-au realizat oficial mărci poștale personalizate. Dl ing. Tiberiu Lőrincz ne semnalează în articolul mai sus menționat, realizarea în ediție privată - lângă marca poștală - pe margine de coală folosită ca vinieta. Reproducem alăturat aceste imagini. Din sumar nr. 76(3), august 2014: *90 de ani de la inaugurarea liniei de cale ferată Chișinău Cris - Salonta* (T. Lőrincz); *1 iunie 2014 - 130 de ani de la inaugurarea liniei de cale ferată Simeria - Hunedoara* (T. Lőrincz); „*Podul Prieteniei*” după 60 de ani de la inaugurare (G. Mărgineanu); *115 ani de funcționare a tramvaiului electric*

timişorean (G. Mărgineanu); 12 august 1944 - terminarea lucrărilor la linia de cale ferată Bucureşti Nord (Videle (G. Mărgineanu); Poșta Moldovei pe timpul ocupației ruse (1828-1834) (1) - Aurel Maxim; Aniversarea a 75 de ani de la inaugurarea Muzeului CFR București (G. Mărgineanu); Au revenit tramvaiele în Edinburgh! (Jim Ballantyne); Cronica unui accident feroviar (prof. Helmut Kulhanek); Regizorul Aurel Ion Maican - etalon al calității actului artistic ieșean (conf. Valeriu Dornescu); Viaductele Göltzschal și Elsteral (G. Mărgineanu); Filatelii feroviari în Europa; Realizări filatelice; Literatură filatelică.

TOPICAL TIME, vol. 65, nr. 3 (385), mai-iunie 2014, publicație bilunară de filatelie tematică a *Asociației Tematicienilor Americani* (ATA). Din sumar: *Wayne's impressions: What about those fakes?* (Wayne L. Youngblood), *Topics on postmarks: Hot stuff* (George DeKornfeld), *Study unit spotlight: Heinrich Rudolf Hertz - the world's first scientist to produce radio waves* (Fabio S. Flori), *Units in action* (Jeffrey Hayward), *Chapter chatter* (Tonny E. Van Loij), *Foreign thematic exhibits* (Larry E. Davidson). (dnd)

Colițele frustrărilor mele, revăzute după 40 de ani

Victor MANTA, PWO, ALJP

Acest articol reprezintă o continuare a celui publicat în revista philatelica.ro¹ și se referă la colițele nedantelate românești emise de Poșta Română vreme de un deceniu, începând cu anul 1971.

Înainte de anul 1971 ICS *Filatelica* a limitat puternic doar un număr redus de emisiuni vândute colecționarilor la valoare facială, acestea fiind *Jocurile Olimpice de la Innsbruck* (1963), *Jocurile Olimpice de la Tokio*, *Cosmonauții lumii* și *Medalii Olimpice* (1964). Articolul menționat mai sus s-a referit pe larg la aceste emisiuni.

Situația s-a schimbat radical pe 23 iulie 1971, o zi care a fost și care va rămâne una neagră pentru filatelia românească, fiind ziua în care fost emisă prima coliță nedantelată, *Soiuz 11*, dedicată decesului în cursul misiunii a trei cosmonauți sovietici. Spre deosebire de orice s-a întâmplat înainte, această coliță, urmată de altele, în majoritatea lor având tematici de mare interes, precum cucerirea spațiului cosmic și *Jocurile Olimpice*, nu a putut fi achiziționată în mod legal în România, țara în numele căreia aceasta a fost emisă.

Această coliță cu chenar negru (Fig. 1 - coliță dantelată, Fig. 2 - coliță nedantelată), dedicată unor tragice decesuri, a reprezentat un fel de deces filatelic și pentru mine personal, prin renunțarea de a continua colecționarea tematicii „Cucerirea cosmosului”. Motivul a fost că la dificultatea deja existentă a procurării unor mărci poștale din străinătate s-a adăugat brusc un impediment neașteptat și insurmontabil, cel al procurării unor emisiuni emise chiar de țara în care trăiam.

De regulă, pentru a mai îndulci pilula, colițele nedantelate menționate mai sus au fost emise odată cu unele dantelate, care puteau fi procurate la valoarea lor facială prin comerțul filatelic de stat. Există însă o diferență, și nu una lipsită de importanță pentru filателиști, și anume cea a tirajelor. Spre exemplificare, în cazul colițelor *Soiuz 11*, coliță dantelată, Mi #B85, a fost tipărită într-un tiraj de 100.000 exemplare, pe când perechea ei nedantelată, Mi #B86, a avut parte de un tiraj de numai 12.500 de exemplare. Acest tiraj scăzut a făcut ca ele să atragă nu numai atenția multor filателиști, dornici să aibă colecții cât mai complete, dar și a unor persoane aflate mai spre periferia filateliei, care au văzut în această situație anormală o sursă de câștiguri mari și rapide.

Ceva cu totul ieșit din comun pentru acele vremuri a fost că autoritățile sovietice au făcut cunoscut decesul din timpul misiunii a celor trei cosmonauți, ceea ce a făcut posibilă emiterea acestor amintiri filatelice și a sporit interesul față de ele.

Reproduc în acest articol imaginile celor două co-

Fig. 1

Fig. 2

lițe, pe care le-am cumpărat pe *Web* în cadrul licitațiilor unui negociant din Germania. Odată cu ele, am câștigat și licitațiile pentru următoarele (cronologic) șapte colițe nedantelate emise, pentru care am licitat atât cu scopul de a atenua o frustrare din perioada tinereții mele, cât și pentru a mă putea cufunda mai adânc în perioada respectivă.

Efortul financiar de a le procura nu a fost dramatic, deși a fost considerabil mai mare decât cel depus pentru emisiunile *Cosmonauții lumii* și *J.O. de la Tokio*, făcut pentru cercetarea legată de primul articol. Aș menționa în treacăt că licitațiile pe *Web* sunt interesante în sine, putând fi de-a dreptul palpitate în fazele lor finale. Ele necesită o documentare prealabilă (consultări de cataloage, găsirea unor informații asupra prețurilor plătite înainte etc.), sânge rece, răbdare și stăpânire de sine. Cum bine spun francezii, pe ansamblu este recomandat *à consommer avec modération*.

Impresia pe care am avut-o când am putut ține în mână (mai precis în pensetă) aceste colițe, pentru prima dată în viața mea, a fost una care se lasă cu dificultate descrisă. Nu am putut să nu îmi amintesc momentul când am putut vedea, pentru prima și ultima dată în anii 1971 - 1972, un exemplar al coliței nedantelate *Soiuz 11*. Atunci mi-a arătat-o foarte rapid un filatelist cunoscut, după ce a scos-o cam pe furis dintr-un carnet pe care îl ținea în buzunarul de la piept al jachetei sale. Am aflat de la el că a plătit pe ea suma de 300 lei, ceea ce reprezenta cam un sfert ▶▶▶

¹ Victor Manta - *O întâmplare, după 50 de ani, cu tinerețea mea filatelică*, philatelica.ro, V, 6(29), noiembrie-decembrie 2013, p. 42-43, precum și pe site-ul <http://www.marci-postale.com/History/Printing/50-years-after-ro.htm>

din salariul lunar al unui fizician aflat în primul său an de activitate profesională.

M-am ferit să-l întreb de unde a achiziționat-o, și probabil că oricum nu mi-ar fi spus. Ce am aflat abia prin anul 2000, de la un fost negociant „din umbră” al vremurilor trecute, a fost că un număr important de colițe nedantelate a fost sustras direct din *Fabrica de timbre*, că unii dintre făptași, precum și dintre revânzători, au fost prinși, judecați și condamnați la executarea unor termene de privațiune de libertate, cum se spune în limbajul legal. Am aflat chiar de la unul dintre revânzători că el a stat doi ani la închisoare și că i-a fost confiscată, citat, „toată rezerva sa de comert”.

Toate aceste amintiri au avut drept consecință că nu am putut să mă bucur prea mult de faptul m-am întâlnit, peste ani și țări, cu colițele frustrării mele, lucru pe care cititorul desigur că îl va înțelege.

Să ne referim însă și la câteva aspecte mai apropiate de filatelie și, în consecință, mai plăcute. Cu siguranță că ați observat că cele două colițe se deosebesc prin culoare, ceea ce n-a fost o idee rea. Ce m-a surprins însă a fost că ele se deosebesc mult și prin mărime, colița nedantelată (130x90 mm) fiind ca suprafața cu 46% mai mare decât cea dantelată (100x80 mm). Această variație a suprafeței nu este în nici un fel utilizată de designerul lor, și a multor timbre românești și străine (artistă grafică Aida Tasgian Constantinescu), fiind folosit același fundal, care este adaptat pentru a acoperi suprafețele aflate la dispoziție.

Colițele reproduse poartă același număr mic (!) de serie, în speță **000339**, ceea ce în opinia mea le face și mai interesante. În primul rând să notăm că aceste numere au fost tipografiate ², ceea ce face ca cifrele lor să apară în relief pe partea gumată a coliței.

Aș observa că probabilitatea ca două colițe cu același număr, una dantelată și cealaltă nedantelată, să

se „întâlnească” întâmplător pe parcursul lor este extrem de mică. Motivul este că, cel puțin de la un moment dat, ele sunt procesate separat și au, în final, tiraje foarte diferite. Aceasta mă face să cred că ele au fost pre-selecționate și apoi oferite împerechereate spre vânzare. Acest lucru puteau să-l facă fie marii negustori din străinătate, fie întreprinderea de stat exportatoare, sau împerecherea după numărul de serie ar fi putut să se „întâmpale” deja în amonte, la *Fabrica de Timbre*.

Să notăm și faptul că acolo unde ne-am aștepta la mai multă atenție, și anume la colița nedantelată, cifra „9” de la sfârșitul numărului de serie este binișor decalată spre în jos, lucru pentru care nu am nici o explicație și care ridică un oarecare semn de întrebare.

Perechea de colițe dedicate *Campionatului Mondial de Fotbal din Germania, din 1974*, cu același număr imprimat atât pe colița dantelată - Fig. 3 (Mi #B114, tiraj 150.000 exemplare), cât și pe cea nedantelată - Fig. 4 (Mi #B115, tiraj 27.000 exemplare), pare să confirme bănuielele mele, legate de împerecherea făcută în lanțul de producere-vânzare, a unor colițe ce poartă același număr. Observăm că la aceste colițe s-a ajuns cu împerecherea la numere de serie destul de mari. Pentru a obține această pereche de colițe „înfrățite”, am licitat la magazinul on-line al unui negociant aflat într-o altă țară vest-europeană în raport cu cel de la care am cumpărat colițele *Soiuz-11*.

Aceste două colițe au și alte particularități remarcabile. Numele țării în care s-a desfășurat competiția apare, în mod curios, doar pe colița nedantelată, cea cu o distribuție restrânsă. Înainte de reunificarea Germaniei, în 1990, numele Germaniei de Vest apărea în România ca R.F. Germană (RFG), iar a Germaniei de Est ca R.D. Germană (RDG). Numele de R.F. Germania, cel care apare pe colița nedantelată, va fi folosit oficial în România

Fig. 3

Fig. 4

începând cu anii 1990 - 1991, ceea ce mă face să cred că numele țării organizatoare a competiției, care apare pe colița nedantelată, a fost ales cu scopul de a înlesni vânzarea pe larg a acesteia în RFG. Textul care apare pe colița dantelată, „MÜNCHEN '74”, însoțit fiind de *Campionatul Mondial de Fotbal*, este la rândul său imprecis, deoarece competiția s-a desfășurat în opt orașe diferite din RFG, și în plus în Berlinul de Vest. În limbaj fotbalistic am putea vorbi, așa cum se vede din imagine, de un fault la portar, iar în cel obișnuit despre erori făcute intenționat.

Este interesantă poziția pe care au luat-o și pe care o iau marile cataloage internaționale în raport cu aceste colițe. Din memorie, reputatul *catalog Zumstein Europa Ost*, astăzi dispărut, menționa existența acestor colițe, fără a le cota și reproduce, punând la începutul textului un romb negru, ce semnifică faptul că era vorba de emisiuni nedorite. În ziua de astăzi catalogul *Scott* le menționează și le cotează, fără a le atribui numere. În plus față de *Scott*, catalogul *Michel* le prezintă imaginile și le atribuie numere de ▶▶▶

²În conformitate cu catalogul Michel 2013: „Kontrollnummern in Bdr. (Buchdruck - VM) eingedruckt”

catalog individuale.

O coliță nedantelată pe care am achiziționat-o odată cu *Soluz-11*, și care mi-a atras atenția, este cea apărută pe 15 mai 1974. Ea este dedicată *Centenarului Uniunii Poștale Universale (UPU)* - Fig. 5 (Mi #B113, tiraj 30.000 de colițe numerotate). Se observă că, pe măsură ce avansăm în timp, tirajul colițelor nedantelate crește, din motive ușor de înțeles, unul dintre ele fiind erodarea treptată a pieței, combinată cu dorința de a menține profiturile.

Din catalogul *Scott 2009* aflăm despre această coliță³ că nu s-ar cunoaște ca ea să fi fost vândută publicului la oficiile poștale. Această informație coincide cu ceea ce constatasem și eu la vremea respectivă, cu precizarea importantă că același lucru era valabil și pentru multe alte colițe

nedantelate vândute în afara granițelor României, emise în perioada pe care am precizat-o la începutul acestui articol. Din păcate n-am putut să găesc nicăieri în *Scott* sau *Michel* o asemenea precizare.

În ciuda felului inacceptabil în care aceste colițe au fost emise și comercializate în anii 1970, ele fac parte din patrimoniul filateliei românești și, în consecință, reprezintă astăzi obiecte de colecție și studiu. În final aș dori să-mi exprim convingerea că în timp o mare parte a acestor colițe, expatriate forțat sub un regim opresiv, se vor întoarce în țara lor de origine și își vor găsi locul în clasoarele filateliștilor din România, alături de alte

Fig. 5

colițe românești moderne prețuite de cunoscători, cum ar fi colița 500 de ani de existență documentară a orașului București - Mi #1801 (tiraj 30.000) sau de cea supratipărită dedicată aniversării a 10 ani de comerț filatelic de stat - Mi #B42 (tiraj 20.000), ambele emise în 1959.

Lower Manhattan,
New York City, SUA,
decembrie 2013 - ianuarie 2014

³ „An imperf airmail UPU souvenir sheet of one (10 l) exists. ... This sheet is not known to have been sold to the public at post offices”. Scott 2009, Volume 5, dintr-o notă care apare după Sc #2482.

Victor Manta, înscut în 1944, licențiat al Facultății de Fizică, București.

Premiat multiplu pentru site-urile sale filatelice (<http://arton-stamps.org>, <http://marci postale.com>, <http://redson.postal-stamps.biz>). Fondator și președinte al Philatelic Webmasters Organization (<http://www.pwmo.org>). Membru AIJP. Contact: manvic_99@yahoo.com.

Autorul la *EFIRO 2008* alături de
Suzana Roșca,
Tatiana Teodora Roșca
și
Andreea Mărgineanu

► în curând ► în curând ► în curând ►

La editura AXA Botoșani se află sub tipar catalogul specializat al dlui Emanoil Alexandru Săvoiu - *Romanian postal stationery 1870-1927*, acoperind domniile Regilor Carol I și Ferdinand.

Autorul arată în prefață că *lucrarea încearcă o prezentare aprofundată a întregurilor poștale românești, așa cum nu s-a mai făcut până în prezent. Acestea sunt sistematizate până la cele mai mici detalii, edificite ca dovadă a bucuriei de a colecționa și a dorinței de cercetare în domeniul întregu-*

rilor poștale românești.

Catalogul acoperă următoarele domenii și perioade: cărți poștale (1873-1927), cărți poștale închise (1873-1919), benzi de ziare (1870-1909), mandate poștale (1890-1926), cecuri poștale (1907-1908), telegrame (1900-1922), frahte (1889-1927), cărți poștale militare (1913-1927), poșta română la Constantinopol (1896), ocupații (1917-1919), cupoane de răspuns internațional (1907-1927).

Comenzi la tel 0741 020 952 sau e-mail manu_rod2307@yahoo.com

MaxiFrance 2014

Gl. br.(r) Vasile DOROȘ

MaxiFrance 2014 (<https://www.youtube.com/watch?v=BXFMm9eqZ34>) la care, numai în concurs, au participat 50 de exponate de maximafilie, a fost organizată de către asociația maximafiliștilor francezi - *Les Maximaphiles Français* - ca expoziție națională cu participare internațională, cu locație și sprijin obiectic la Poitiers. Aceasta a cuprins două secțiuni distincte: adulți și tineret. Juriul format din Anny Boyard (Franța) - președinte, Nicos Rangos (Cipru), Gianfranco Poggi (Italia), Dominique Durand și Pascal Bandry (Franta) a analizat separat colecțiile din Franța și cele venite din străinătate. Astfel, maximafiliștii francezi adulți au fost considerați ca participanți la Campionatul Franței. Din cele 25 de colecții expuse 3 au obținut *Vermeil Mare*, 12 - *Vermeil*, 9 - *Argent Mare*, și 1 - *Argent*.

Participanții din Europa (22 adulți și 3 tineret), au obținut 6 - *Vermeil Mare*, din care 4 câștigate de maximafiliștii italieni, 6 - *Vermeil*, din care 3 câștigate de români, 7 - *Argent Mare* și 6 - *Argent*.

Maximafiliștii români au participat cu 5 colecții: Mihai Ceucă - *Oameni celebri în raport cu francmasoneria*, invitat datorită palmaresului anterior la *Clasa de Onoare*, colecție care a obținut un premiu special; Gheorghe Ardeleanu - *Reprezentanți iluștri ai literaturii franceze*, premiată cu *Vermeil* și

felicitările juriului, colecție care s-a ridicat la nivelul de apreciere a uneia cu același subiect din Franța; Vasile Doroș - *Câini de vânătoare*, care a obținut *Vermeil* și premiu special; Coriolan Chiricheș - *Măreția munților*, apreciată cu *Vermeil*; Călin-Gabriel Doroș - *Români renumiți în Franța* (un panou), premiată cu *Argent* la clasa tineret.

După cum se observă nici o colecție de maximafilie, fie ea și din Franța, nu a primit medalia de *Aur*. În regulamentul expoziției *MaxiFrance* s-a stipulat ca „nu pot participa în concurs colecții care au obținut o medalie de *Aur* în ultimii 5 ani, la o expoziție națională”. Rațiunea era de a se da și altor colecții șansa de a accede la această medalie, fără a fi subclasate din start. Ori, paradoxal, exact acest lucru nu s-a întâmplat. Și nu pentru că nu ar fi fost colecții valoroase, dimpotrivă. Juriul a fost extrem de exigent, persistând încă ideea, discutabilă, că numai colecțiile care conțin preponderent ilustrate maxime foarte vechi (chiar dacă nu există o reglementare a ceea ce înseamnă „foarte vechi”) pot obține punctaj pentru *Aur*. Așa se face că în istoria maximafiliei s-au obținut până în prezent doar 5 medalii de *Aur*, la expoziții FIP.

Challenge européen

Campionatul european de maximafilie organizat de *Les Maximaphiles Français* urmează primei ediții care a avut loc în 2007 la Mâcon-Franța, câștigat de Spania

dar care nu l-a mai reeditat. Potrivit regulamentului, la campionat au participat toate țările care și-au prezentat colecții, în concurs, la *MaxiFrance* (10 în acest an). Sunt cuantificate doar primele două exponate din fiecare țară, cele care au obținut punctajul cel mai bun. Țara care a obținut cel mai mare punctaj însumat câștigă campionatul și preia onoarea de a organiza ediția următoare. În acest an campionatul a fost câștigat de Italia cu 174 de puncte. Trofeul campionatului a fost înmănat la dineul de palmares de la Palatul conților, lui Rosario D'Agata - președintele Asociației Italiene de Maximafilie, el însuși expozant cu *Vermeil Mare* (86 puncte).

Simpozionul european de maximafilie

La finalul manifestărilor filatelice, în 4 mai a.c., a avut loc, Simpozionul european de maximafilie organizat de *Les Maximaphiles Français*. Au fost prezentate în principal noile reguli și directive referitoare la maximafilie, adoptate la Congresul FIP de la Rio de Janeiro, din 2012. Din păcate congresul s-a desfășurat fără a se pune în dezbatere oficială necesitatea elaborării unor norme specifice de juriere a exponatelor de maximafilie care să vizeze o anumită delimitare între maximafilia clasică și cea modernă.

În final, aș menționa că a fost vizibilă în permanență prezența activă a președintelui Federației Franceze a Asociațiilor Filatelice, Claude Desarmenien, a președintelui comitetului de organizare - comisar general, Jean-François Duranceau și a președintei asociației *Les Maximaphiles Français*, doamna Anny Boyard, sprijiniți de echipe formidabile de lucru. Buna organizare a expoziției și comunicarea între participanți, organizatori, expozanți și public au asigurat succesul unei asemenea manifestări cultural-filatelice de asemenea amploare.

Autorul alături de domnii Nicos Rangos (Cipru) și Celeste Barducci (Italia) care a primit lucrarea dlui dr. Ioan Daniliuc - Maximafilia în România

Zonele de conflict - un subiect de istorie poștală (I) - Crimeea

László KÁLLAI

Cum istoria „mare” se scrie zi de zi, având ca actori principali lideri precum Vladimir Putin, Barack Obama sau Angela Merkel și la istoria poștală se adaugă zilnic câte o frază, un paragraf sau chiar o pagină.

Crizele politice, militare sau sociale provoacă schimbări sau măsuri care pentru filатели înseamnă curiozități, rarități sau piese de exponat. Aceste piese, în marea lor majoritate, sunt „produsele secundare” ale unor gesturi politice. Un caz tipic din această categorie este fenomenul politico-militar cu puternice influențe sociale denumit generic *Criza din Crimeea*¹. Totul a demarat cu o mișcare socială ce a debutat în noaptea de 21 noiembrie 2013 în centrul Kievului, după ce guvernul a decis suspendarea procesului de pregătire pentru semnarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și a Acordului de Liber Schimb cu aceasta. Protestele ucrainenilor au avut ca efect iminent plecarea de la putere a președintelui Viktor Ianukovici, iar acest gest politic - împreună cu o serie de concordante - a dus la o criză militară prin care Republica Autonomă Crimeea, în urma unui referendum controversat (16 martie 2014), s-a rupt de Ucraina și a devenit parte din Federația Rusă sub denumirea Republica Crimeea^{1, 2, 3}. Pură istorie ce se va consemna în manualele de istorie.

Dar, această pură istorie a avut un efect imediat și asupra istoriei poștale, ce la rândul-i poate deveni în timp un domeniu de studiat. Schimbarea stăpânirii în peninsula Crimeea a dus și la o serie de probleme poștale. Rapiditatea evenimentelor a făcut ca Poșta Rusiei (Почта России) să nu fie pregătită pentru preluarea serviciilor poștale în noua republică a Federației Ruse (chiar dacă semnarea Tratatului de a accede a avut loc la 21 martie 2014, oficiile poștale din Simferopol în luna august folosea ștampilă cu Симферополь/Україна). De asemenea, mărcile poștale emise de Poșta din Ucraina (Ukrposhta) sunt fost folosite și în prezent⁴. Aceste aspecte fac ca piesele circulate după semnarea de către Vladimir Putin a Tratatului de a accede să devină un subiect de studiat/cercetat pentru filатели.

În acest context, la doar trei săptămâni după accederea Republicii Crimeea în Federația Rusă am stabilit cu un vechi prieten filatelist din Simferopol realizarea unor piese efectiv circulate ce vin să demonstreze enunțul de mai sus în privința scrierii istoriei poștale paralel cu evenimentele istorice ce se produc zilnic ►►►

¹ Wikipedia Enciclopedia liberă, Criza din Crimeea din 2014 (http://ro.wikipedia.org/wiki/Criza_din_Crimeea_din_2014)

² Wikipedia Enciclopedia liberă, Referendumul din Crimeea, 2014 (http://ro.wikipedia.org/wiki/Referendumul_din_Crimeea_2014)

³ Wikipedia Enciclopedia liberă, Republica Crimeea (http://ro.wikipedia.org/wiki/Republica_Crimeea)

⁴ Corespondența autorului cu filатели care au recepționat în lunile aprilie-iulie trimiteri expediate din Crimeea

Conflict zones - subject of postal history (I) - Crimea

As the „great” history is written every day, having as main actors leaders as Vladimir Putin, Barack Obama or Angela Merkel and to the postal history is added every day a phrase, a paragraph or even a page.

Political, military or social crisis cause changes or measures that for the philatelists mean curiosities, rarities or items for an exhibit. These items are in their great majority „secondary products” of some political gestures. A typical case in this category is the political and military phenomenon with strong social influences, generically named *Crimean crisis*¹. It all started with a social movement that began in the night of November 21st, 2013 in Kiev center, after the government's decision concerning the suspension of process regarding the preparations for the signing of the Association Agreement with European Union and the Free Trade Agreement with this one. The Ukrainians protests had as imminent effect the departure from power of President Viktor Yanukovich, and this political gesture - together with a series of concurring facts led to a military crisis where Autonomous Republic of Crimea, following a controversial referendum (March 16th, 2014) separated from Ukraine and became part of Russian Federation under the name of Republic of Crimea^{1,2,3}. Pure history that the history books will consign.

But, this pure history had also an immediate effect on postal history, a field which could become one to be studied. The rule change in Crimean Peninsula led to certain series of postal problems. The rapidity of the events made that the Russian Post (Почта России) not to be prepared for taking over the postal services in the new republic of the Russian Federation (despite the signing of the Treaty of accession on March 21st, 2014 the postal offices in Simferopol uses in August cachets with Симферополь/Україна). Also the stamps issued by Ukraine Post (Ukrposhta) are used even today⁴. These aspects determined that the circulated items after the signing by Vladimir Putin of the Treaty of accession become subject of study/research for philatelists.

In this context, after only three weeks from the accession of the Crimean Republic in Russian Federation I set together with an old philatelist friend from Simferopol to realize some items effectively circulated which demonstrate the above statement regarding the way the postal history is written comparing with the historical events of every day of which we are ►►►

¹ Wikipedia Free Encyclopedia, Criza din Crimeea din 2014 (http://ro.wikipedia.org/wiki/Criza_din_Crimeea_din_2014)

² Wikipedia Free Encyclopedia, Referendumul din Crimeea, 2014 (http://ro.wikipedia.org/wiki/Referendumul_din_Crimeea_2014)

³ Wikipedia Free Encyclopedia, Crimea Republic (http://ro.wikipedia.org/wiki/Republica_Crimeea)

⁴ The mail of the author with the philatelists who have received in the months April-July dispatches sent from Crimea

și a căror actori sau măcar figuranți suntem. Am realizat patru scrisori recomandate trimise pe adresa lui Alexander Sergheiev, cum vă spuneam filatelist din capitala Crimeei. Două dintre ele i le-am trimis pe adresa „veche”, adică în Simferopol, Republica Autonomă Crimeea, Ucraina (Fig. 1), iar două pe adresa „nouă”, în Republica Crimeea, Federația Rusă (Fig. 2). Am stabilit cu Alexander ca două dintre trimiteri să le accepte, iar pe celelalte două să nu le ridice, ca să vedem și calea de întoarcere a scrisorilor. La destinație au ajuns două, cele trimise prin Federația Rusă, din care pe una a preluat-o și pe cealaltă a refuzat să o primească, aceasta astfel ajungând înapoi la autorul acestui articol.

Firește, rezultatul acțiunilor noastre poate fi catalogat drept „circulații filatelice”. Eu opiniez că trimiterile realizate de filatelști, dar cirkulate efectiv prin poștă NU sunt „circulații filatelice” ci, circulații poștale în toată regula.

Cele patru scrisori le-am expediat în 14 aprilie 2014 de la Oficiul 72 - ghișeu 1 (ghișeu amenajat în incinta supermarket-ului Auchan Titan) din București. Trimiterile le-am urmărit prin serviciul urmărire a trimiterilor recomandate (Track&Trace) al companiei Track IT - International tracking system (www.trackonline.ru). Drumul celor două seturi de scrisori a fost sinuos și greoi, tipice pentru trimiteri ce au ca destinație zone de conflict.

Astfel, scrisorile trimise prin Ucraina au parcurs următoarele etape:

14.04.2014 - Primit de la expeditor - București 72 - Ghișeu 1

14.04.2014 - În prelucrare - București 72 - Ghișeu 1

15.04.2014 - În prelucrare - BSI⁵ București

15.04.2014 - Expediat din Romania - BSI București

18.04.2014 - Sosit la KYIV MMPO⁶ (03921)

19.04.2014 - Actualizat informația - KYIV DOPP⁷ (03920)

22.04.2014 - Actualizat informația - KYIV DOPP (03920)

24.05.2014 - Sosit la - KYIV MMPO (03922)

05.05.2014 - Actualizat informația - KYIV DOPP (03990)

06.05.2014 - Actualizat informația - ODESA MMPO (65922)

07.05.2014 - Expediat din Ucraina - ODESA MMPO (65915)

09.05.2014 - Sosit în România - BSI București

09.05.2014 - Returnat către expeditor

09.05.2014 - BSI București

09.05.2014 - În prelucrare - BSI București

Fig. 1 accept two of these dispatches and to reject the other two, to see the way of sending back of these letters. Two arrived at the destination, those sent by Russian Federation, among which he received one and the other one he refused to receive, this one coming back to the author of this article.

Of course, the result of our actions could be named as „philatelic circulations”. I consider that the dispatches made by the philatelists, but effectively circulated by post ARE NOT „philatelic circulations” but right-down postal circulations.

The four letters I've sent on April 14th, 2014 from the Office no. 72 - Desk 1 (desk arranged inside the Auchan Titan supermarket) in Bucharest. I watched the dispatches through tracking service of registered dispatches (Track&Trace) of the Track IT company- International tracking system (www.trackonline.ru). The route of the two sets of letters was winded and difficult, typical for dispatches having conflict zones as destinations.

So, the letters sent through Ukraine passed the following stages :

04/14/2014 - Received from the sender - București 72 - Ghișeu 1 (Bucharest 72 - desk 1)

04/14/2014 - Processing - București 72 - Ghișeu 1

04/15/2014 - Processing - BSI⁵ București

04/15/2014 - Sent from Romania - BSI București

04/18/2014 - Arrival at KYIV MMPO⁶ (03921)

04/19/2014 - Updating of information - KYIV DOPP⁷ (03920)

04/22/2014 - Updating of information - KYIV DOPP

05/04/2014 - Arrival at - KYIV MMPO (03922)

05/05/2014 - Updating of information - KYIV DOPP

05/06/2014 - Updating of information - ODESA MMPO (65922)

05/07/2014 - Sent from Ukraine - ODESA MMPO

05/09/2014 - Arrival in Romania - BSI București

⁵ BSI este acronimul pentru Birou de schimb internațional
⁶ MMPO este acronimul pentru Місця міжнародного поштового обміну (Birou de schimb internațional)

⁷ DOPP este acronimul pentru Дирекция обработки и перевозки почты (Direcția de procesare și transport poștal), departament echivalent al CN Poșta Română fiind Centrul Regional de Tranziț din București.

⁵ BSI is the acronym for International Exchange Office

⁶ MMPO is the acronym for Місця міжнародного поштового обміну (International Exchange Office)

⁷ DOPP is the acronym for Дирекция обработки и перевозки почты (Direction for Processing and Postal Transport), the equivalent department of the Romanian Post Office National Company being the Departmental Transit Center in Bucharest.

09.05.2014 - În prelu-
crare - Tranzit București⁸
09.05.2014 - În prelu-
crare - Tranzit București
12.05.2014 - În prelu-
crare - Oficiul Poștal 72
12.05.2014 - Predat la
factor - Plecat din Oficiul
Poștal 72
12.05.2014 - Predat la
destinatar.

Altfel spus, scrisorile au
parcurs drumul lor firesc de
la oficiul poștal din Bucu-
rești până la Biroul de
schimb internațional din Odessa unde angajații poș-
tei au constatat că ele nu pot fi trimise spre Centrul
de tranzit din Simferopol.

Înainte de a continua descrierea traseului scrisorilor,
trebuie să fac un scurt antract. În 15 aprilie 2014, cu o
zi după expedierea scrisorilor, m-am adresat conducerii
Poștei din Ucraina, solicitându-le să-mi precizeze dacă
Ukrposhta în condițiile date oferă sau nu servicii poștale
în republica separatistă. Dacă răspunsul la această în-
trebare este unul negativ să-mi precizeze și data de la
care au fost suspendate serviciile lor. În doar câteva zile
am primit un amplu răspuns semnat de directorul ope-
rațional al Ukrposhta, Liudmyla Kuznetsova, din care
redau doar pasajele relevante:

*Toate facilitățile poștale ale Ukrposhta în peninsula
Crimea care servesc consumatorilor sunt operaționale.*

*Dar corespondența colectată în Crimeea este trimisă
în Ucraina continentală prin centrele internaționale de
procesare a corespondenței ale Federației Ruse.*

*E de asemenea de remarcat ca din 27.03.2014 Cri-
mea nu acceptă corespondența trimisă de Ukrposhta
din Ucraina continentală și o trimite înapoi.*

*De aceea USEP Ukrposhta nu e în măsură să expe-
dieze obiecte poștale către Peninsula Crimeea.*

*Dorim să remarcăm de asemenea că informațiile cu-
prinse în Mesajul de Urgență nr. 038/2014 din
31.03.2014 al Biroului Internațional al Uniunii Poștale
Universale (UPU IB) despre suspendarea trimerii către
Ucraina a obiectelor poștale internaționale adresate
Republicii Autonome Crimeea și orașului Sevastopol
(coduri poștale din gama 95000-99999) sunt încă per-
tinente, din păcate.*

*Obiectele poștale internaționale care sosesc în
Ucraina adresate Crimeei sunt temporar păstrate la Ofi-
ciile de Schimb ucrainene Kiev, Lviv, Odesa și Chop, până
când situația e rezolvată din punct de vedere legislativ.*

*Noi vom informa Biroul Internațional al Uniunii Poș-
tale Universale despre reluarea livrării corespondenței
internaționale adresate Republicii Autonome Crimeea
și Sevastopolului de îndată ce situația se schimbă.*

Fig. 2 to the addressee.

So said, the letters took their natural way from
Bucharest post office to the International exchange of-
fice in Odessa where the postal clerks observed that they
cannot be sent to Transit Center from Simferopol.

Before continuing the description of the letters route,
I must make a short interval. On April 15th, 2014, a day
after sending letters I made a request to the Post Office
in Ukraine, asking to specify if Ukrposhta, under the
given circumstances, offers or not postal services in the
separatist republic. If the answer to this question is a
negative one, to tell the ceasing date of their services. In
just a few days I received a comprehensive reply signed
by the operations director of Ukrposhta, Liudmyla
Kuznetsova, of which I reveal only the relevant passages:

*All Ukrposhta postal facilities on the Crimean penin-
sula that serve the consumers are operational.*

*But mail collected in the Crimea is forwarded to the
continental Ukraine via international mail processing
centres of the Russian Federation.*

*It should also be noted, that since 27.03.2014 the
Crimean side does not accept the mail forwarded by Ukr-
poshta from the continental Ukraine, and sends it back.*

*Therefore USEP Ukrposhta is not able to deliver
postal items to the Crimean peninsula.*

*We would also like to note that the information
set out in the Universal Postal Union International
Bureau (UPU IB) Emergency Message No. 038/2014
of 31.03.2014 about the suspension of sending to
Ukraine international postal items addressed to the
Autonomous Republic of Crimea and the city of Sev-
astopol (postal codes in the range 95000-99999) is
still relevant, unfortunately.*

*International postal items arriving to Ukraine ad-
dressed to the Crimea are temporarily kept at Ukrainian
Offices of Exchange Kyiv, Lviv, Odesa and Chop, until the
situation is resolved legislatively.*

*We will inform the Universal Postal Union Inter-
national Bureau about the renewal of delivery of in-
ternational mail addressed to the Autonomous
Republic of Crimea and Sevastopol as soon as the sit-
uation changes.*

05/09/2014 - Returned
to sender
05/09/2014 - BSI București
05/09/2014 - Processing
- BSI București
05/09/2014 - Processing
- Transit București⁸
05/09/2014 - Processing
- Transit București
05/12/2014 - Processing
- Post Office 72
05/12/2014 - Delivered
to the postal clerk - Depart-
ure from the Post Office 72
05/12/2014 - Delivered

⁸ Denumire colocvială (jargon profesional) pentru Centrul
Regional de Tranzit din București

⁸ Colloquialism (professional jargon) for Departmental
Transit Center in Bucharest.

Licitația SPINK, 7 iunie 2014

Casa de licitație SPINK (www.spink.com) a pus în vânzare colecția România a cunoscutului filatelist Paul Hirsch, FRPSL (www.philatelica.ro/spink-auction-romania-hirsch74-91.pdf). Colecția cuprinde: postal manifests¹, poșta rurală, România 1872-1879 (www.japhila.cz/hof/0141/index0141a.htm), poșta pe calea ferată în România (ambulanțe).

Au fost oferite 70 de poziții ce au avut un preț de pornire de

¹ Dr. Paul Hirsch - Moldavian postal manifests (1859-1862), philatelica.ro, IV, 6(23), noiembrie-decembrie 2012, p. 1

² xxx - Poșta DDSG - vaporul MEDEA, philatelica.ro, I, 3 - august 2009, p. 44

19.010 €, fiind adjudecate 65 poziții la un preț de 40.070 € (fără comision și TVA), din care 30% din această valoare a fost adjudecat de un cunoscut filatelist român.

Semnalam, în afara celor ilustrate alăturat, câteva piese / loturi care au înregistrat cele mai mari prețuri (fără comision și TVA):

- poșta DDSG - vaporul MEDEA², preț de pornire: 1.500 €, preț de adjudecare: 3.200 €;

- lot de 77 plicuri 1872-1880, preț de pornire: 1.500 €, preț de adjudecare: 2.200 €;

- lot de ambulanțe, preț de pornire: 1.500 €, preț de adjudecare: 2.100 €;

- lot de 300 mărci poștale

1872-1879, neuzate și uzate, preț de pornire: 500 €, preț de adjudecare: 1.100 €;

- lot compus din 38 probe și peste 150 mărci poștale neuzate și uzate, 1885-1889, preț de pornire: 250 €, preț de adjudecare: 800 €.

De menționat, că unele piese s-au adjudecat la un preț inferior celui la care le achiziționase proprietarul în epocă.

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Scrisoare francată cu emisiunea București I, 2 x 10 B albastru + 5 B albastru în loc de olive (eroare de culoare), obliterated BUCURESCI (5 august 1879), preț de pornire: 2.500 €, preț de adjudecare: 7.500 €.

Carte poștală francată adițional pentru o scrisoare recomandată cu 25 B (emisiunea Paris) + 5 B galben-oliv + 10 B albastru (emisunea București I), expediată de la BUCURESCI (4 februarie 1878) la Rovno (Rusia), preț de pornire: 300 €, preț de adjudecare: 700 €.

Bloc cu eroarea de culoare 5 B, preț de pornire: 100 €, preț de adjudecare: 2.200 €.

Fragment scrisoare francată cu 10 B margine de coală, ex colecția Cornelia, preț de pornire: 500 €, preț de adjudecare: 1.000 €.

Tiara expoziției „Filex Transsilvanica” 2014

Mircea CALU, președinte Comitet de organizare

Expoziția națională de filatelie și numismatică, desfășurată la Bistrița între 19 - 24 august 2014, a stat sub semnul unei triple aniversări. A fost CENTENARUL TIMBRULUI FISCAL BISTRITĂNEAN, în condițiile date printre cele mai vechi din țară; de asemenea în acest an se comemorează 100 de ani de la declanșarea PRIMULUI RAZBOI MONDIAL ce a zguduit din temelii o Europă aflată în plină ascensiune economică; aniversarea ediției cu numărul XX a de acum consacratei FILEX TRANSSILVANICA, prilej de bilanț și programe de viitor.

Vernisajul a avut loc în data de 22 august 2014 (Fig. 1) în sala de Consiliu a Primăriei în prezența unui numeros public bun cunoscător al filateliei, invitați din țară și localnici.

Manifestarea organizată de filateliștii bistrițeni - Societatea Filatică „Bistrițeană” și Clubul filatelic „BISNUMFILA” a Cercului Militar Bistrița a avut patronajul și sprijinul Primăriei și Consiliului Local Bistrița, Garnizoanei și Cercului Militar Bistrița, precum și Centrului Cultural Municipal „George Coșbuc” Bistrița. Expoziția a avut două locații: sala de Consiliu a Primăriei și sala de festivități a Cercului Militar Bistrița.

Expoziția în sine a adunat, pe cele 202 fețe de panou, expozate de certă valoare într-o gamă variată de tematici de la peste 40 de expozanți din țară la clasele de filatelie, iar clasa de literatură a fost onorată de un număr de 8 autori români din țară și din Republica Moldova. La secțiunea de numismatică s-au putut admira materiale de certă clasă expuse de colecționari din țară: Marius Chiușan, Ion Stancu, Viorel Nicolau.

În alocuțiunea de la vernisaj dl primar ing. Ovidiu Teodor Crețu a felicitat filateliștii bistrițeni pentru acrimia cu care de 20 de ani organizează la Bistrița manifestări de ținută deosebită, punctând unele evenimente de referință: prima expoziție *Open* din țară, expozițiile dedicate marilor aniversări ale orașului Bistrița, expozițiile *Junimea* etc. Președintele juriului dl dr Ioan Daniliuc a mulțumit dlui primar pentru sprijinul pe care îl acordă mișcării filatelice bistrițene - nu mulți primari din țară fac acest lucru - aceleași mulțumiri fiind adresate și conducerii Garnizoanei Bistrița care este alături de mișcarea filatică bistrițeană. Președintele Comitetului de organizare dl Mircea Calu aduce la rândul său calde mulțumiri dlui primar ing. Ovidiu Teodor Crețu, conducerii Garnizoanei Bistrița cât și celor care prin efortul lor au contribuit la reușita manifestării. Invită pe filateliștii din țară, în 2015, la marea expoziție dedicată Festivalului Internațional de Folclor „Nunta Zamferei” ediția a XX-a. Cu acest prilej a înmănat dlui primar ing. Ovidiu Teodor Crețu medalia, diploma și materialele expoziției.

Juriul expoziției - prezidat de dl dr Ioan Daniliuc avându-i alături pe domnii Nicolae Salade, Viorel Nicolau, Ioan Dejugan și Bogdan Butnariu iar ca secretar pe dl Ion Stancu - a avut o misiune dificilă în

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

aprecierea și stabilirea unei ierarhii apropiată de adevăr. În urma deliberării, juriul a stabilit palmarele și se prezintă alăturat.

Comitetul de organizare a avut la dispoziție un număr de premii speciale oferite de: av. Leon Iancovici - „Biblica-Atlasul Bibliei”; Dan Dobrescu - premiul memorial Ștefan Nicolau; dr. Ioan Daniliuc - premiile în memoria dr. Pitea Petru și col (r) Virgiliu Moroianu; SC AlexGlass-Décor SRL, administrator Adina Covrig, obiecte de ceramică decorativă.

Cu ocazia expoziției au fost editate următoarele materiale: catalogul expoziției într-o ținută aleasă, color, având un capitol dedicat memoriei dlui prof Oscar Skrabel care în perioada decembrie 1994 - ianuarie 1995 a publicat în 6 numere ale ziarului local *Răsunetul* un studiu dedicat emisiunilor de timbre fiscale, precum și a emisiunii de reintegrare *Județul Năsăud 1944*; medalia expoziției din tombac argintat (Fig. 2); plic filatelic special color (Fig. 3), afiș etc.

Toate materialele au fost editate într-un număr limitat, fiecare expozant primind un singur set din materialele editate, precum și câte un clasor ►►►

Palmaresul expoziției FILEX TRANSSILVANICA - ediția a XX-a

Medalia	Nume & prenume	Titlu exponat	Punctaj	Obs.
Aur	Iancovici Leon	Liderii lumii - monarhi	90	PS
	Muntean Marius	Cinci secole de viață transilvană	92	
Vermeil Mare	Ceucă Mihai	Coloane și colonade	84	
	Marinescu Călin & Virtaci Ștefan	Timbre fiscale folosite în serviciul poștal român	literatură	
	Ciobanu Gh. Constantin & Godorozea Maria	Retrospectivă poștal filatelică	literatură	
	Nicolae Gabriel Octavian & Moșneagu Marian	Mircea, voivodul velor 1882-2014	literatură	
Vermeil	Munteanu Marius	Cetăți Transilvane	literatură	
	Catană Ioan	Bacău, file de istorie poștală	78	
	Stan Nicolae	Veșnicia satului românesc	78	cartofilie
	Catană Ioan	Întreguri poștale cu mărci tiup Tipografiate 1907-1919	77	
	Vasiliu Gheorghe	Pentru neam și pentru țară	77	cartofilie
	Vasiliu Gheorghe	Romanian WWI military correspondence's censorship	76	
	Daniliuc Constantin	Personalități, jocuri și simboluri la Jocurile Olimpice	76	
	Pintican Juga Liviu	Timbre fiscale și viniete realizate la Mediaș în perioada interbelică	75	
	Reu Ioan Ovidiu	Istoria expozițiilor filatelice din România în perioada 1891-1948	75	
	Cojocaru Mihail	Catalogul mărcilor fiscale și a vignietelor românești	literatură	
Argint Mare	Valea Lucian Mihai	Studiul erorilor la emisiunea Mihai I	73	PS
	Muntean Marius	Regatul României	73	
	Ene Irina	Vânătorul și prada sa	72	
	Iosub Nicolae	Viața Mântuitorului Issus Hristos	70	
Argint	Ardeleanu Ștefan	Poeți și prozatori de expresie neolatină	69	
	Diaconu Aurel	O partidă de vânătoare	68	
	Coriolan Chiricheș	Aspecte ale civilizației tradiționale românești	68	cartofilie
	Nicolae Gabriel	O plimbare prin Ploiești la braț cu Nenea Iancu	68	
	Antonache Alexandru	Bucureștiul în maximafilie	67	
	Negrea Alexandru	Sportul în marfografia românească	67	
	Stoian Lucian	Știința și arta heraldică	66	
	Hrustovici Viorica	Femei celebre de-alungul istoriei	65	
	Potcoavă Andrei	Construcții realizate pe teritorii unde locuiesc români	65	
	Hamat Cornel	Căi ferate neconvenționale	65	
	Ciobanu Aureliu & Ciobanu Gh. Constantin	Alexander-Wilhelm Wolkenberg, primul editor cartofil din Basarabia	literatură	
	Melinte Dumitru	Astronautica confirmă heliocentrismul copernician	63	
Bronz-Argint	Hlinka Gustav	Cronologie micologică în Europa	60	
	Jălnean Viorel Călin	Aspecte din marele război 1914-1918	58	
Bronz	Zsoldos Martin	Glorie eternă strămoșilor noștri	57	
	Tigla Erwin Josef	Capitale europene ale culturii	55	
	Grädl Ferdinand	Dunărea între Cazane și Porțile de Fier	53	cartofilie
	Calu Mircea	Errare humanum est		
Hors concurs	Calu Mircea	Fortificații săsești din Transilvania		PS
	Butnariu Bogdan	Centenar Crucea Roșie		
	Stancu Ioan	Trandafirul pe cartea poștală		
	Stancu Cristian Sebastian	Premiere cosmonautice		
	Dejugan Ioan	Sibiul noaptea		
	Dejugan Ioan	Programul Vostok - Voshod		
	Salade Nicolae	Biserici și mănăstiri din România		
	Nicolau Crenguța	Schituri și mănăstiri		
	Nicolau Elena	Familia regală a României		
	Nicolau Doina	Curiozități filatelice		
	Vasile Paul	Amintiri olimpice		
	Pașilea Constantin & Nicolau Viorel	Personalități nemțene - Alecu Albu	literatură	
	Pașilea Constantin & Nicolau Viorel	Deaconu Daniel		
		Mănăstiri și schituri din județul Neamț	literatură	

filatelic.

La masa festivă de protocol s-au derulat mai multe momente emoționante prin lansarea unor cărți de către: dl prof Dumitru Popișan - *Educația fizică și sportul în filatelia românească*, *Pedagogi și oameni de școală în filatelia românească*; col (r) Mihai Lucian Valea - *Baliverne*.

În continuare președintele Comitetului de organizare a oferit celor prezenți câte un cadou surpriză pus

la dispoziție de firma SC AlexGlass-Décor SRL: un obiect din ceramică de Marginea (o mască alegorică).

Dl Mircea Calu mulțumește în numele filateliștilor bistrișeni tuturor celor care au contribuit la reușita expoziției. Adresează invitația celor prezenți cât și filateliștilor din țară să pregătească de pe acum exponatele pentru întâlnirea din 2015 la Nunta Zamferei.

La revedere, în iulie 2015 la Bistrița!

PHILAKOREA 2014

În perioada 7-12.08.2014 s-a desfășurat la Seul expoziția filatelică mondială PHILAKOREA 2014. Au fost prezentate 519 exponate, dintre care 33 au primit medalii în rang de *Aur mare*, iar 85 medalii în rang de *Aur*.

Expozanții români (comisar național Daniel Cătălin Timofei) au înregistrat următorul palmares:

Aur: Emanoil Săvoiu - *Romania postal stationery to 1918* (întreguri poștale, 90 puncte); Daniel Cătălin Timofei - *Bridging the Atlantic by plane (record flights 1919-1939)*, aerofilatelie, 90 puncte.

Vermeil: Adrian Apostu - *German occupation in Romania on Romanian revenues 1917-1918* (fiscale, 83 puncte);

Mihai Cojocar - *Romanian revenues & cinderellas catalogue* (literatură, 83 puncte).

82 puncte: Constantin Milu - *Postal history of the Moldavian Principality in the prephilatelic period 1827-1858* (clasa un panou).

Argint mare: Francisc Ambrus - *The use of Romanian consular stamps for foreign affairs from his appearance 1921 to ending 1984* (fiscale, 75 puncte).

Meritarii sunt cele două medalii de *Aur* obținute de Emanoil Săvoiu și Daniel Cătălin Timofei, ambele exponate având potențial de creștere spre o medalie de *Aur mare*.

De subliniat, referitor la expoziția dlui Emanoil Săvoiu, că acesta va fi mai bine pus în va-

loare odată cu apariția lucrării sale *Romanian postal stationery 1870-1928*. De asemenea, subliniem performanța dlui Emanoil Săvoiu, și anume: primul expozant român care obține medalii de *Aur* în două clase diferite.

De menționat totodată că expoziția dlui Daniel Cătălin Timofei s-a bucurat de o apreciere superioară celei înregistrate la *Salon Planete du Timbre 2014 Paris*, unde obținuse 87 puncte.

Dan N. DOBRESCU, AIP

În loc de replică *

În textul domniei sale, dl Raicu-Patapie deplânge dificultatea cu care a intrat în posesia numărului din 2013 al revistei *Medifila*, editată de noi. Doresc să replic la aceasta prin a arăta că nicio altă revistă filatelică de la noi nu se poate procura altfel decât adresându-te editorului. Motivele le cunoaștem sau le intuim.

După această introducere, ni se reproșează că am prezentat marca cu eroare de machetare dedicată Ștefaniei Mărăcineanu, fără a preciza că este vorba de o eroare. Dl Raicu-Patapie are meritul de a fi descoperit una dintre cele mai spectaculoase erori de machetare din ultimele decenii. Dar știa de la mine că am citit despre eroarea semnalată de dumnealui cu stupoare exact a doua zi după ce *Medifila* ieșise de la tipar. În viitorul număr va fi menționată desigur eroarea și vom preciza și cine este descoperitorul acesteia. Cu toate că știa de la mine succesiunea faptelor, dl Raicu-Patapie folosește prilejul spre a adresa numeroase reproșuri filateliștilor clujeni și membrilor de juriu pentru că nu au remarcat

eroarea. Domnia sa trebuie să știe că o revistă nu se citește decât de colectivul de redacție, nu este citită de „filateliștii clujeni” în manuscris. De aceea, procesul de intenție intentat și reproșurile, mi se par nemeritate.

Acesta este și motivul replicii mele (judicios intitulată „În loc de replică”): prea multă încrâncenare și spirit combativ într-un domeniu pe care un ton mai puțin acru. Umorul ajută de multe ori în astfel de situații. Să nu uităm că majoritatea dintre noi au servicii solicitante și fac filatelie din plăcere sau spre relaxare. Ambițiile multora dintre noi se îndreaptă mai mult spre succesele profesionale. Suntem tot mai puțini și tot mai ocupați. În ceea ce mă privește, nu am putut convinge pe nimeni să preia *Medifila*, să aibă altruismul de a o edita din nou de patru ori pe an.

Dr. Dan DUMITRAȘCU
Editor MEDIFILA

* Florin Patapie - Raicu, *În loc de recenzie - MEDIFILA nr. 68-69 (1-2/2013)*, philatelica.ro, VI, 1(30), 2014, p. 43

Cumpăr Albania serii complete și deparaiate, numai obliterare, conform mancolistei. Oferte serioase, 0746 073 781.

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția

acestora.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului:

computerstamps@yahoo.ro

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ

Redactor: Dumitru F. DUMITRU

Traduceri: Gilda ROȘCA

Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

ilustrata maximă de pe copertă

Pagină realizată de dr. Ioan DANILIUC

Sporturi de iarnă: bob, biatlon, ski fond și patinaj artistic.

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.
C.p.i. - Editura FULL COLOR București.
Obliterare: ștampila ocazională *Centenarul Comitetului Olimpic Român*, 27.03.2014, 014883 BUCUREȘTI 63.
Machetă ștampilă: dr. Ioan Daniliuc

Taraf și tulnicăreasă.

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.
C.p.i. - Editura FULL COLOR București.
Obliterare: ștampila prima zi 05.05.2014.

Sever Frențiu.

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.
C.p.i. - Editura FULL COLOR București.
Obliterare: ștampila prima zi 14.05.2014.

cartea de pe copertă

Orașul Zimnicea în 1000 de imagini și documente

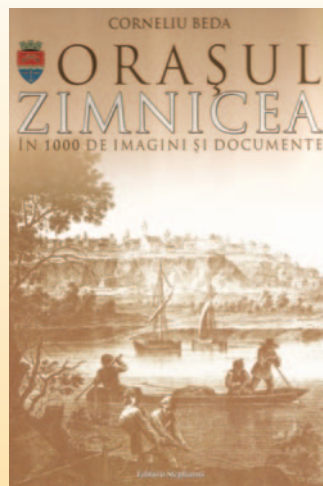
În ziua de 7 mai 2014, profesorul muzeograf și filatelism Corneliu Beda a prezentat ultimul său volum monografic intitulat **ORAȘUL ZIMNICEA în 1000 de imagini și documente** în Sala de festivități a Primăriei din Zimnicea.

Au fost prezenți: dl. Petre Pârău - primarul orașului, P.S.S. Ga-

laction - Episcop al Alexandriei și Teleormanului, însoțit de patru preoți, Plamen Alexandrov - vice-primarul orașului bulgăresc Sviștov, Ivan Dinkov - publicist și colecționar, Pavel Mirea - directorul Muzeului Județean Teleorman, Elena Ștefănescu și Nicolae Luca - scriitori, precum și o numeroasă asistență iubitoare de carte istorică.

Pe baza a peste 300 de cărți poștale și fotografii, a peste 40 de plicuri circulante între 1865-1900, a peste 30 de hărți, sigilii, ștampile, plicuri de carantină - pe parcursul a 26 de capitole, albumul (432 de pagini) prezintă istoria orașului Zimnicea în toate etapele și elementele dezvoltării sale. Primăria orașului a finanțat tipărirea volumului.

În cadrul manifestării d-lui Corneliu Beda i-au fost înmânate **Diploma și Placheta de Cetățean de**

Onoare al orașului Zimnicea.

Îl felicităm pe colegul nostru în ale carto-filateliei și îi urăm succes în realizarea viitoarelor monografii dedicate orașelor Roșiorii de Vede și Turnu Măgurele.

semnalări

Rubrică realizată de Dr. Ioan DANILIU

Festivalul internațional de folclor „Nunta Zamferei”.

Realizare: Societatea Filatelică „Bistrițeană” - Bistrița.

Obliterare: ștampilă ocazională **Festivalul internațional de folclor Nunta Zamferei, 26.07.2014 420190 BISTRIȚA 1.**

Machetă suport și ștampilă ocazională: dr. Ioan Daniliuc.

Ion I.C. Brătianu (1864-1927), 150 de ani de la naștere.

Realizare: Asociația Filateliștilor din București.

Obliterare: ștampilă ocazională **20.08.2014 014950 BUCUREȘTI 13.**

Machetă suport și ștampilă ocazională: dr. Ioan Daniliuc.

